

**Caixa d'Estalvis del
Penedès i Societats que
componen el Grup Caixa
d'Estalvis del Penedès**

Comptes Anuals Consolidats de
l'exercici acabat el
31 de desembre de 2008 i
Informe de Gestió, junt amb
l'Informe d'Auditoria

INFORME D'AUDITORIA DE COMPTES ANUALS CONSOLIDATS

A l'Assemblea General de
Caixa d'Estalvis del Penedès:

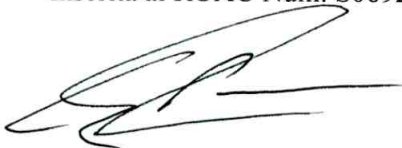
Hem auditat els comptes anuals consolidats del Grup Caixa Penedès (format per Caixa d'Estalvis del Penedès i les Societats indicades en la Nota 2.1 de la memòria adjunta), que comprenen el balanç de situació consolidat a 31 de desembre de 2008 i el compte de pèrdues i guanys, l'estat de canvis en el patrimoni net, l'estat de fluxos d'efectiu consolidats i la memòria, corresponents a l'exercici anual acabat en aquesta data, la formulació dels quals és responsabilitat dels Administradors de Caixa d'Estalvis del Penedès. La nostra responsabilitat és expressar una opinió sobre els esmentats comptes anuals consolidats en el seu conjunt, basada en el treball realitzat d'acord amb normes d'auditoria generalment acceptades a Espanya, que requereixen l'examen, mitjançant la realització de proves selectives, de l'evidència justificativa dels comptes anuals consolidats i l'avaluació de la seva presentació, dels principis comptables aplicats i de les estimacions realitzades.

D'acord amb la legislació mercantil, els Administradors de Caixa d'Estalvis del Penedès presenten, a efectes comparatius, amb cadascuna de les partides del balanç de situació, del compte de pèrdues i guanys, de l'estat de fluxos d'efectiu, de l'estat de canvis en el patrimoni net consolidats i de la memòria, a més de les xifres de l'exercici 2008, les corresponents a l'exercici anterior, amb els canvis derivats de l'entrada en vigor de la Circular 6/2008 del Banc d'Espanya i de la reclassificació explicada a la Nota 1.4.. La nostra opinió es refereix, exclusivament, als comptes anuals consolidats de l'exercici 2008. Amb data 22 de febrer de 2008 vàrem emetre el nostre informe d'auditoria sobre els comptes anuals consolidats de l'exercici 2007, en el qual vàrem expressar una opinió favorable.

Segons la nostra opinió, els comptes anuals consolidats de l'exercici 2008 adjunts expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera del Grup Caixa Penedès a 31 de desembre de 2008 i dels resultats de les seves operacions, dels canvis en el patrimoni net i dels seus fluxos d'efectiu consolidats, corresponents a l'exercici anual acabat en aquesta data, i contenen la informació necessària i suficient per a la seva interpretació i comprensió adequades, de conformitat amb les Normes Internacionals d'informació Financera adoptades per la Unió Europea, que guarden uniformitat amb les aplicades en l'exercici anterior.

L'informe de gestió consolidat de l'exercici 2008 adjunt conté les explicacions que els Administradors de Caixa d'Estalvis del Penedès consideren oportunes sobre la situació del Grup Caixa Penedès, l'evolució dels seus negocis i sobre altres assumptes, i no forma part integrant dels comptes anuals consolidats. Hem verificat que la informació comptable que conté l'esmentat informe de gestió consolidat concorda amb la dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2008. El nostre treball com a auditors es limita a la verificació de l'informe de gestió consolidat amb l'abast esmentat en aquest mateix paràgraf i no inclou la revisió d'informació diferent de l'obtinguda a partir dels registres comptables de les entitats del Grup Caixa Penedès.

DELOITTE, S.L.
Inscrita al ROAC Núm. S0692

Miguel Antonio Pérez

4 de març de 2009

Deloitte, S.L. Inscrita en el Registro Mercantil de Madrid, tomo 13.650, folio 188, secció 8, hoja, M-54414, inscripció 96, C.I.F.: B-79104469. Domicilio Social: Plaza Pablo Ruiz Picasso, 1 - Torre Picasso, 28020 Madrid.

COL·LEGI
DE CENSORS JURATS
DE COMPTES
DE CATALUNYA

Membre exercent:
DELOITTE, S.L.

Any 2009 Núm. 23/08/00771
CÒPIA GRATUÏTA

Aquest informe està subjecte a
la taxa aplicable establerta a la
Llei 44/2002 de 22 de novembre.

Member of
Deloitte Touche Tohmatsu

ÍNDEX

Comptes Anuals Consolidats

Balanços de Situació Consolidats.....	3
Comptes de Pèrdues i Guanys Consolidats	6
Estats de Canvis en el Patrimoni Net Consolidats	
Estats d'Ingressos i Despeses Reconeguts Consolidats	7
Estat Total de Canvis en el Patrimoni Net.....	8
Estats de Fluxos d'Efectiu Consolidats	10
Memòria Consolidada de l'exercici:	
1. Introducció, bases de presentació dels comptes anuals consolidats i altres informacions	11
2. Principis i polítiques comptables i criteris de valoració aplicats	26
3. Distribució dels resultats de la Caixa	60
4. Combinacions de negocis.....	60
5. Informació per segments de negoci.....	63
6. Retribucions del Consell d'Administració i al personal de l'alta direcció de Caixa Penedès.....	67
7. Caixa i dipòsits en bancs centrals	67
8. Cartera de negociació.....	68
9. Altres actius financers a valor raonable amb canvi en pèrdues i guanys.....	70
10. Actius financers disponibles per a la venda.....	71
11. Inversions creditícies	73
12. Derivats de cobertura (deutors i creditors)	76
13. Actius no corrents en venda i passius associats a actius no corrents en venda.....	77
14. Participacions	77
15. Actius per reassegurances	79
16. Actiu material.....	79
17. Actiu intangible	81
18. Resta d'actius	82
19. Passius financers a cost amortitzat	83
20. Passius per contractes d'assegurances	86
21. Provisions per a riscos i compromisos contingents i altres provisions.....	86
22. Resta de passius	86
23. Interessos minoritaris.....	87
24. Ajustos per valoració	87
25. Reserves	87
26. Situació fiscal.....	90
27. Valor raonable	93
28. Exposició al risc de liquiditat.....	94
29. Exposició al risc de crèdit associat als instruments financers.....	98
30. Exposició al risc de mercat associat a instruments financers	104
31. Exposició a altres riscos	107
32. Obra social	108
33. Altres informacions significatives.....	109
34. Interessos i rendiments assimilats	111
35. Interessos i càrregues assimilades.....	112
36. Rendiment d'instruments de capital.....	113
37. Resultat d'entitats valorades pel mètode de la participació	114
38. Comissions percebudes	115
39. Comissions pagades	115
40. Resultat d'operacions financeres.....	116
41. Diferències de canvi	116
42. Altres productes d'explotació – Ingressos de contractes d'assegurances i reassegurances emesos	117

43. Altres productes d'exploració - Vendes i ingressos per prestació de serveis no financers; i Altres càrregues d'exploració - Variació d'existències	117
44. Altres productes d'exploració – Resta de productes d'exploració	117
45. Altres càrregues d'exploració – Despeses de contractes d'assegurances i reassegurances	118
46. Altres càrregues d'exploració – Resta de càrregues d'exploració.....	118
47. Despeses d'Administració - Despeses de personal.....	118
48. Despeses d'Administració - Altres despeses generals d'administració	119
49. Amortització.....	119
50. Dotacions a provisions (net)	120
51. Pèrdues per deteriorament d'actius financers (net)	120
52. Pèrdues per deteriorament de la resta d'actius (net).....	120
53. Guany (pèrdua) en la baixa d'actius financers no classificats com a no corrents en venda	121
54. Guany (pèrdua) d'actius no corrents en venda no classificats com a operacions interrompudes	121
55. Parts vinculades	121
56. Servei d'atenció al client.....	121

Annex I: Detall de les entitats dependents

Annex II: Detall de les entitats considerades negocis conjunts

Annex III: Detall de les entitats associades

Informe de Gestió

**CAIXA D'ESTALVIS DEL PENEDÈS I SOCIETATS QUE COMPONEN EL
GRUP CAIXA D'ESTALVIS DEL PENEDÈS**

Balanços de Situació Consolidats a 31 de desembre de 2008 i 2007 (Notes 1 a 5)

ACTIU	Nota	Milers d'euros	
		2008	2007 (*)
Caixa i dipòsits en bancs centrals	7	423.743	274.848
Cartera de negociació	8.1	256.139	279.076
Dipòsits en entitats de crèdit		-	-
Crèdit a la clientela		-	-
Valors representatius de deute		21.416	136.220
Instruments de capital		15.889	34.404
Derivats de negociació		218.834	108.452
<i>Pro-memòria: Prestats o en garantia</i>		11.954	14.156
Altres actius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys	9	9.205	4.823
Dipòsits en entitats de crèdit		-	-
Crèdit a la clientela		-	-
Valors representatius de deute		1.143	4.823
Instruments de capital		8.062	-
<i>Pro-memòria: Prestats o en garantia</i>		-	-
Actius financers disponibles per a la venda	10	1.468.112	1.777.352
Valors representatius de deute		1.325.541	1.532.578
Altres instruments de capital		142.571	244.774
<i>Pro-memòria: Prestats o en garantia</i>		844.096	896.526
Inversions creditícies	11	19.826.007	18.595.246
Dipòsits en entitats de crèdit		754.600	1.599.844
Crèdit a la clientela		16.675.446	15.482.005
Valors representatius de deute		2.395.961	1.513.397
<i>Pro-memòria: Prestats o en garantia</i>		617.895	894.123
Cartera d'inversió a venciment		-	-
<i>Pro-memòria: Prestats o en garantia</i>		-	-
Ajustos a actius financers per macrocobertures		-	-
Derivats de cobertura	12	111.094	36.310
Actius no corrents en venda	13	24.092	5.146
Participacions		35.151	59.888
Entitats associades	14.1	24.399	36.628
Entitats multigrup	14.2	10.752	23.260
Contractes d'assegurances vinculats a pensions		10.337	10.668
Actius per reassurances	15	14.584	12.513
Actiu material	16	567.766	507.847
Immobilització material		507.815	482.357
D'ús propi		480.348	456.364
Cedit en arrendament operatiu		-	-
Destinat a l'Obra Social		27.467	25.993
Inversions immobiliàries		59.951	25.490
<i>Pro-memòria: Adquirit en arrendament financer</i>		-	-
Actiu intangible	17	21.192	15.088
Fons de comerç		-	-
Un altre actiu intangible		21.192	15.088
Actius fiscals		158.155	91.603
Corrents		34.987	3.956
Diferits	26.5	123.168	87.647
Resta d'Actius		166.838	29.174
Existències	18.1	147.304	10.079
Altres	18.2	19.534	19.095
TOTAL ACTIU		23.092.415	21.699.582

(*) Es presenta únicament a efectes comparatius.

Les notes 1 a 56 descrites a la Memòria i als annexos I a III formen part integrant del balanç de situació consolidat a 31 de desembre de 2008.

**CAIXA D'ESTALVIS DEL Penedès i SOCIETATS QUE COMPONEN EL
GRUP CAIXA D'ESTALVIS DEL Penedès**

Balanços de Situació Consolidats a 31 de desembre de 2008 i 2007 (Notes 1 a 5)

PASSIU	Nota	Milers d'euros	
		2008	2007 (*)
Cartera de negociació	8.2	216.834	460.593
Dipòsits de bancs centrals		-	-
Dipòsits d'entitats de crèdit		-	-
Dipòsits de la clientela		-	-
Dèbits representats per valors negociables		-	-
Derivats de negociació		216.834	136.627
Posicions curtes de valors		-	323.966
Altres passius financers		-	-
Altres passius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys			
Dipòsits de bancs centrals		-	-
Dipòsits d'entitats de crèdit		-	-
Dipòsits de la clientela		-	-
Dèbits representats per valors negociables		-	-
Passius subordinats		-	-
Altres passius financers		-	-
Passius financers a cost amortitzat		20.987.170	19.210.918
Dipòsits de bancs centrals	19.1	2.701.505	1.216.765
Dipòsits d'entitats de crèdit	19.2	1.795.622	1.760.865
Dipòsits de la clientela	19.3	13.770.381	12.311.474
Dèbits representats per valors negociables	19.4	1.907.451	3.121.350
Passius subordinats	19.5	676.813	677.058
Altres passius financers		135.398	123.406
Ajustos a passius financers per macrocobertures		-	-
Derivats de cobertura	12	35.040	96.731
Passius associats amb actius no corrents en venda		-	-
Passius per contractes d'assegurances	20	608.236	664.001
Provisions		22.549	35.576
Fons per a pensions i obligacions similars		10.347	10.210
Provisions per a impostos i altres contingències legals	26.6	7.732	9.177
Provisions per a riscos i compromisos contingents	21	4.107	6.480
Altres provisions	21	363	9.709
Passius fiscals		75.581	75.704
Corrents		12.996	17.872
Diferits	26.5	62.585	57.832
Fons de l'Obra Social	32	50.009	45.683
Resta de passius	22	43.934	35.025
Capital reemborsable a la vista		-	-
TOTAL PASSIU		22.039.353	20.624.231

(*) Es presenta únicament a efectes comparatius.

Les notes 1 a 56 descrites a la Memòria i als annexos I a III formen part integrant del balanç de situació consolidat a 31 de desembre de 2008.

**CAIXA D'ESTALVIS DEL Penedès i SOCIETATS QUE COMPONEN EL
GRUP CAIXA D'ESTALVIS DEL Penedès**

Balanços de Situació Consolidats a 31 de desembre de 2008 i 2007 (Notes 1 a 5)

PATRIMONI NET	Nota	Milers d'euros	
		2008	2007 (*)
Fons propis		1.061.333	995.494
Capital o fons de dotació		-	-
Escripturat		-	-
Capital no exigit (-)		-	-
Prima d'emissió		-	-
Reserves	25	981.302	883.281
Reserves (pèrdues) acumulades		967.026	867.235
Reserves (pèrdues) d'entitats valorades pel mètode de la participació		14.276	16.046
Altres instruments de capital		-	-
D'instruments financers compostos		-	-
Quotes participatives i fons associats (Caixes d'Estalvis)		-	-
Resta		-	-
<i>Menys: Valors propis</i>		-	-
Resultat de l'exercici atribuït a l'entitat dominant		80.031	112.213
<i>Menys: Dividends i retribucions</i>		-	-
Ajustos per valoració	24	(13.636)	69.273
Actius financers disponibles per a la venda		(13.618)	69.273
Cobertures dels fluxos d'efectiu		(18)	-
Cobertures d'inversions netes en negocis a l'estranger		-	-
Diferències de canvi		-	-
Actius no corrents en venda		-	-
Entitats valorades pel mètode de la participació		-	-
Resta d'ajustos per valoració		-	-
Interessos minoritaris	23	5.365	10.584
Ajustos per valoració		63	333
Resta		5.302	10.251
TOTAL PATRIMONI NET		1.053.062	1.075.351
TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU		23.092.415	21.699.582
PRO-MEMÒRIA			
Riscos contingents	33.1	389.581	511.431
Compromisos contingents		1.750.801	2.357.764

(*) Es presenta únicament a efectes comparatius.

Les notes 1 a 56 descrites a la Memòria i als annexos I a III formen part integrant del balanç de situació consolidat a 31 de desembre de 2008.

**CAIXA D'ESTALVIS DEL Penedès i SOCIETATS QUE COMPONEN EL
GRUP CAIXA D'ESTALVIS DEL Penedès**

**Comptes de Pèrdues i Guanys Consolidats corresponents als exercicis anuals acabats el 31 de
desembre de 2008 i 2007 (Notes 1 a 5)**

	Nota	Milers d'euros	
		2008	2007 (*)
Interessos i rendiments assimilats	34	1.123.572	930.227
Interessos i càrregues assimilades	35	778.467	622.534
Remuneració de capital reemborsable a la vista		-	-
A) MARGE D'INTERESSOS		345.105	307.693
Rendiment d'instruments de capital	36	6.633	4.392
Resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	37	(3.152)	24.491
Comissions percebudes	38	90.852	97.554
Comissions pagades	39	14.168	7.915
Resultats d'operacions financeres (net)	40	(6.276)	12.531
Cartera de negociació		1.542	(2.526)
Altres instruments financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys		(3.835)	849
Instruments financers no valorats a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys		(3.007)	15.153
Altres		(976)	(945)
Diferències de canvi (net)	41	359	1.362
Altres productes d'explotació		312.144	331.046
Ingressos de contractes d'assegurances i reassegurances emesos	42	264.204	248.424
Vendes i ingressos per prestació de serveis no financers	43	34.016	69.408
Resta de productes d'explotació	44	13.924	13.214
Altres càrregues d'explotació		266.010	295.209
Despeses de contractes d'assegurances i reassegurances	45	254.375	261.255
Variació d'existències	43	6.729	29.711
Resta de càrregues d'explotació	46	4.906	4.243
B) MARGE BRUT		465.487	475.945
Despeses d'administració		230.345	203.484
Despeses de personal	47	165.044	142.853
Altres despeses generals d'administració	48	65.301	60.631
Amortització	49	40.881	37.063
Dotacions a provisions (net)	50	(12.521)	11.614
Pèrdues per deteriorament d'actius financers (net)	51	100.066	68.403
Inversions creditícies		100.056	67.408
Altres instruments financers no valorats a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys		10	995
C) RESULTAT DE L'ACTIVITAT D'EXPLOTACIÓ		106.716	155.381
Pèrdues per deteriorament de la resta d'actius (net)	52	19.411	4.092
Fons de comerç i un altre actiu intangible		-	-
Altres actius		19.411	4.092
Guanys (pèrdues) en la baixa d'actius no classificats com a no corrents en venda	53	18.810	1.007
Diferència negativa en combinacions de negocis		-	-
Guanys (pèrdues) d'actius no corrents en venda no classificats com a operacions interrompudes	54	(957)	959
D) RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS		105.158	153.255
Impost sobre beneficis	26.3	26.164	39.315
Dotació obligatòria a obres i fons socials		-	-
E) RESULTAT DE L'EXERCICI PROCEDENT D'OPERACIONS CONTINUADES		78.994	113.940
Resultat d'operacions interrompudes (net)		-	-
F) RESULTAT CONSOLIDAT DE L'EXERCICI		78.994	113.940
Resultat atribuït a l'entitat dominant		80.031	112.213
Resultat atribuït a interessos minoritaris	23	(1.037)	1.727

(*) Es presenta únicament a efectes comparatius.

Les notes 1 a 56 descrites a la Memòria i als annexos I a III formen part integrant del compte de pèrdues i guanys consolidat corresponent a l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2008.

**CAIXA D'ESTALVIS DEL Penedès i SOCIETATS QUE COMPONEN EL
GRUP CAIXA D'ESTALVIS DEL Penedès**

**Estats d'Ingressos i Despeses Reconeguts Consolidats (Estat de Canvis en el Patrimoni Net Consolidat) corresponents als exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2008 i 2007
(Notes 1 a 5)**

	Milers d'euros	
	2008	2007 (*)
RESULTAT CONSOLIDAT DE L'EXERCICI	78.994	113.940
ALTRES INGRESSOS I DESPESES RECONEGUTS	(82.909)	(5.083)
Actius financers disponibles per a la venda	(118.416)	(8.034)
Guany (pèrdua) per valoració	(136.272)	(16.132)
Imports transferits al compte de pèrdues i guanys	(17.856)	(8.098)
Cobertures dels fluxos d'efectiu	(25)	(333)
Guany (pèrdua) per valoració	(25)	(333)
Impost sobre beneficis	35.532	3.284
TOTAL INGRESSOS I DESPESES RECONEGUTS (A+B)	(3.915)	108.857
Atribuïts a l'entitat dominant	(2.878)	107.130
Atribuïts a interessos minoritaris	(1.037)	1.727

(*) Es presenta únicament a efectes comparatius.

Les notes 1 a 56 descrites a la Memòria i als annexos I a III formen part integrant de l'estat de canvis en el patrimoni net consolidat corresponent a l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2008.

**CAIXA D'ESTALVIS DEL PENEDÈS I SOCIETATS QUE COMPONEN EL
GRUP CAIXA D'ESTALVIS DEL PENEDÈS**

**Estat Total de Canvis en el Patrimoni Net Consolidat (Estat de Canvis en el Patrimoni Net Consolidat) corresponent als exercicis anuals
acabats el 31 de desembre de 2008 i 2007 (Notes 1 a 5)**

Estat corresponent a l'exercici acabat el 31 de desembre de 2008	Fons Propis								Ajustos per valoració	Interessos minoritaris	Total patrimoni net
	Fons de dotació	Prima d'emissió	Reserves		Altres instruments de capital	Menys: valors propis	Resultat del període atribuït a l'entitat dominant	Total fons propis			
			Reserves (pèrdues) acumulades	Reserves (pèrdues) d'entitats valorades pel mètode de la participació							
Saldo final a 31 de desembre de 2007	-	-	867.235	16.046	-	-	112.213	995.494	69.273	10.584	1.075.351
Ajust per canvis de criteri comptable	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ajust per errors	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo inicial ajustat	-	-	867.235	16.046	-	-	112.213	995.494	69.273	10.584	1.075.351
Total ingressos (/despeses) reconeguts	-	-	-	-	-	-	80.031	80.031	(82.909)	(1.037)	(3.915)
Altres variacions del patrimoni net	-	-	99.791	(1.770)	-	-	(112.213)	(14.192)	-	(4.182)	(18.374)
Augments (/reduccions) de capital/fons de dotació	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Conversió de passius financers en capital	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Incrementos d'altres instruments de capital	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reclassificació de/a passius financers	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Distribució de dividends/ Remuneració als socis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Operacions amb instruments de capital propi (net)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Traspassos entre partides de patrimoni net	-	-	96.932	56	-	-	(96.988)	-	-	-	-
Incrementos (/reduccions) per combinacions de negocis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dotació discrecional a obres i fons socials (Caixes d'Estalvis i Cooperatives de crèdit)	-	-	-	-	-	-	(15.225)	(15.225)	-	-	(15.225)
Pagaments amb instruments de capital	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Resta d'incrementos (/reduccions) de patrimoni net	-	-	2.859	(1.826)	-	-	-	1.033	-	(4.182)	(3.149)
Saldo final a 31 de desembre de 2008	-	-	967.026	14.276	-	-	80.031	1.061.333	(13.636)	5.365	1.053.062

Estat corresponent a l'exercici acabat el 31 de desembre de 2007	Fons Propis								Ajustos per valoració	Interessos minoritaris	Total patrimoni net
	Fons de dotació	Prima d'emissió	Reserves		Altres instruments de capital	Menys: valors propis	Resultat del període atribuït a l'entitat dominant	Total fons propis			
			Reserves (pèrdues) acumulades	Reserves (pèrdues) d'entitats valorades pel mètode de la participació							
Saldo final a 31 de desembre de 2006	-	-	791.681	15.976	-	-	97.277	904.934	74.356	3.225	982.515
Ajust per canvis de criteri comptable	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ajust per errors	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo inicial ajustat	-	-	791.681	15.976	-	-	97.277	904.934	74.356	3.225	982.515
Total ingressos (/despeses) reconeguts	-	-	-	-	-	-	112.213	112.213	(5.083)	1.727	108.857
Altres variacions del patrimoni net	-	-	75.554	70	-	-	(97.277)	(21.653)	-	5.632	(16.021)
Augments (/reduccions) de capital/fons de dotació	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Conversió de passius financers en capital	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Incrementos d'altres instruments de capital	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reclassificació de/a passius financers	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Distribució de dividends/ Remuneració als socis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Operacions amb instruments de capital propi (net)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Traspasos entre partides de patrimoni net	-	-	81.656	1.121	-	-	(82.777)	-	-	-	-
Incrementos (/reduccions) per combinacions de negocis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dotació discrecional a obres i fons socials (Caixes d'Estalvis i Cooperatives de crèdit)	-	-	-	-	-	-	(14.500)	(14.500)	-	-	(14.500)
Pagaments amb instruments de capital	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Resta d'incrementos (/reduccions) de patrimoni net	-	-	(6.102)	(1.051)	-	-	-	(7.153)	-	5.632	(1.521)
Saldo final a 31 de desembre de 2007	-	-	867.235	16.046	-	-	112.213	995.494	69.273	10.584	1.075.351

(*) Es presenta únicament a efectes comparatius.

Les notes 1 a 56 descrites a la Memòria i als annexos I a III formen part integrant de l'estat total de canvis en el patrimoni net consolidat (estat de canvis en el patrimoni net consolidats) corresponent a l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2008.

**CAIXA D'ESTALVIS DEL PENEDÈS I SOCIETATS QUE COMPONEN EL
GRUP CAIXA D'ESTALVIS DEL PENEDÈS**

**Estats de Fluxos d'Efectiu Consolidat corresponents als exercicis anuals acabats el 31 de
desembre de 2008 i 2007 (Notes 1 a 5)**

	Nota	Milers d'euros	
		2008	2007 (*)
A. FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'EXPLOTACIÓ		249.862	(124.866)
Resultat consolidat de l'exercici		78.994	113.940
Ajustos per obtenir els fluxos d'efectiu de les activitats d'exploració:		145.271	52.506
Amortització		40.881	37.063
Altres ajustos		104.390	15.443
Augment/Disminució neta en els actius d'exploració		1.415.532	2.409.346
Cartera de negociació		(23.121)	82.487
Altres actius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys		4.382	4.823
Actius financers disponibles per a la venda		(1.726.753)	(182.001)
Inversions creditícies		2.744.158	2.686.734
Altres actius d'exploració		416.866	(182.697)
Augment/Disminució neta en els passius d'exploració		1.463.079	2.078.719
Cartera de negociació		(211.575)	428.409
Altres actius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys		-	-
Passius financers a cost amortitzat		1.752.901	1.669.971
Altres passius d'exploració		(78.247)	(19.661)
Cobraments/Pagaments per impost sobre beneficis		(21.950)	39.315
B. FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ		(100.967)	(93.011)
Pagaments		126.048	94.981
Actius materials		90.663	11.176
Actius intangibles		16.439	75.623
Participacions		-	8.182
Entitats dependents i altres unitats de negoci		-	-
Actius no corrents i passius associats en venda		18.946	-
Cartera d'inversió a venciment		-	-
Altres pagaments relacionats amb activitats d'inversió		-	-
Cobraments		25.081	1.970
Actius materials		-	981
Actius intangibles		-	-
Participacions		25.081	989
Entitats dependents i altres unitats de negoci		-	-
Actius no corrents i passius associats en venda		-	-
Cartera d'inversió a venciment		-	-
Altres cobraments relacionats amb activitats d'inversió		-	-
C. FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT		-	7.035
Pagaments		-	400
Dividends		-	400
Passius subordinats		-	-
Amortització d'instruments de capital propi		-	-
Adquisició d'instruments de capital propi		-	-
Altres pagaments relacionats amb activitats de finançament		-	-
Cobraments		-	7.435
Passius subordinats		-	76
Altres cobraments relacionats amb activitats de finançament		-	7.359
D. EFECTE DE LES VARIACIONS DELS TIPUS DE CANVI		-	-
AUGMENT (DISMINUCIÓ) NET DE L'EFECTIU I EQUIVALENTS (A+B+C+D)		148.895	(210.842)
EFECTIU I EQUIVALENTS A L'INICI DEL PERÍODE		274.848	485.690
EFECTIU I EQUIVALENTS AL FINAL DEL PERÍODE		423.743	274.848
COMPONENTS DE L'EFECTIU I EQUIVALENTS AL FINAL DEL PERÍODE	2.21	423.743	274.848
Caixa		118.574	91.433
Saldos equivalents a l'efectiu en bancs centrals		305.169	183.415
Del qual: en poder d'entitats consolidades però no disponible per al grup		-	-

(*) Es presenta únicament a efectes comparatius.

Les notes 1 a 56 descrites a la Memòria i als annexos I a III formen part integrant de l'estat de fluxos d'efectiu consolidat generat en l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2008.

Caixa d'Estalvis del Penedès i Societats que componen el Grup Caixa d'Estalvis del Penedès

Memòria Consolidada de
l'exercici acabat el
31 de desembre de 2008

1. Introducció, bases de presentació dels comptes anuals consolidats i altres informacions

1. 1. Introducció

Caixa d'Estalvis del Penedès (d'ara endavant, la "Caixa") és una entitat subjecta a la normativa i les regulacions de les entitats bancàries que operen a Espanya. El seu domicili social es troba situat a la Rambla Nostra Senyora, 2-4, de Vilafranca del Penedès (Barcelona). Tant al "web" oficial de la Caixa (www.caixapenedes.com) com al seu domicili social es pot consultar la informació pública sobre la Caixa.

La Caixa és capçalera d'un grup d'entitats dependents que es dediquen a activitats diverses i que constitueixen, junt amb ella, el Grup Caixa d'Estalvis del Penedès (d'ara endavant, el "Grup"), per la qual cosa formula aquests comptes anuals consolidats del Grup, que inclouen així mateix les participacions en negocis conjunts i en inversions en entitats associades.

Caixa d'Estalvis del Penedès és una institució exempta de lucre mercantil, amb caràcter de Caixa General d'Estalvi Popular. Va iniciar les seves activitats el 6 d'abril de 1913 i figura inscrita al Registre de Caixes d'Estalvis de Catalunya de la Direcció General de Política Financera de la Generalitat amb el número 7 i al Llibre Registre Especial de Caixes Generals d'Estalvi Popular del Banc d'Espanya amb el número 35. La Institució està dotada de personalitat jurídica i, com a entitat financera d'utilitat pública al servei dels seus impositors i del desenvolupament econòmic del seu àmbit territorial d'actuació, ha de destinar els excedents nets obtinguts en cada exercici a constituir reserves per a major garantia dels fons administrats (50% com a mínim de l'excedent net), per finançar el seu propi desenvolupament, així com per realitzar obres socials previstes en els seus fins específics.

Les principals activitats dutes a terme pel Grup són les següents:

- Financera
- Asseguradora
- Immobiliària, de serveis i altres

Els comptes anuals consolidats del Grup de l'exercici 2007 van ser aprovats per l'Assemblea General de la Caixa celebrada el 15 de maig de 2008. Els comptes anuals consolidats del Grup i els comptes anuals de la quasi totalitat d'entitats integrades al Grup, corresponents a l'exercici 2008, es troben pendents d'aprovació per les seves respectives assemblees i juntes generals d'accionistes. No obstant això, el Consell d'Administració de la Caixa entén que aquests comptes anuals seran aprovats sense canvis significatius.

1. 2. Bases de presentació dels comptes anuals consolidats

Els comptes anuals consolidats del Grup Caixa d'Estalvis del Penedès de l'exercici 2008 han estat formulats pels Administradors de la Caixa en reunió del seu Consell d'Administració celebrada el dia 19 de febrer de 2009.

Els comptes anuals consolidats del Grup es presenten en conformitat amb la Circular 4/2004 del Banc d'Espanya, de 22 de desembre, relativa a les Normes d'Informació Financera Pública i Reservada i als Models d'Estats Financers de les Entitats de Crèdit, modificada per la Circular 6/2008 del Banc d'Espanya, de 26 de novembre. La circular comptable constitueix l'adaptació sectorial a les Normes Internacionals d'Informació Financera (NIIF o NIC), adoptades per la Unió Europea mitjançant reglaments comunitaris, d'acord amb el Reglament 1606/2002 del Parlament Europeu i del Congrés, i disposicions posteriors que les han modificat i ampliat.

Els comptes anuals consolidats s'han elaborat a partir dels registres comptables de Caixa d'Estalvis del Penedès i de les societats del seu Grup tenint en consideració els principis i normes comptables i els criteris de valoració d'aplicació obligatòria que tenen un efecte significatiu en els comptes anuals consolidats, de manera que mostren la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera del Grup a 31 de desembre de 2008 i dels resultats de les seves operacions, dels canvis en el patrimoni net i dels fluxos d'efectiu, consolidats, que s'han produït en el Grup en l'exercici anual acabat en aquesta data.

A la nota 2 es resumeixen els principis, les polítiques comptables i els criteris de valoració més significatius aplicats en la preparació dels comptes anuals consolidats del Grup de l'exercici 2008.

No hi ha cap principi comptable o criteri de valoració de caràcter obligatori i amb efecte significatiu als comptes anuals que s'hagi deixat d'aplicar.

1. 3. Responsabilitat de la informació i estimacions realitzades

La informació continguda en aquests comptes anuals és responsabilitat dels Administradors de la Caixa.

En els comptes anuals consolidats s'han utilitzat, en determinades ocasions, estimacions realitzades pels Administradors del Grup per quantificar alguns dels actius, passius, ingressos, despeses i compromisos que hi figuren registrats. Bàsicament, aquestes estimacions es refereixen a:

- Les pèrdues per deteriorament de determinats actius (vegeu notes 10, 11, 13, 16 i 17),
- La vida útil dels actius materials i intangibles (vegeu notes 2.15 i 2.16),
- La valoració dels fons de comerç de consolidació (vegeu nota 14) ,
- El valor raonable de determinats actius no cotitzats (vegeu nota 27), i
- La valoració dels fons específics (vegeu notes 21 i 26).

Per bé que les estimacions anteriorment descrites s'han realitzat en funció de la millor informació disponible a 31 de desembre de 2008 sobre els fets analitzats, és possible que esdeveniments que puguin tenir lloc en el futur obliguin a modificar-les (a l'alça o a la baixa) en propers exercicis de manera significativa; la qual cosa es faria, en el cas que fos necessari, conforme al que s'estableix a la norma dinovena de la Circular 4/2004 del Banc d'Espanya i a la NIC 8, de forma prospectiva reconeixent els efectes del canvi d'estimació al compte de pèrdues i guanys consolidat dels exercicis afectats.

1. 4. Informació referida a l'exercici 2007

Tal com s'exigeix a la NIC 1, la informació continguda en aquesta Memòria referida a l'exercici 2007 es presenta, exclusivament, a efectes comparatius amb la informació relativa a l'exercici 2008 i, per consegüent, no constitueix els comptes anuals consolidats del Grup de l'exercici 2007.

En aquest sentit, els models de balanç, el compte de pèrdues i guanys, l'estat d'ingressos i despeses reconeguts, l'estat total de canvis en el patrimoni net i l'estat de fluxos d'efectiu presentats en aquests comptes anuals s'ajusten als models continguts a la Circular 4/2004 del Banc d'Espanya, els quals han estat modificats en l'exercici 2008 per la Circular 6/2008 del Banc d'Espanya, i difereixen, quant als criteris de presentació de determinades partides i marges, dels presentats als comptes anuals a 31 de desembre de 2007. A causa d'aquest canvi, els estats financers de l'exercici 2007, que es presenten a efectes comparatius en aquests comptes anuals, han estat modificats respecte als elaborats en el seu moment per la Caixa, per adaptar-los als formats continguts a la Circular 4/2004 del Banc d'Espanya modificats per la Circular 6/2008 del Banc d'Espanya. Addicionalment, els esmentats estats financers han estat modificats per la reclassificació dels bons de titulització relacionats amb les cèdules hipotecàries multicedents emeses per la Caixa, per un import nominal d'1.500.000 milers d'euros, que fins al 31 de desembre de 2007 es trobaven classificats com a "Actius disponibles per a la venda" i que en l'exercici 2008, una vegada obtinguda autorització del Banc d'Espanya, s'han reclassificat a "Inversions creditícies – Valors representatius de deute". La diferent valoració d'aquests bons ha suposat modificar l'epígraf "Ajustos per valoració – Actius disponibles per a la venda" del balanç de situació, augmentant en 66.990 milers d'euros l'import indicat als comptes anuals de l'exercici 2007, i incrementar l'estat d'ingressos i despeses reconeguts (estat de canvis en el patrimoni net) del citat exercici a l'epígraf "Actius financers disponibles per a la venda – Guanys/Pèrdues per valoració" per un import de 49.996 milers d'euros. Aquesta reclassificació no té cap efecte en els resultats de l'exercici.

A continuació es presenta una conciliació entre el balanç consolidat a 31 de desembre de 2007 presentat pel Grup com a part integrant dels seus comptes anuals consolidats en aquesta data i el balanç presentat en aquests comptes consolidats a efectes comparatius en aquella data, una vegada considerada la reclassificació indicada al paràgraf anterior, elaborat d'acord amb el model modificat abans indicat:

Balanç - Actiu:

Model de balanç de la circular 4/2004 presentat als comptes anuals de l'exercici 2007	Milers d'euros			Model de balanç de la circular 4/2004 del Banc d'Espanya modificat per la circular 6/2008
ACTIU	31.12.2007	Ajustos	31.12.2007	ACTIU
CAIXA I DIPÒSITS EN BANCS CENTRALS	274.848	-	274.848	CAIXA I DIPÒSITS EN BANCS CENTRALS
CARTERA DE NEGOCIACIÓ	279.260	(184)	279.076	CARTERA DE NEGOCIACIÓ
Dipòsits en entitats de crèdit	-	-	-	Dipòsits en entitats de crèdit
Operacions del mercat monetari a través d'entitats de contrapartida	-	-	-	
Crèdit a la clientela	-	-	-	Crèdit a la clientela
Valors representatius de deute	136.220	-	136.220	Valors representatius de deute
Altres instruments de capital	34.404	-	34.404	Instruments de capital
Derivats de negociació	108.636	(184)	108.452	Derivats de negociació
<i>Pro-memòria: Prestats o en garantia</i>	14.156	-	14.156	<i>Pro-memòria: Prestats o en garantia</i>
ALTRES ACTIUS FINANCERS A VALOR RAONABLE AMB CANVIS EN PÈRDUES I GUANYES	4.823	-	4.823	ALTRES ACTIUS FINANCERS A VALOR RAONABLE AMB CANVIS EN PÈRDUES I GUANYES
Dipòsits en entitats de crèdit	-	-	-	Dipòsits en entitats de crèdit
Operacions del mercat monetari a través d'entitats de contrapartida	-	-	-	
Crèdit a la clientela	-	-	-	Crèdit a la clientela
Valors representatius de deute	4.823	-	4.823	Valors representatius de deute
Altres instruments de capital	-	-	-	Instruments de capital
<i>Pro-memòria: Prestats o en garantia</i>	-	-	-	<i>Pro-memòria: Prestats o en garantia</i>
ACTIUS FINANCERS DISPONIBLES PER A LA VENDA	1.777.168	184	1.777.352	ACTIUS FINANCERS DISPONIBLES PER A LA VENDA
Valors representatius de deute	1.532.394	184	1.532.578	Valors representatius de deute
Altres instruments de capital	244.774	-	244.774	Instruments de capital
<i>Pro-memòria: Prestats o en garantia</i>	896.526	-	896.526	<i>Pro-memòria: Prestats o en garantia</i>
INVERSIONS CREDITÍCIES	18.595.246	-	18.595.246	INVERSIONS CREDITÍCIES
Dipòsits en entitats de crèdit	15.204.405	79.439	15.283.844	Dipòsits en entitats de crèdit
Operacions del mercat monetari a través d'entitats de contrapartida	-	-	-	
Crèdit a la clientela	15.446.774	35.231	15.482.005	Crèdit a la clientela
Valors representatius de deute	1.513.397	-	1.513.397	Valors representatius de deute
Altres actius financers	114.670	(114.670)	-	
<i>Pro-memòria: Prestats o en garantia</i>	894.123	-	894.123	<i>Pro-memòria: Prestats o en garantia</i>
CARTERA D'INVERSIÓ A VENCIMENT	-	-	-	CARTERA D'INVERSIÓ A VENCIMENT
<i>Pro-memòria: Prestats o en garantia</i>	-	-	-	<i>Pro-memòria: Prestats o en garantia</i>
AJUSTOS A ACTIUS FINANCERS PER MACROCOBERTURES	-	-	-	AJUSTOS A ACTIUS FINANCERS PER MACROCOBERTURES
DERIVATS DE COBERTURA	36.310	-	36.310	DERIVATS DE COBERTURA
ACTIUS NO CORRENTS EN VENDA	5.146	-	5.146	ACTIUS NO CORRENTS EN VENDA
Dipòsits en entitats de crèdit	-	-	-	
Crèdit a la clientela	-	-	-	
Valors representatius de deute	-	-	-	
Instruments de capital	-	-	-	
Actiu material	5.146	(5.146)	-	
Resta d'actius	-	-	-	
PARTICIPACIONS	59.888	-	59.888	PARTICIPACIONS
Entitats associades	36.628	-	36.628	Entitats associades
Entitats multigrup	23.260	-	23.260	Entitats multigrup
CONTRACTES D'ASSEGURANCES VINCULATS A PENSIONS	10.668	-	10.668	CONTRACTES D'ASSEGURANCES VINCULATS A PENSIONS
ACTIUS PER REASSEGURANCES	12.513	-	12.513	ACTIUS PER REASSEGURANCES
ACTIU MATERIAL	507.847	-	507.847	ACTIU MATERIAL
D'ús propi	456.364	482.357	938.721	Immobilització material
Inversions immobiliàries	25.490	(25.490)	-	D'ús propi
Altres actius cedits en arrendament operatiu	-	-	-	Cedit en arrendament operatiu
Destinat a l'Obra social	25.993	-	25.993	Destinat a l'Obra Social
<i>Pro-memòria: Adquirit en arrendament financer</i>	-	25.490	25.490	Inversions immobiliàries
ACTIU INTANGIBLE	15.088	-	15.088	ACTIU INTANGIBLE
Fons de comerç	-	-	-	<i>Pro-memòria: Adquirit en arrendament financer</i>
Altres actius intangibles	15.088	-	15.088	Fons de comerç
ACTIUS FISCALS	91.603	-	91.603	ACTIUS FISCALS
Corrents	3.956	-	3.956	Corrents
Diferits	87.647	-	87.647	Diferits
PERIODIFICACIONS	6.415	22.759	29.174	RESTA D'ACTIUS
ALTRES ACTIUS	22.759	(22.759)	-	Existències
Existències	10.079	-	10.079	Altres
Resta	12.680	6.415	19.095	
TOTAL ACTIU	21.699.582	-	21.699.582	TOTAL ACTIU

Balanç – Passiu:

Model de balanç de la circular 4/2004 presentat als comptes anuals de l'exercici 2007	Milers d'euros			Model de balanç de la circular 4/2004 del Banc d'Espanya modificat per la circular 6/2008
PASSIU	31.12.2007	Ajustos	31.12.2007	PASSIU
CARTERA DE NEGOCIACIÓ	428.409	32.184	460.593	CARTERA DE NEGOCIACIÓ
Dipòsits d'entitats de crèdit	-	-	-	Dipòsits de bancs centrals
Operacions del mercat monetari a través d'entitats de contrapartida	-	-	-	Dipòsits d'entitats de crèdit
Dipòsits de la clientela	-	-	-	Dipòsits de la clientela
Dèbits representats per valors negociables	-	-	-	Dèbits representats per valors negociables
Derivats de negociació	104.443	32.184	136.627	Derivats de negociació
Posicions curtes de valors	323.966	-	323.966	Posicions curtes de valors
				Altres passius financers
ALTRES PASSIUS FINANCERS A VALOR RAONABLE AMB CANVIS EN PÈRDUES I GUANYES	-	-	-	ALTRES PASSIUS FINANCERS A VALOR RAONABLE AMB CANVIS EN PÈRDUES I GUANYES
Dipòsits d'entitats de crèdit	-	-	-	Dipòsits de bancs centrals
Dipòsits de la clientela	-	-	-	Dipòsits d'entitats de crèdit
Dèbits representats per valors negociables	-	-	-	Dipòsits de la clientela
				Dèbits representats per valors negociables
				Passius subordinats
				Altres passius financers
PASSIUS FINANCERS A VALOR RAONABLE AMB CANVIS EN PATRIMONI NET	-	-	-	
Dipòsits d'entitats de crèdit	-	-	-	
Dipòsits de la clientela	-	-	-	
Dèbits representats per valors negociables	-	-	-	
PASSIUS FINANCERS A COST AMORTITZAT	18.942.669	268.249	19.210.918	PASSIUS FINANCERS A COST AMORTITZAT
Dipòsits de bancs centrals	1.216.765	-	1.216.765	Dipòsits de bancs centrals
Dipòsits d'entitats de crèdit	1.760.865	-	1.760.865	Dipòsits d'entitats de crèdit
Operacions del mercat monetari a través d'entitats de contrapartida	-	-	-	
Dipòsits de la clientela	12.343.658	(32.184)	12.311.474	Dipòsits de la clientela
Dèbits representats per valors negociables	3.121.350	-	3.121.350	Dèbits representats per valors negociables
Passius subordinats	385.458	291.600	677.058	Passius subordinats
Altres passius financers	114.573	8.833	123.406	Altres passius financers
AJUSTOS A PASSIUS FINANCERS PER MACROCOBERTURES	-	-	-	AJUSTOS A PASSIUS FINANCERS PER MACROCOBERTURES
DERIVATS DE COBERTURA	96.731	-	96.731	DERIVATS DE COBERTURA
PASSIUS ASSOCIATS AMB ACTIUS NO CORRENTS EN VENDA	-	-	-	PASSIUS ASSOCIATS AMB ACTIUS NO CORRENTS EN VENDA
Dipòsits de bancs centrals	-	-	-	
Dipòsits d'entitats de crèdit	-	-	-	
Dipòsits de la clientela	-	-	-	
Dèbits representats per valors negociables	-	-	-	
Resta de passius	-	-	-	
PASSIUS PER CONTRACTES D'ASSEGURANCES PROVISIONS	664.001	-	664.001	PASSIUS PER CONTRACTES D'ASSEGURANCES PROVISIONS
Fons per a pensions i obligacions similars	10.210	-	10.210	Fons per a pensions i obligacions similars
Provisions per a impostos	9.177	-	9.177	Provisions per a impostos i altres contingències legals
Provisions per a riscos i compromisos contingents	6.480	-	6.480	Provisions per a riscos i compromisos contingents
Altres provisions	9.709	-	9.709	Altres provisions
PASSIUS FISCALS	75.704	-	75.704	PASSIUS FISCALS
Corrents	17.872	-	17.872	Corrents
Diferits	57.832	-	57.832	Diferits
PERIODIFICACIONS	42.316	(42.316)	-	
ALTRES PASSIUS	47.225	(47.225)	-	
Fons Obra social	45.683	-	45.683	FONS DE L'OBRA SOCIAL
Resta	1.542	33.483	35.025	RESTA DE PASSIUS
CAPITAL AMB NATURALESA DE PASSIU FINANCER	291.600	(291.600)	-	CAPITAL REEMBORSABLE A LA VISTA
TOTAL PASSIU	20.624.231	-	20.624.231	TOTAL PASSIU

Balanç – Patrimoni net:

Model de balanç de la circular 4/2004 presentat als comptes anuals de l'exercici 2007	Milers d'euros			Model de balanç de la circular 4/2004 del Banc d'Espanya modificat per la circular 6/2008
	31.12.2007	Ajustos	31.12.2007	
PATRIMONI NET				PATRIMONI NET
INTERESSOS MINORITARIS	10.584	(10.584)		
AJUSTOS PER VALORACIÓ	69.273	(69.273)		
Actius financers disponibles per a la venda	69.273	(69.273)		
Passius financers a valor raonable amb canvis en el patrimoni net	-	-		
Cobertures dels fluxos d'efectiu	-	-		
Cobertures d'inversions netes en negocis a l'estranger	-	-		
Diferències de canvi	-	-		
Actius no corrents en venda	-	-		
FONS PROPIS	995.494	-	995.494	FONS PROPIS
Capital o fons de dotació	-	-	-	Capital/Fons de dotació
Emès	-	-	-	Esripturat
Pendent de desemborsament no exigit (-)	-	-	-	<i>Menys: Capital no exigit</i>
Prima d'emissió	-	-	-	Prima d'emissió
Reserves	883.281	-	883.281	Reserves
Reserves (pèrdues) acumulades	864.870	2.365	867.235	Reserves (pèrdues) acumulades
Romanent	2.365	(2.365)	-	
Reserves (pèrdues) d'entitats valorades pel mètode de la participació	16.046	-	16.046	Reserves (pèrdues) d'entitats valorades pel mètode de la participació
Entitats associades	16.604	(16.604)	-	
Entitats multigrup	(558)	558	-	
Altres instruments de capital	-	-	-	Altres instruments de capital
D'instruments financers compostos	-	-	-	D'instruments financers compostos
	-	-	-	Quotes participatives i fons associats
Resta	-	-	-	Resta d'instruments de capital
<i>Menys: Valors propis</i>	-	-	-	<i>Menys: Valors propis</i>
Quotes participatives i fons associats	-	-	-	
Quotes participatives	-	-	-	
Fons de reserves de quotaparticipis	-	-	-	
Fons d'estabilització	-	-	-	
Resultat atribuït al grup	112.213	-	112.213	Resultat de l'exercici atribuït a l'entitat dominant
<i>Menys: Dividends i retribucions</i>	-	-	-	<i>Menys: Dividends i retribucions</i>
		69.273	69.273	AJUSTOS PER VALORACIÓ
		69.273	69.273	Actius financers disponibles per a la venda
		-	-	Cobertures dels fluxos d'efectiu
		-	-	Cobertures d'inversions netes en negocis a l'estranger
		-	-	Diferències de canvi
		-	-	Actius no corrents en venda
		-	-	Entitats valorades pel mètode de la participació
		-	-	Resta d'ajustos per valoració
		10.584	10.584	INTERESSOS MINORITARIS
		333	333	Ajustos per valoració
		10.251	10.251	Resta
TOTAL PATRIMONI NET	1.075.351	-	1.075.351	TOTAL PATRIMONI NET
TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU	21.699.582	-	21.699.582	TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU

Al seu torn, a continuació es presenta una conciliació entre el compte de pèrdues i guanys consolidat corresponent a l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2007, inclosa com a part integrant dels comptes anuals consolidats del Grup de l'esmentat exercici 2007, i el compte de pèrdues i guanys consolidat corresponent a aquest mateix període elaborat d'acord amb el model de la Circular 4/2004 del Banc d'Espanya, modificat per la Circular 6/2008 del Banc d'Espanya, que es presenta, a efectes comparatius, en aquests comptes anuals consolidats de l'exercici 2008:

Model de balanç de la circular 4/2004 presentat als comptes anuals de l'exercici 2007	Milers d'euros			Model de balanç de la circular 4/2004 del Banc d'Espanya modificat per la circular 6/2008
	31.12.2007	Ajustos	31.12.2007	
COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS				COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS
Interessos i rendiments assimilats	898.903	31.324	930.227	Interessos i rendiments assimilats
Interessos i càrregues assimilades	612.743	9.791	622.534	Interessos i càrregues assimilades
Remuneració de capital amb naturalesa de passiu financer	-	-	-	Remuneració de capital reemborsable a la vista
Altres	612.743	(612.743)		
Rendiment d'instruments de capital	4.392	(4.392)		
A) MARGE D'INTERMEDIACIÓ	290.552	17.141	307.693	A) MARGE D'INTERESSOS
Resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	24.491	-	24.491	Rendiment d'instruments de capital
Entitats associades	5.097	(5.097)		Resultat d'entitats valorades pel mètode de la participació
Entitats multigrup	19.394	(19.394)		
Comissions percebudes	97.554	-	97.554	Comissions percebudes
Comissions pagades	7.915	-	7.915	Comissions pagades
Activitat d'assegurances	12.852	(12.852)		
Primes d'assegurances i reassegurances cobrades	225.868	(225.868)		
Primes de reassegurances pagades	14.182	(14.182)		
Prestacions pagades i altres despeses relacionades amb assegurances	312.567	(312.567)		
Ingressos per reassegurances	22.556	(22.556)		
Dotacions netes a passius per contractes d'assegurances	(65.494)	65.494		
Ingressos financers	31.324	(31.324)		
Despeses financeres	5.641	(5.641)		
Resultats d'operacions financeres (net)	12.531	-	12.531	Resultats d'operacions financeres (net)
Cartera de negociació	(2.526)	-	(2.526)	Cartera de negociació
Altres instruments financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys	849	-	849	Altres instruments financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys
Actius financers disponibles per a la venda	15.153	-	15.153	Instruments financers no valorats a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys
Inversions creditícies	-	-	-	
Altres	(945)	-	(945)	Altres
Diferències de canvi (net)	1.362	-	1.362	Diferències de canvi (net)
		331.046	331.046	Altres productes d'explotació
		248.424	248.424	Ingressos de contractes d'assegurances i reassegurances emesos
		69.408	69.408	Vendes i ingressos per prestació de serveis no financers
		13.214	13.214	Resta de productes d'explotació
		295.209	295.209	Altres càrregues d'explotació
		261.255	261.255	Despeses de contractes d'assegurances i reassegurances
		29.711	29.711	Variació d'existències
		4.243	4.243	Resta de càrregues d'explotació
B) MARGE ORDINARI	431.427	44.518	475.945	B) MARGE BRUT
Vendes i ingressos per prestació de serveis no financers	51.368	(51.368)		
Cost de vendes	29.711	(29.711)		
Altres productes d'explotació	30.047	(30.047)		
		203.484	203.484	Despeses d'administració
Despeses de personal	142.853	-	142.853	Despeses de personal
Altres despeses generals d'administració	60.631	-	60.631	Altres despeses generals d'administració
Amortització	37.063	-	37.063	Amortització
Actiu material	29.309	(29.309)		
Actiu intangible	7.754	(7.754)		
Altres càrregues d'explotació	3.348	(3.348)		
		11.614	11.614	Dotacions a provisions (net)
		68.403	68.403	Pèrdues per deteriorament d'actius financers (net)
		67.408	67.408	Inversions creditícies
		995	995	Altres instruments financers no valorats a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys
C) MARGE D'EXPLOTACIÓ	239.236	(83.855)	155.381	C) RESULTAT DE L'ACTIVITAT D'EXPLOTACIÓ

Pèrdues per deteriorament d'actius (net)	72.499	(68.407)	4.092	Pèrdues per deteriorament de la resta d'actius (net)
Actius financers disponibles per a la venda	995	(995)		
Inversions creditícies	67.408	(67.408)		
Cartera d'inversió a venciment	-	-		
Actius no corrents en venda	4	(4)		
Participacions	-	-		
Actiu material	4.092	-	4.092	Fons de comerç i altres actius intangibles
Fons de comerç	-	-		Altres actius
Altres actius intangibles	-	-		
Resta d'actius	-	-		
Dotacions a provisions (net)	11.572	(11.572)		
		1.007	1.007	Guany (pèrdua) en la baixa d'actius no classificats com a no corrents en venda
		-	-	Diferència negativa en combinacions de negocis
		959	959	Guany (pèrdua) d'actius no corrents en venda no classificats com a operacions interrompudes
Ingressos financers d'activitats no financeres	-	-	-	
Despeses financeres d'activitats no financeres	4.150	(4.150)		
Altres guanys	3.783	(3.783)		
Guany per venda d'actiu material	1.553	(1.553)		
Guany per venda de participacions	1.023	(1.023)		
Altres conceptes	1.207	(1.207)		
Altres pèrdues	1.543	(1.543)		
Pèrdues per venda d'actiu material	572	(572)		
Pèrdues per venda de participacions	34	(34)		
Altres conceptes	937	(937)		
D) RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS	153.255	-	153.255	D) RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS
Impost sobre beneficis	39.315	-	39.315	Impost sobre beneficis
Dotació obligatòria a obres i fons socials	-	-	-	Dotació obligatòria a obres i fons socials
E) RESULTAT DE L'ACTIVITAT ORDINÀRIA	113.940	-	113.940	E) RESULTAT DE L'EXERCICI PROCEDENT D'OPERACIONS CONTINUADES
Resultat d'operacions interrompudes (net)	-	-	-	Resultat d'operacions interrompudes (net)
F) RESULTAT CONSOLIDAT DE L'EXERCICI	113.940	-	113.940	F) RESULTAT CONSOLIDAT DE L'EXERCICI
Resultat atribuït a la minoria	1.727	(1.727)		
G) RESULTAT ATRIBUÏT AL GRUP	112.213	-	112.213	Resultat atribuït a l'entitat dominant
		1.727	1.727	Resultat atribuït a interessos minoritaris

Les principals diferències existents entre els models d'estats financers de la Circular 4/2004 del Banc d'Espanya modificats per la Circular 6/2008 del Banc d'Espanya en base als quals s'han elaborat aquests comptes anuals consolidats i els aplicats en l'elaboració dels comptes anuals consolidats del Grup de l'exercici 2007 són els següents:

1. **Balanç consolidat:** respecte al model de balanç consolidat integrant dels comptes anuals consolidats a 31 de desembre de 2007, el model de balanç que es presenta en aquests comptes anuals consolidats:
 - a) La partida "Actiu material – Immobilització material" agrupa les rúbriques "Actiu material – D'ús propi", "Actiu material – Altres actius cedits en arrendament operatiu" i "Actiu material – Destinat a l'obra social" incloses a l'actiu del balanç consolidat presentat als comptes anuals consolidats de l'exercici 2007.
 - b) Inclou, a l'actiu, la partida "Resta d'actius – altres", que agrupa les rúbriques "Periodificacions" i "Altres actius" de l'actiu del balanç consolidat inclòs als comptes anuals consolidats del Grup corresponents a l'exercici 2007, llevat de les existències, que es presenten a l'epígraf "Resta d'actius – Existències".
 - c) S'elimina el desglossament que existia en les diverses categories d'actius financers de les "Operacions del mercat monetari a través d'entitats de contrapartida". Aquest tipus d'operacions passen a formar part de la rúbrica de "Crèdit a la clientela" de cadascuna de les distintes categories d'actius financers incloses a l'actiu del balanç.
 - d) Al capítol "Inversions creditícies" de l'actiu del balanç de situació, s'elimina la rúbrica d'"Altres actius financers"; les diverses partides que la formaven passen a integrar-se a les rúbriques de "Dipòsits d'entitats de crèdit" i "Crèdit a la clientela" d'aquest mateix capítol de l'actiu del balanç de situació, atenent el sector institucional al qual pertanyi cadascuna d'elles.

- e) A l'actiu del balanç de situació, s'elimina el desglossament per naturalesa dels actius que formen part de la rúbrica "Actius no corrents en venda".
 - f) Elimina els capítols del passiu "Passius financers a valor raonable amb canvis en patrimoni net" (la qual no presentava cap saldo al balanç de situació inclòs als comptes anuals consolidats del Grup a 31 de desembre de 2007) i "Capital amb naturalesa de passiu financer", el saldo del qual ha passat a integrar-se en el capítol "Passius financers a cost amortitzat" del passiu del balanç consolidat.
 - g) Presenta en el passiu del balanç consolidat la rúbrica "Fons de l'obra social" de manera separada. Al balanç consolidat inclòs als comptes anuals consolidats a 31 de desembre de 2007, aquesta partida s'inclouïa formant part del saldo del capítol del passiu "Altres passius".
 - h) Inclou en el passiu la rúbrica "Resta de passius", que agrupa les partides del passiu del balanç consolidat inclòs als comptes anuals a 31 de desembre de 2007 "Periodificacions" i "Altres passius" (llevat de la part corresponent al saldo del fons de l'obra social abans indicat).
 - i) S'hi afegeixen noves rúbriques en què es desglossen determinats tipus de passius financers inclosos a les diverses categories que es presenten al passiu del balanç de situació consolidat: "Altres passius financers", "Dipòsits de bancs centrals", "Passius subordinats"...
 - j) La rúbrica "Provisions – Provisions per a impostos" passa a denominar-se "Provisions – Provisions per a impostos i altres contingències legals", de manera que s'hi hauran d'incloure, a més de les contingències de naturalesa fiscal, les de naturalesa legal que s'inclouïen en el model anterior formant part de la rúbrica "Provisions – Altres provisions".
 - k) S'elimina la rúbrica dels ajustos per valoració del patrimoni net consolidat "Passius financers a valor raonable amb canvis en el patrimoni net", passant a integrar-se el seu saldo en la rúbrica de nova creació "Resta d'ajustos per valoració", i es crea una nova partida inclosa entre els ajustos per valoració del patrimoni net consolidat denominada "Entitats valorades pel mètode de la participació", en què es registren de manera diferenciada els ajustos per valoració que sorgeixen per l'aplicació del mètode de la participació en la valoració d'empreses associades i multigrup a les quals s'aplica l'esmentat mètode, independentment de la naturalesa d'aquests ajustos.
 - l) S'elimina la rúbrica de "Romanent" que formava part del capítol de "Reserves" dels fons propis. El seu import passa a incloure's dins de la rúbrica "Reserves – Reserves (pèrdues) acumulades" d'aquest mateix capítol.
 - m) S'inclouen a la Cartera de Negociació aquells derivats implícits que s'hagin segregat del contracte principal que no formin part de cobertures comptables.
 - n) Per últim, cal assenyalar que s'ha modificat la denominació de determinades partides del patrimoni net, sense canvis substancials en els conceptes que s'hi registren (per exemple, "Resultat atribuït al Grup" per "Resultat de l'exercici atribuït a l'entitat dominant").
2. **Compte de pèrdues i guanys consolidat:** respecte al model de compte de pèrdues i guanys consolidat integrat als comptes anuals consolidats a 31 de desembre de 2007, el model de compte de pèrdues i guanys consolidat que es presenta en aquests comptes anuals:
- a) No contempla l'existència del "Marge d'intermediació", i introdueix un nou marge denominat "Marge d'interès", format per la diferència entre els ingressos en concepte d'"Interessos i rendiments assimilats" i les despeses en concepte d'"Interessos i càrregues assimilades".
 - b) Els resultats corresponents a l'activitat d'assegurances del Grup deixen de presentar-se de manera agrupada i passen a registrar-se, en funció de la seva naturalesa, en els diversos epígrafs del compte de pèrdues i guanys consolidat, amb el consegüent efecte en cadascun dels seus marges i partides.

En particular, els ingressos de contractes d'assegurances i reassegurances en concepte de primes cobrades i dels ingressos de reassegurances cobrats es presenten inclosos a la rúbrica "Ingressos de contractes d'assegurances i reassegurances emesos" del capítol "Altres productes d'explotació" del compte de pèrdues i guanys consolidat; i l'import de les prestacions pagades i altres despeses directament relacionades amb els contractes d'assegurances, les primes pagades a tercers per reassegurances i les dotacions netes realitzades per a la cobertura dels riscos dels contractes d'assegurances meritats per l'activitat d'assegurances s'inclouen a la rúbrica "Despeses de contractes d'assegurances i reassegurances" del capítol "Altres càrregues d'explotació" del compte de pèrdues i guanys consolidat presentat en aquests comptes anuals consolidats.

- c) Presenta un nou marge denominat "Marge brut" i s'elimina el "Marge ordinari". Aquest nou "Marge brut" és similar a l'anterior "Marge ordinari", llevat, bàsicament, del fet que hi inclou tant els altres ingressos com les altres càrregues d'explotació, que no formaven part del marge ordinari, així com per l'efecte d'incloure-hi els interessos i les càrregues financeres de l'activitat no financera d'acord amb la seva naturalesa (vegeu, més avall, l'apartat h).
- d) Elimina les rúbriques "Vendes i ingressos per prestació de serveis no financers" i "Cost de vendes" del compte de pèrdues i guanys consolidat, que passen a registrar-se, bàsicament, a les partides "Altres productes d'explotació – Vendes i ingressos per prestació de serveis no financers" i "Altres càrregues d'explotació – Variació d'existències", respectivament, del compte de pèrdues i guanys consolidat.
- e) Les "Despeses de personal" i les "Altres despeses generals d'administració" passen a presentar-se agrupades a la rúbrica "Despeses d'administració".
- f) El saldo de la partida "Pèrdues per deteriorament d'actius (net)" passa a presentar-se en dues partides: "Pèrdues per deteriorament d'actius financers (net)", que inclou les pèrdues per deteriorament, netes, dels actius financers diferents dels instruments de capital classificats com a participacions, i les "Pèrdues per deteriorament de la resta d'actius (net)", que inclou l'import de les pèrdues per deteriorament, netes, dels instruments de capital classificats com a "participacions" i de la resta d'actius no financers.
- g) Elimina les rúbriques "Ingressos financers d'activitats no financeres" i "Despeses financeres d'activitats no financeres", que passen a registrar-se, bàsicament, formant part dels capítols "Interessos i rendiments assimilats" i "Interessos i càrregues assimilades" del compte de pèrdues i guanys consolidat, respectivament.
- h) Elimina el "Marge d'explotació" i crea el "Resultat de l'activitat d'explotació". Ambdós marges es diferencien, bàsicament, perquè el segon inclou, a diferència del primer, els ingressos i les despeses financeres de l'activitat no financera del Grup, la dotació neta a les pèrdues per deteriorament dels instruments financers i la dotació neta a les provisions.
- i) No contempla l'existència de les rúbriques "Altres guanys" i "Altres pèrdues".

S'inclouen, en canvi, 3 nous capítols: "Guanys (/pèrdues) en la baixa d'actius no classificats com a no corrents en venda", "Diferència negativa en combinacions de negoci" i "Guanys (/pèrdues) d'actius no corrents en venda no classificats com a operacions interrompudes", que recullen, bàsicament, partides que formaven part de les dues rúbriques eliminades indicades anteriorment.

El capítol "Guany (/pèrdues) d'actius no corrents en venda no classificats com a operacions interrompudes" recull, entre altres conceptes, les pèrdues per deteriorament netes d'aquests actius per als quals la normativa en vigor no estableixi que han de registrar-se en un altre epígraf diferent i els resultats per la venda d'instruments de capital classificats com a disponibles per a la venda que siguin inversions estratègiques, malgrat que no s'haguessin classificat en un balanç anterior com a actius no corrents en venda.

La resta dels resultats que es registraven a les dues rúbriques eliminades i que no s'hi inclouen són les 3 rúbriques de nova creació, que s'han classificat al compte de pèrdues i guanys consolidat atenent la seva naturalesa.

3. **Estat de canvis en el patrimoni net:** l'“Estat de canvis en el patrimoni net” presentat als comptes anuals consolidats del Grup a 31 de desembre de 2007 se substitueix per l'Estat de canvis en el patrimoni net que s'inclou en aquests comptes de l'exercici 2008 i que consta de dues parts, el model d'estat d'ingressos i despeses reconeguts i l'estat total de canvis en el patrimoni net, i presenten, bàsicament, les següents diferències significatives:

- a) Tant l'estat total de canvis en el patrimoni net com l'estat d'ingressos i despeses reconeguts, consolidats, que es presenten en aquests comptes anuals consolidats de l'exercici 2008 s'han d'entendre com les dues parts de l'estat de canvis en el patrimoni net consolidat, que substitueixen els estats presentats als comptes anuals de l'exercici 2007 abans indicats. L'estat d'ingressos i despeses reconeguts no inclou la rúbrica d'“Altres passius financers a valor raonable”, i el seu saldo es recull al capítol “Resta d'ingressos i despeses reconeguts”.
- b) S'inclouen a l'estat d'ingressos i despeses reconeguts les rúbriques “Guany (pèrdua) actuarials en plans de pensions”, per al registre de les variacions en el patrimoni net amb origen en la comptabilització dels guanys i pèrdues actuàries, si és el cas, contra reserves; “Entitats valorades pel mètode de la participació”, que inclou les variacions produïdes en els ajustos per valoració del patrimoni net consolidat amb origen en l'aplicació del mètode de la participació en empreses associades i multigrups, i “Resta d'ingressos i despeses reconeguts”, per al registre d'aquelles partides comptabilitzades com un ajust per valoració en el patrimoni net consolidat no incloses en cap de les partides específiques de l'estat.
- c) En l'estat d'ingressos i despeses reconeguts s'inclou la partida “Impost sobre beneficis” per recollir l'efecte fiscal de les partides registrades directament contra el patrimoni net, llevat de la partida d'“Entitats valorades pel mètode de la participació”, que es presenta neta del seu corresponent efecte fiscal, de manera que les partides de cada epígraf registrades contra ajustos per valoració del patrimoni net es presenta en termes bruts.

En el model d'estat de canvis en el patrimoni net consolidat, fins i tot als comptes anuals consolidats de l'exercici 2007, cadascuna de les partides registrades com a ajustos per valoració es presentaven netes del seu corresponent efecte fiscal.

- d) A l'estat d'ingressos i despeses reconeguts consolidat, deixa de presentar-se l'efecte en el patrimoni net corresponent a canvis de criteris comptables o d'errors amb origen en exercicis anteriors.

4. **Estat de fluxos d'efectiu consolidat:** Al model que s'inclou en aquests comptes anuals consolidats es presenten, al final de l'estat, un detall de les partides integrants de l'efectiu i dels seus equivalents que no s'inclouïa a l'estat de fluxos d'efectiu consolidat que es va presentar als comptes anuals consolidats del Grup a 31 de desembre de 2007. Així mateix, s'eliminen determinats desglossaments d'algunes partides d'actius i passius d'explotació, d'ajustos al resultat i de fluxos d'efectiu de les activitats de finançament; es modifica la redacció i el desglossament de determinades rúbriques que formen els fluxos d'efectiu de les activitats d'inversió.

1. 5. Contractes d'agència

Ni al tancament de l'exercici 2008 ni en cap moment durant l'exercici, les entitats consolidades han mantingut en vigor “contractes d'agència” en la forma en què es contemplen a l'article 22 del Reial Decret 1245/1995, de 14 de juliol.

1. 6. Participacions en el capital d'entitats de crèdit

A 31 de desembre de 2008, cap entitat del Grup posseïa alguna participació en el capital d'altres entitats de crèdit, nacionals o estrangeres, igual o superior al 5% del seu capital o els seus drets de vot.

1. 7. Impacte mediambiental

Ateses les activitats a què es dediquen fonamentalment, les entitats integrades al Grup no tenen responsabilitats, despeses, actius ni provisions i contingències de naturalesa mediambiental que poguessin ser significatius en relació amb el seu patrimoni, la seva situació financera i els seus resultats. Per aquest motiu no s'inclouen desglossaments específics en la present memòria dels comptes anuals consolidats pel que fa a informació de qüestions mediambientals.

1. 8. Objectius, polítiques i processos de gestió de capital

La Circular 3/2008 del Banc d'Espanya, de 22 de maig, a entitats de crèdit, sobre determinació i control dels recursos propis mínims, regula els recursos propis mínims que han de mantenir les entitats de crèdit espanyoles –tant a títol individual com de grup consolidat– i la forma en què han de determinar-se els tals recursos propis, així com els diversos processos d'autoavaluació del capital que han de realitzar les entitats i la informació de caràcter públic que han de remetre al mercat.

Aquesta Circular suposa el desenvolupament final, en l'àmbit de les entitats de crèdit, de la legislació sobre recursos propis i supervisió en base consolidada de les entitats financeres, dictada a partir de la Llei 36/2007, de 16 de novembre, per la qual es modifica la Llei 13/1985, de 25 de maig, de coeficient d'inversió, recursos propis i obligacions d'informació dels intermediaris financers i altres normes del sistema financer, i que comprèn també el Reial Decret 216/2008, de 15 de febrer, de recursos propis de les entitats financeres. Aquesta norma culmina també el procés d'adaptació de la normativa espanyola a les directives comunitàries 2006/48/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 14 de juny de 2006, i 2006/49/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 14 de juny de 2006. Ambdues directives han revisat profundament, seguint l'Acord adoptat pel Comitè de Basilea de Supervisió Bancària ("Basilea II"), els requeriments mínims de capital exigits a les entitats de crèdit i als seus grups consolidables.

Per tant, durant l'exercici 2008, ha culminat, en una etapa inicial, el procés d'adaptació del Grup als requeriments establerts per la nova normativa, que va començar anys enrere.

Els objectius estratègics marcats per la Direcció del Grup en relació amb la gestió que es realitza dels seus recursos propis són els següents:

- Complir en tot moment, tant a nivell individual com consolidat, amb la normativa aplicable en matèria de requeriments de recursos propis mínims.
- Cercar la màxima eficiència en la gestió dels recursos propis, de manera que, junt amb altres variables de rendibilitat i risc, el consum de recursos propis és considerat com una variable fonamental en les anàlisis associades a la presa de decisions d'inversió del Grup.
- Reforçar el pes que els recursos propis de primera categoria tenen sobre el total dels recursos propis del Grup.

Per complir amb aquests objectius, el Grup disposa d'una sèrie de polítiques i processos de gestió dels recursos propis, les principals directrius dels quals són:

- El Grup disposa de les unitats de seguiment i control que analitzen en tot moment els nivells de compliment de la normativa del Banc d'Espanya en matèria de recursos propis, i disposa d'alarmes que permeten garantir en tot moment el compliment de la normativa aplicable i que les decisions preses per les diverses àrees i unitats de l'entitat són coherents amb els objectius marcats a efectes de compliment de recursos propis mínims.
- En la planificació estratègica i comercial del Grup, així com en l'anàlisi i el seguiment de les operacions del Grup, es considera com un factor clau en la presa de decisions el seu impacte sobre els recursos propis computables del Grup i la relació consum-rendibilitat-risc.

Per tant, l'entitat considera els recursos propis i els requeriments de recursos propis establerts per la normativa anteriorment indicada com un element fonamental de la seva gestió del Grup, que afecten tant les decisions d'inversió de l'entitat com l'anàlisi de la viabilitat d'operacions i d'emissions per part de l'entitat, etc.

La Circular 3/2008 del Banc d'Espanya, de 22 de maig, estableix quins elements han de computar-se com a recursos propis, a efectes del compliment dels requeriments mínims establerts a la norma. Els recursos propis, a efectes del que es disposa en aquella norma, es classifiquen en recursos propis bàsics i de segona categoria.

La gestió que el Grup realitza dels seus recursos propis s'ajusta, pel que fa a les definicions conceptuals, al que es disposa a la Circular 3/2008 del Banc d'Espanya. En aquest sentit, el Grup considera com a recursos propis computables els que s'indiquen a la norma 8a de la Circular 3/2008 del Banc d'Espanya.

Els requeriments de recursos propis mínims que estableix l'esmentada Circular es calculen en funció de l'exposició del Grup al risc de crèdit i dilució (en funció dels actius, compromisos i altres comptes d'ordre que presentin aquests riscos, atenent els seus imports, característiques, contraparts, garanties, etc.), al risc de contrapart i de posició i liquidació corresponent a la cartera de negociació i al risc de canvi (en funció de la posició global neta en divises) i al risc operacional. Addicionalment, el Grup està subjecte al compliment dels límits a la concentració de riscos establerts a l'esmentada Circular, al compliment de les obligacions de Govern Corporatiu intern, autoavaluació del capital i mesurament del risc de tipus d'interès i a les obligacions d'informació pública a retre al mercat, també establertes a l'esmentada Circular. De cara a garantir el compliment dels objectius abans indicats, el Grup realitza una gestió integrada d'aquests riscos, d'acord amb les polítiques abans indicades.

A continuació s'inclou un càlcul provisional dels recursos propis computables del Grup, classificat en recursos propis bàsics i de segona categoria, a 31 de desembre de 2008, realitzats d'acord amb el que s'estableix a la Circular 3/2008 del Banc d'Espanya, de 22 de maig, i amb la millor informació disponible a la data de formulació d'aquests comptes anuals consolidats:

	2008	
	Import (*) (milers d'euros)	Estructura
<i>Core Capital</i>	984.666	55,41%
Tier 1	1.198.951	67,47%
Tier 2	578.093	32,53%
Total Recursos Propis Computables	1.777.044	100,00%

(*) El càlcul dels recursos propis computables a 31 de desembre de 2008 s'ha realitzat a efectes informatius per a la confecció del present document i sobre la base de la millor informació disponible a la data de formulació dels comptes anuals consolidats.

A 31 de desembre de 2008 i 2007, i durant aquests exercicis, els recursos propis computables del Grup i de les entitats del Grup subjectes a aquesta obligació, individualment considerades, excedien dels requerits per la citada normativa.

1. 9. Coeficient de Reserves Mímines

A 31 de desembre de 2008 i 2007, així com al llarg dels exercicis 2008 i 2007, la Caixa complia amb els mínims exigits per a aquest coeficient per la normativa espanyola aplicable, basada en el Reglament 1745/2003 del Banc Central Europeu de 12 de setembre de 2003.

A 31 de desembre de 2008 i 2007, així com al llarg dels exercicis 2008 i 2007, les entitats consolidades complien amb els mínims exigits per a aquest coeficient per la normativa espanyola aplicable.

1. 10. Fons de Garantia de Dipòsits

La Caixa està integrada en el Fons de Garantia de Dipòsits.

En l'exercici 2008, la despesa incorreguda per les contribucions realitzades a aquest organisme per la Caixa va ascendir a 2.695 milers d'euros (2.650 milers d'euros en l'exercici 2007), que s'han registrat al capítol "Altres Càrregues d'Explotació – Resta de Càrregues d'explotació" del compte de pèrdues i guanys consolidat adjunt (vegeu nota 46).

1. 11. Canvis en els criteris comptables

Durant l'exercici 2008, s'han produït determinades modificacions en la normativa comptable aplicable al Grup respecte a l'aplicada a l'exercici anterior. Aquestes modificacions han suposat la introducció de determinats canvis en els principis comptables i normes de valoració aplicats pel Grup a l'exercici 2008 respecte als aplicats en exercicis anteriors. A continuació es presenta una relació amb els canvis que es poden considerar més rellevants:

- En línia amb la modificació de la NIC 23 (Costos financers) realitzada en l'exercici 2007, la Circular 6/2008 del Banc d'Espanya ha modificat el criteri de capitalització dels costos financers associats al finançament dels elements de la immobilització material i de les existències. En aquest sentit, des de l'exercici 2008, i amb caràcter retroactiu, s'hauran de capitalitzar els costos financers que compleixin determinats requisits (períodes de temps significatius perquè els actius estiguin en condicions de funcionament, activació de costos financers meritats abans que l'actiu estigui en condicions d'ús, etc.). En una redacció anterior, la Circular 4/2004 del Banc d'Espanya no permetia l'activació d'aquests costos financers, tractament que s'acordava amb les opcions de tractament comptable establertes a la versió anterior de la NIC 23.

Per bé que aquest criteri suposa modificar de manera estricta el criteri aplicat anteriorment pel Grup en relació amb el tractament d'aquests costos financers associats als actius, indicats al paràgraf anterior, cal assenyalar que l'aplicació d'aquest nou criteri no hauria tingut un impacte significatiu sobre els estats financers de l'exercici 2007 i anteriors.

Per això, i considerant el que es disposa a la lletra b) del paràgraf 16 de la NIC 8 (Polítiques comptables, canvis en les estimacions comptables i errors), adoptada per la Unió Europea, l'aplicació d'aquest criteri no es considera, a efectes d'oferir la corresponent informació requerida per l'esmentada norma, un canvi de criteri comptable, ja que no hi ha transaccions materials per als comptes anuals consolidats del Grup de l'exercici 2007 o anteriors que s'hi vegin afectades i, per tant, no s'ha realitzat cap modificació associada a aquest canvi de criteri, sobre la informació comptable de l'exercici 2007 que es presenta a efectes comparatius en aquests comptes anuals consolidats de l'exercici 2008 respecte a la presentada als comptes anuals de l'exercici 2007 en considerar-se qualsevol canvi a realitzar immaterial.

- A l'exercici 2008 s'ha modificat la NIC 39 (Instruments financers: reconeixement i valoració) adoptada per la Unió Europea, bo i permetent, sota determinats supòsits, la reclassificació d'instruments financers que no siguin derivats fora de la cartera de negociació si deixen de ser mantinguts amb el propòsit de vendre'ls o recomprar-los a curt termini i si es compleixen determinats requisits establerts en aquella norma (vegeu nota 2.2.5). La Circular 6/2008 del Banc d'Espanya ha modificat les reclassificacions d'instruments financers permeses en la mateixa línia que la NIC 39.

- D'acord amb el que es disposa a la Circular 6/2008, en el supòsit de transferències d'actius financers en què no es produeixi una transferència substancial dels avantatges i els riscos significatius associats a aquests actius, el passiu financer que es registra inicialment per l'import de la contraprestació rebuda ha passat a registrar-se com un passiu financer a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys en aquells supòsits en què amb això s'estigui oferint una informació més rellevant, perquè amb això s'eliminen determinades asimetries comptables. O, si és el cas, el rendiment d'aquests passius es gestiona i el seu rendiment s'avalua d'acord amb el seu valor raonable d'acord amb una estratègia de gestió del risc adequadament documentada. A l'exercici 2007 i anteriors, aquests passius es classificaven, en tots els casos, com a passius financers a cost amortitzat.

D'acord amb el que s'estableix a la normativa aplicable, aquest criteri de comptabilització dels passius financers indicats al paràgraf anterior s'ha aplicat, exclusivament, a operacions amb origen en l'exercici 2008, per la qual cosa no afecta la informació de l'exercici 2007 que es presenta a efectes comparatius.

1. 12. Fets posteriors

Entre la data de tancament i la data de formulació d'aquests comptes anuals consolidats no s'ha produït cap circumstància que les afecti de manera significativa.

2. Principis i polítiques comptables i criteris de valoració aplicats

En l'elaboració dels comptes anuals consolidats del Grup corresponents a l'exercici 2008 s'han aplicat els següents principis i polítiques comptables i criteris de valoració:

2.1 Consolidació

2.1.1. Entitats dependents

Es consideren "entitats dependents" aquelles sobre les quals el Grup té capacitat per exercir control; capacitat que es manifesta, generalment bé que no únicament, per la propietat, directa o indirecta, del 50% o més dels drets de vot de les entitats participades o, per bé que sigui inferior o nul aquest percentatge, si l'existència d'altres circumstàncies o acords n'atorguen a la Caixa el control.

Conforme al que es disposa a la NIC 27, s'entén per control el poder de dirigir les polítiques financeres i operatives d'una entitat, per tal d'obtenir beneficis de les seves activitats.

A l'Annex I d'aquesta Memòria es facilita informació significativa sobre aquestes societats.

Els comptes anuals de les entitats dependents es consoliden amb els de la Caixa per aplicació del mètode d'integració global tal com es defineix a la NIC 27. Conseqüentment, tots els saldos derivats de les transaccions efectuades entre les societats consolidades mitjançant aquest mètode que són significatius han estat eliminats en el procés de consolidació. Addicionalment, la participació de tercers en:

- El patrimoni net del Grup, que es presenta al capítol "Interessos minoritaris" del patrimoni net del balanç de situació consolidat (vegeu nota 23)
- Els resultats consolidats de l'exercici, que es presenten al capítol "Resultat atribuït a interessos minoritaris" del compte de pèrdues i guanys consolidat (vegeu nota 23).

La consolidació dels resultats generats per les societats dependents adquirides en un exercici es realitza prenent en consideració, únicament, els relatius al període comprès entre la data d'adquisició i el tancament d'aquest exercici. Paral·lelament, la consolidació dels resultats generats per les societats dependents alienades en un exercici es realitza prenent en consideració, únicament, els relatius al període comprès entre l'inici de l'exercici i la data d'alienació.

A la nota 4 es facilita informació sobre les adquisicions més significatives que han tingut lloc en l'exercici 2008 d'entitats dependents, a través de les quals se n'ha adquirit el control i sobre les alienacions de participacions en el capital d'entitats dependents que han tingut lloc durant l'exercici.

2.1.2. Negocis conjunts

Un negoci conjunt és un acord contractual en virtut del qual dues o més entitats, denominades partícips, emprenen una activitat econòmica que se sotmet a control conjunt, és a dir, a un acord contractual per compartir el poder de dirigir les polítiques financera i d'explotació d'una entitat, o una altra activitat econòmica, per tal de beneficiar-se de les seves operacions, i en el qual es requereix el consentiment unànim de tots els partícips per a la presa de decisions estratègiques tant de caràcter financer com operatiu.

Així mateix, es consideren també "Negocis conjunts" aquelles participacions en entitats que, sense ser dependents, són controlades conjuntament per dues o més entitats no vinculades entre si.

Els comptes anuals d'aquelles societats participades classificades com a negocis conjunts s'han consolidat amb els de la Caixa per aplicació del "mètode de la participació", tal com es defineix a la NIC 28 i prèvia autorització del Banc d'Espanya .

A l'Annex II es facilita informació rellevant sobre aquestes societats.

A la nota 4 es facilita informació sobre les adquisicions més significatives que han tingut lloc en l'exercici 2008 de negocis conjunts, així com de noves participacions en el capital i de les alienacions de participacions en el capital d'entitats considerades com a negocis conjunts.

2.1.3. Entitats associades

Es consideren entitats associades aquelles societats sobre les quals la Caixa té capacitat per exercir una influència significativa, bé que no control o control conjunt. Habitualment, aquesta capacitat es manifesta en una participació (directa o indirecta) igual o superior al 20% dels drets de vot de l'entitat participada, per bé que poden existir altres situacions que, de conformitat amb la Norma Quaranta-sisena de la Circular 4/2004 del Banc d'Espanya, permeti considerar com a entitat associada aquella sobre la qual no s'assoleixi aquest percentatge. En aquesta situació es troben les de representació significativa al consell d'administració, participació efectiva en el procés de determinació de la gestió, existència de transaccions entre ambdues societats, etc.

La següent entitat, de la qual es posseeix menys del 20% dels seus drets de vot, es considera entitat associada al Grup:

Entitat	% Drets de Vot	Raó per la qual es considera associada:
Miquel y Costas & Miquel, S.A.	13,95%	Representació del 20% al Consell d'Administració

Als comptes anuals consolidats, les entitats associades es valoren pel "mètode de la participació", tal com es defineix a la NIC 28.

Si com a conseqüència de les pèrdues en què hagi incorregut una entitat associada el seu patrimoni comptable fos negatiu, al balanç de situació consolidat del Grup figuraria amb valor nul, si no és que hi ha l'obligació per part del Grup de donar-li suport financerament.

A l'Annex III es facilita informació rellevant sobre aquestes entitats.

A la nota 4 es facilita informació sobre les adquisicions més significatives que han tingut lloc en l'exercici 2008 d'entitats associades i de noves participacions en el capital d'entitats que ja tenien aquesta condició d'entitat associada a l'inici de l'exercici i sobre les alienacions de participacions en el capital d'entitats considerades com a associades.

2.1.4. Estats financers individuals

A continuació es presenten, de forma resumida, els estats financers individuals de Caixa d'Estalvis del Penedès a 31 de desembre de 2008 i 2007:

Balanços de situació (resumits) a 31 de desembre de 2008 i 2007

	Milers d'euros	
	2008	2007
<u>ACTIU</u>		
Caixa i dipòsits en bancs centrals	423.738	274.844
Cartera de negociació	242.285	279.076
Altres actius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys	486	4.272
Actius financers disponibles per a la venda	1.357.656	1.635.953
Inversions creditícies	19.749.939	18.442.628
Derivats de cobertura	111.094	36.310
Actius no corrents en venda	21.398	4.942
Participacions	62.422	57.590
Contractes d'assegurances vinculats a pensions	10.337	10.200
Actiu material	519.287	455.034
Actiu intangible	20.525	14.574
Actius fiscals	125.072	83.946
Resta d'actius	15.763	14.744
TOTAL ACTIU	22.660.002	21.314.113
<u>PASSIU</u>		
Cartera de negociació	215.200	460.445
Passius financers a cost amortitzat	21.310.319	19.635.877
Derivats de cobertura	35.040	96.731
Provisions	22.528	35.560
Passius fiscals	58.380	64.622
Fons de l'Obra Social	50.009	45.683
Resta de passius	42.530	34.911
TOTAL PASSIU	21.734.006	20.373.829
<u>PATRIMONI NET</u>		
Fons propis	933.503	872.855
Ajustos per valoració	(7.507)	67.429
TOTAL PATRIMONI NET	925.996	940.284
TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU	22.660.002	21.314.113
PRO-MEMÒRIA		
Riscos contingents	389.581	511.431
Compromisos contingents	1.763.918	2.377.459

Comptes de Pèrdues i Guanys (resumits) corresponents als exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2008 i 2007

	Milers d'euros	
	2008	2007
Interessos i rendiments assimilats	1.124.212	933.404
Interessos i càrregues assimilades	801.445	639.418
A) MARGE D'INTERESSOS	322.767	293.986
Rendiment d'instruments de capital	21.956	20.048
Comissions percebudes	100.774	98.134
Comissions pagades	11.686	7.462
Resultats d'operacions financeres (net)	4.094	12.639
Diferències de canvi (net)	303	1.410
Altres productes d'explotació	12.082	11.957
Altres càrregues d'explotació	3.741	3.935
B) MARGE BRUT	446.549	426.777
Despeses d'administració	212.993	191.835
Amortització	29.411	25.728
Dotacions a provisions (net)	(12.515)	11.617
Pèrdues per deteriorament d'actius financers (net)	103.965	67.904
C) RESULTAT DE L'ACTIVITAT D'EXPLOTACIÓ	112.695	129.693
Pèrdues per deteriorament de la resta d'actius (net)	19.390	4.092
Guany (pèrdua) en la baixa d'actius no classificats com a no corrents en venda	348	680
Guany (pèrdua) d'actius no corrents en venda no classificats com a operacions interrompudes	(529)	596
D) RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS	93.124	126.877
Impost sobre beneficis	17.251	33.908
E) RESULTAT DE L'EXERCICI PROCEDENT D'OPERACIONS CONTINUADES	75.873	92.969
F) RESULTAT DE L'EXERCICI	75.873	92.969

Estat d'Ingressos i Despeses Reconeguts (Estat de Canvis en el Patrimoni Net) (resumits) corresponent als exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2008 i 2007

	Milers d'euros	
	2008	2007
RESULTAT DE L'EXERCICI	75.873	92.969
ALTRES INGRESSOS I DESPESES RECONEGUTS	(74.936)	(3.387)
TOTAL INGRESSOS I DESPESES RECONEGUTS	937	89.582

Estat Total de Canvis en el Patrimoni Net (Estat de Canvis en el Patrimoni Net) (resumits) corresponent als exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2008 i 2007

Estat corresponent a l'exercici acabat el 31 de desembre de 2008	FONS PROPIS						Ajustos per valoració	Total patrimoni net
	Fons de dotació	Prima d'emissió i reserves	Altres instruments de capital	Menys: valors propis	Resultat de l'exercici	Total fons propis		
Saldo final a 31 de desembre de 2007	-	779.886	-	-	92.969	872.855	67.429	940.284
Saldo inicial ajustat	-	779.886	-	-	92.969	872.855	67.429	940.284
Total ingressos (/despeses) reconeguts	-	-	-	-	75.873	75.873	(74.936)	937
Altres variacions del patrimoni net	-	77.744	-	-	(92.969)	(15.225)	-	(15.225)
Traspassos entre partides de patrimoni net	-	77.744	-	-	(77.744)	-	-	-
(Caixes d'Estalvi i Cooperatives de crèdit)	-	-	-	-	(15.225)	(15.225)	-	(15.225)
Saldo final a 31 de desembre de 2008	-	857.630	-	-	75.873	933.503	(7.507)	925.996

Estat corresponent a l'exercici acabat el 31 de desembre de 2007	FONS PROPIS						Ajustos per valoració	Total patrimoni net
	Fons de dotació	Prima d'emissió i reserves	Altres instruments de capital	Menys: valors propis	Resultat de l'exercici	Total fons propis		
Saldo final a 31 de desembre de 2006	-	718.315	-	-	76.071	794.386	70.816	865.202
Saldo inicial ajustat	-	718.315	-	-	76.071	794.386	70.816	865.202
Total ingressos (/despeses) reconeguts	-	-	-	-	92.969	92.969	(3.387)	89.582
Altres variacions del patrimoni net	-	61.571	-	-	(76.071)	(14.500)	-	(14.500)
Traspassos entre partides de patrimoni net	-	61.571	-	-	(61.571)	-	-	-
(Caixes d'Estalvi i Cooperatives de crèdit)	-	-	-	-	(14.500)	(14.500)	-	(14.500)
Saldo final a 31 de desembre de 2007	-	779.886	-	-	92.969	872.855	67.429	940.284

Estats de Fluxos d'Efectiu corresponents (resumits) als exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2008 i 2007

	Milers d'euros	
	2008	2007
A. FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'EXPLOTACIÓ	269.374	(342.395)
B. FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ	(120.480)	34.817
C. FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT	-	(14.418)
D. EFECTE DE LES VARIACIONS DELS TIPUS DE CANVI	-	-
AUGMENT (DISMINUCIÓ) NET DE L'EFECTIU I EQUIVALENTS (A+B+C+D)	148.894	(321.996)
EFECTIU I EQUIVALENTS A L'INICI DEL PERÍODE	274.844	596.840
EFECTIU I EQUIVALENTS AL FINAL DEL PERÍODE	423.738	274.844
COMPONENTS DE L'EFECTIU I EQUIVALENTS AL FINAL DEL PERÍODE	423.738	274.844
Caixa	118.569	91.429
Saldos equivalents a l'efectiu en bancs centrals	305.169	183.415

2. 2. Instruments financers

Un instrument financer és un contracte que dóna lloc a un actiu financer en una entitat i al mateix temps un passiu financer o instrument de capital en una altra entitat.

Un instrument de capital, o de patrimoni net, és un negoci jurídic que evidencia, o reflecteix, una participació residual en els actius de l'entitat emissora, una vegada deduïts tots els passius.

2.2.1. Registre inicial d'instruments financers

Els instruments financers es registren inicialment al balanç consolidat quan el Grup es converteix en una part del contracte que els origina, d'acord amb les condicions de l'esmentat contracte. En concret, els instruments de deute, tals com els crèdits i els dipòsits de diners es registren des de la data en què sorgeix el dret legal a rebre o l'obligació legal de pagar, respectivament, efectiu. Al seu torn, els derivats financers, a tots els efectes, es registren en la data de la seva contractació.

Les operacions de compravenda d'actius financers instrumentades mitjançant contractes convencionals, entesos com aquells contractes en què les obligacions recíproques de les parts han de consumir-se dins d'un marc temporal establert per la regulació o per les convencions del mercat, i que no poden liquidar-se per diferències, tals com els contractes borsaris o les compravendes a termini de divises, es registren des de la data en què els beneficis, riscos, drets i deures inherents a tot propietari siguin de la part adquirent, que depenent del tipus d'actiu financer comprat o venut pot ser la data de contractació o la data de liquidació o lliurament. En particular, les operacions realitzades en el mercat de divises de comptat es registren en la data de liquidació; les operacions realitzades amb instruments de capital negociats en mercats secundaris de valors espanyols es registren en la data de contractació i les operacions realitzades amb instruments de deute negociats en mercats secundaris de valors espanyols es registren en la data de liquidació.

2.2.2. Baixa dels instruments financers

Un actiu financer es dóna de baixa totalment o parcialment del balanç consolidat quan es produeixi alguna de les següents circumstàncies:

- Els drets contractuals sobre els fluxos d'efectiu que generen han expirat; o
- Es transfereix l'actiu financer i es transmeten substancialment els riscos i els beneficis de l'actiu financer o, sense existir-ne ni transmissió ni retenció substancial, es transmeti el control de l'actiu financer (vegeu nota 2.7).

Al seu torn, un passiu financer es dóna de baixa del balanç, totalment o parcialment, quan s'han extingit les obligacions que generen o quan es readquireixen per part del Grup, bé amb la intenció de recol·locar-los de nou, bé amb la intenció de cancel·lar-los.

2.2.3. Valor raonable i cost amortitzat dels instruments financers

En el seu registre inicial al balanç, tots els instruments financers es registren pel seu valor raonable, que, si no hi ha evidència en contra, és el preu de la transacció. Després, en una data determinada, el valor raonable d'un instrument financer correspon a l'import pel qual podria ser lliurat, si es parla d'un actiu, o liquidat, si es refereix a un passiu, en una transacció realitzada entre parts interessades, informades en la matèria, que actuessin en condicions d'independència mútua. La referència més objectiva i habitual del valor raonable d'un instrument financer és el preu que se'n pagaria en un mercat organitzat, transparent i profund ("preu de cotització" o "preu de mercat").

Quan no hi ha preu de mercat per a un determinat instrument financer, es recorre, per estimar-ne el valor raonable, al que s'ha establert en transaccions recents d'instruments anàlegs i, si no n'hi ha, a models de valoració suficientment contrastats per la comunitat financera internacional, tenint en consideració les peculiaritats específiques de l'instrument a valorar i, molt especialment, els diversos tipus de riscos que l'instrument porta associats. La majoria dels instruments financers, llevat dels derivats OTC, estan valorats d'acord amb cotitzacions de mercats actius.

Concretament, el valor raonable dels derivats financers negociats en mercats organitzats, transparents i profunds inclosos a les carteres de negociació s'assimila a la seva cotització diària i si, per raons excepcionals, no se'n pot establir la cotització en una data determinada, es recorre per valorar-los a mètodes similars als utilitzats per valorar els derivats no negociats en mercats organitzats.

El valor raonable dels derivats no negociats en mercats organitzats o negociats en mercats organitzats poc profunds o transparents, es determina mitjançant la utilització de mètodes de valoració reconeguts pels mercats financers, com ara el "valor actual net" (VAN), models de determinació de preus d'opcions, etc.

Tanmateix, per a determinats actius i passius financers, el criteri de reconeixement al balanç és el de cost amortitzat. Aquest criteri s'aplica als actius financers inclosos al capítol d'"Inversions creditícies" i, pel que fa als passius financers, als registrats com a "Passius financers a cost amortitzat".

Per cost amortitzat s'entén el cost d'adquisició d'un actiu o passiu financer corregit (en més o en menys, segons quin sigui el cas) pels reemborsaments de principal i d'interessos i, més o menys, segons el cas, la part imputada al compte de pèrdues i guanys consolidat, mitjançant l'ús del mètode del tipus d'interès efectiu, de la diferència entre l'import inicial i el valor de reemborsament d'aquests instruments financers. En el cas dels actius financers, el cost amortitzat inclou, a més, les correccions al seu valor motivades pel deteriorament que hagin experimentat.

El tipus d'interès efectiu és el tipus d'actualització que iguala exactament el valor inicial d'un instrument financer a la totalitat dels seus fluxos d'efectiu estimats per tots els conceptes al llarg de la seva vida romanent, sense considerar les pèrdues per risc de crèdit. Per als instruments financers a tipus d'interès fix, el tipus d'interès efectiu coincideix amb el tipus d'interès contractual establert en el moment de la seva adquisició, ajustat, si cal, per les comissions i pels costos de transacció que, d'acord amb el que es disposa a la NIC 39, s'hagin d'incloure en el càlcul de l'esmentat tipus d'interès efectiu. En els instruments financers a tipus d'interès variable, el tipus d'interès efectiu s'estima de manera anàloga a les operacions de tipus d'interès fix, però recalculat en cada data de revisió del tipus d'interès contractual de l'operació, atenent els canvis que hagin sofert els seus fluxos d'efectiu futurs.

Tal com ja s'ha indicat anteriorment, determinats actius i passius es registren al balanç pel seu valor raonable, com per exemple els inclosos a les carteres de negociació o els disponibles per a la venda. D'altres, com ara els inclosos als capítols "Inversions creditícies" o "Passius financers a cost amortitzat", es registren pel seu cost amortitzat tal com es defineix en aquesta mateixa nota.

Part dels actius i passius continguts en aquests capítols estan inclosos en alguna de les microcobertures de valor raonable gestionades per les societats del Grup i, per tant, figuren, de fet, en el balanç de situació pel seu valor raonable corresponent al risc cobert.

La majoria de la resta d'actius i passius són a tipus variable amb revisió anual del tipus d'interès aplicable; per tant, el valor raonable d'aquests actius com a conseqüència exclusivament dels moviments dels tipus d'interès de mercat no serà significativament diferent al registrat al balanç.

La resta d'actius i passius són a tipus fix; d'aquests, una part significativa té venciment residual inferior a un any i, per tant, igual que en el cas anterior, el seu valor raonable com a conseqüència exclusiva dels moviments dels tipus d'interès de mercat no és significativament diferent al registrat al balanç.

Els imports dels actius i passius que no s'inclouen en algun dels paràgrafs anteriors, és a dir, els que són a tipus fix amb venciment residual superior a un any i no coberts, són poc significatius en relació amb el total de cada capítol i, per tant, el Grup considera que la variació del seu valor raonable, com a conseqüència exclusivament dels moviments dels tipus d'interès de mercat, no tindrà un impacte significatiu en la situació patrimonial de l'Entitat.

2.2.4. Classificació i valoració dels actius i passius financers

Els instruments financers es presenten classificats al balanç consolidat del Grup d'acord amb les següents categories:

- **Actius i passius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys:** aquesta categoria la integren els instruments financers classificats com a cartera de negociació, així com altres actius i passius financers classificats com a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys:
 - Es consideren **actius financers inclosos a la cartera de negociació** aquells que s'adquireixen amb la intenció de realitzar-se a curt termini o que formen part d'una cartera d'instruments financers identificats i gestionats conjuntament per a la qual hi ha evidència d'actuacions recents per obtenir guanys a curt termini i els instruments derivats que no hagin estat designats com a instruments de cobertura, inclosos els segregats d'instruments financers híbrids en aplicació del que es disposa a la NIC 39.
 - Es consideren **passius financers inclosos a la cartera de negociació** aquells que s'han emès amb la intenció de readquirir-los en un futur pròxim o que formen part d'una cartera d'instruments financers identificats o gestionats conjuntament, per als quals hi ha evidències d'actuacions recents per obtenir guanys a curt termini; les posicions curtes de valors fruit de vendes d'actius adquirits temporalment amb pacte de retrocessió no opcional o de valors rebuts en préstec i els instruments derivats que no s'hagin designat com a instruments de cobertura, inclosos els segregats d'instruments financers híbrids en aplicació del que es disposa a la NIC 39.
 - Es consideren **altres actius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys** aquells actius financers designats com a tals des del seu reconeixement inicial, el valor raonable dels quals pot ser estimat de manera fiable i que compleixen alguna de les següents condicions:
 - En el cas d'instruments financers híbrids en què sigui obligatori segregat el derivat o derivats implícits, s'ha optat per classificar, des del seu reconeixement inicial, l'instrument financer híbrid en conjunt, en aquesta categoria, complint-hi les condicions establertes a la normativa en vigor que el derivat o derivats implícits modifiquen d'una manera significativa els fluxos d'efectiu que l'instrument financer principal hauria tingut si s'hagués considerat de manera independent al derivat o derivats implícits, i que hi hagi obligació de separar comptablement el derivat o derivats implícits de l'instrument financer principal.

- Quan per classificar un actiu financer en aquesta categoria s'obtingui informació més rellevant perquè així s'eliminen o redueixen significativament inconsistències en el reconeixement o valoració (també denominades asimetries comptables) que sorgirien en la valoració d'actius o passius o pel reconeixement dels seus guanys o pèrdues amb diferents criteris.
- Quan per classificar un actiu financer en aquesta categoria s'obtingui informació més rellevant perquè hi hagi un grup d'actius financers, o d'actius i passius financers, i es gestionin i el seu rendiment s'avalui sobre la base del seu valor raonable, d'acord amb una estratègia de gestió del risc o d'inversió documentada i es faciliti informació d'aquest grup també sobre la base de valor raonable al personal clau de la direcció del Grup.
- Es consideren **altres passius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys** aquells passius financers designats com a tals des del seu reconeixement inicial, el valor raonable dels quals pot ser estimat de manera fiable i que compleixen alguna de les següents condicions:
 - En el cas d'instruments financers híbrids en què sigui obligatori segregar el derivat o derivats implícits, s'ha optat per classificar, des del seu reconeixement inicial, l'instrument financer híbrid en conjunt, en aquesta categoria, complint-hi les condicions establertes a la normativa en vigor que el derivat o derivats implícits modifiquen d'una manera significativa els fluxos d'efectiu que l'instrument financer principal hauria tingut si s'hagués considerat de manera independent al derivat o derivats implícits, i que, d'acord amb la normativa en vigor, hi ha obligació de separar comptablement el derivat o derivats implícits de l'instrument financer principal.
 - Quan per classificar un passiu financer en aquesta categoria s'obtingui informació més rellevant perquè així s'eliminen o redueixen significativament inconsistències en el reconeixement o valoració (també denominades asimetries comptables) que sorgirien en la valoració d'actius o passius o pel reconeixement dels seus guanys o pèrdues amb diferents criteris.
 - Quan per classificar un passiu financer en aquesta categoria s'obtingui informació més rellevant perquè hi hagi un grup de passius financers, o d'actius i passius financers, i es gestionin i el seu rendiment s'avalui sobre la base del seu valor raonable, d'acord amb una estratègia de gestió del risc o d'inversió documentada i es faciliti informació d'aquest grup també sobre la base de valor raonable al personal clau de la direcció del Grup.

Els instruments financers classificats com a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys es valoren inicialment pel seu valor raonable. Posteriorment, les variacions produïdes en aquest valor raonable es registren amb contrapartida a l'epígraf de "Resultat d'operacions financeres (net)" del compte de pèrdues i guanys consolidat, excepte les variacions en aquest valor raonable degudes als rendiments meritats de l'instrument financer distint dels derivats de negociació, que es registraran als epígrafs d'"Interessos i rendiments assimilats", "Interessos i càrregues assimilades" o "Rendiment d'instruments de capital" de l'esmentat compte de pèrdues i guanys consolidat, atenent la seva naturalesa. Els rendiments dels instruments de deute inclosos en aquesta categoria es calculen aplicant el mètode del tipus d'interès efectiu.

No obstant tot això, els derivats financers que tenen com a actiu subjacent instruments de capital el valor raonable dels quals no es pot determinar de forma suficientment objectiva i es liquiden mitjançant el seu lliurament, apareixen valorats en els presents comptes anuals consolidats pel seu cost.

- **Cartera d'inversió a venciment:** en aquesta categoria s'inclouen valors representatius de deute negociats en un mercat actiu, amb venciment fix i fluxos d'efectiu d'import determinat o determinable que el Grup manté, des de l'inici i en qualsevol data posterior, amb intenció i amb la capacitat financera de mantenir-los fins al seu venciment.

Els valors representatius de deute inclosos en aquesta categoria es valoren inicialment al seu valor raonable, ajustat per l'import dels costos de transacció que siguin directament atribuïbles a l'adquisició de l'actiu financer, els quals s'imputaran al compte de pèrdues i guanys consolidat mitjançant l'aplicació del mètode del tipus d'interès efectiu definit a la NIC 39. Posteriorment, es valoren al seu cost amortitzat, calculat mitjançant el seu tipus d'interès efectiu.

Els interessos meritats per aquests valors, calculats mitjançant l'aplicació del mètode del tipus d'interès efectiu, es registren a l'epígraf "Interessos i rendiments assimilats" del compte de pèrdues i guanys consolidat. Les diferències de canvi dels valors denominats en divisa distinta de l'euro inclosos en aquesta cartera es registren d'acord amb el que es disposa a la nota 2.4. Les possibles pèrdues per deteriorament sofertes per aquests valors es registren d'acord amb el que es disposa a la nota 2.8.

Durant l'exercici 2008, el Grup no ha mantingut valors en aquesta categoria.

- **Inversions creditícies:** En aquesta categoria s'inclouen els valors no cotitzats representatius de deute, el finançament prestat a tercers amb origen en les activitats típiques de crèdit i préstec realitzades per les entitats consolidades i els deutes contrets amb elles pels compradors de béns i pels usuaris dels serveis que presten. S'inclouen també en aquesta categoria les operacions d'arrendament financer en què les societats consolidades actuen com a arrendadores.

Els actius financers inclosos en aquesta categoria es valoren inicialment pel seu valor raonable, ajustat per l'import de les comissions i dels costos de transacció que siguin directament atribuïbles a l'adquisició de l'actiu financer, i que, d'acord amb el que es disposa a la NIC 39, hagin d'imputar-se al compte de pèrdues i guanys consolidat mitjançant l'aplicació del mètode del tipus d'interès efectiu fins al seu venciment. Amb posterioritat a la seva adquisició, els actius adquirits en aquesta categoria es valoren al seu cost amortitzat.

Els actius adquirits a descompte es comptabilitzen per l'efectiu desemborsat i la diferència entre el seu valor de reemborsament i l'esmentat efectiu desemborsat es reconeix com a ingressos financers conforme al mètode del tipus d'interès efectiu durant el període que resta fins al venciment.

En termes generals, és intenció de les societats consolidades mantenir els préstecs i crèdits que tenen concedits fins al seu venciment final, raó per la qual es presenten en el balanç de situació consolidat pel seu cost amortitzat.

Els interessos meritats per aquests actius, calculats mitjançant l'aplicació del mètode del tipus d'interès efectiu, es registren a l'epígraf "Interessos i rendiments assimilats" del compte de pèrdues i guanys consolidat. Les diferències de canvi dels actius denominats en divisa distinta de l'euro inclosos en aquesta cartera es registren d'acord amb el que es disposa a la nota 2.4. Les possibles pèrdues per deteriorament sofertes per aquests actius es registren d'acord amb el que es disposa a la nota 2.8. Els valors representatius de deute inclosos en operacions de cobertura de valor raonable es registren d'acord amb el que es disposa a la nota 2.3.

- **Actius financers disponibles per a la venda:** En aquesta categoria s'inclouen els valors representatius de deute i instruments de capital propietat del Grup no inclosos en altres categories.

Els instruments inclosos en aquesta categoria es valoren inicialment pel seu valor raonable, ajustat per l'import dels costos de transacció que siguin directament atribuïbles a l'adquisició de l'actiu financer, els quals s'imputaran al compte de pèrdues i guanys consolidat mitjançant l'aplicació del mètode del tipus d'interès efectiu definit a la NIC 39, fins al seu venciment, llevat que els actius financers no tinguin venciment fix, cas en el qual s'imputen al compte de pèrdues i guanys quan se'n produeixi el deteriorament o se'n produeixi la baixa del balanç consolidat. Posteriorment a la seva adquisició, els actius financers inclosos en aquesta categoria es valoren pel seu valor raonable.

No obstant això, els instruments de capital el valor raonable dels quals no pugui determinar-se de forma prou objectiva apareixen valorats en aquests comptes anuals consolidats pel seu cost, net dels possibles deterioraments del seu valor, calculat d'acord amb els criteris explicats a la nota 2.8.

Les variacions que es produeixen en el valor raonable dels actius financers classificats com a disponibles per a la venda corresponents als seus interessos o dividends meritats, es registren amb contrapartida als epígrafs "Interessos i rendiments assimilats" (calculats amb l'aplicació del mètode del tipus d'interès efectiu) i "Rendiment d'instruments de capital" del compte de pèrdues i guanys consolidat, respectivament. Les pèrdues per deteriorament que hagin pogut patir aquests instruments es comptabilitzen d'acord amb el que es disposa a la nota 2.8. Les diferències de canvi dels actius financers denominats en divises diferents de l'euro es registren d'acord amb el que es disposa a la nota 2.4. Les variacions produïdes en el valor raonable dels actius financers coberts en operacions de cobertura de valor raonable es valoren d'acord amb el que es disposa a la nota 2.3.

La resta de canvis que es produeixen en el valor raonable dels actius financers des del moment de l'adquisició d'aquells títols classificats com a disponibles per a la venda es comptabilitzen amb contrapartida en el patrimoni net del Grup a l'epígraf "Patrimoni net – Ajustos per valoració – Actius financers disponibles per a la venda" fins al moment en què es produeix la baixa de l'actiu financer, moment en el qual el saldo registrat a l'esmentat epígraf es registra al compte de pèrdues i guanys consolidat a l'epígraf "Resultat d'operacions financeres (net)" o, en el cas que es tracti d'instruments de capital que siguin inversions estratègiques per al Grup, al capítol "Guanys (pèrdues) d'actius no corrents en venda no classificats com a operacions interrompudes".

- **Participacions:** Vegeu nota 2.1.
- **Passius financers a cost amortitzat:** en aquesta categoria d'instruments financers s'inclouen aquells passius financers que no s'han inclòs en cap de les categories anteriors.

Els passius emesos per les entitats consolidades que, tenint la naturalesa jurídica de capital, no reuneixen les condicions per poder qualificar-se com a patrimoni net, és a dir, bàsicament, les accions emeses per les entitats consolidades que no incorporen drets polítics i que estableixen el dret per als seus tenidors del pagament de dividends en el cas de complir-se determinades condicions, es classifiquen com a passius financers a cost amortitzat, llevat que el Grup els hagi designat com a passius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys en cas de complir-ne les condicions.

Els passius financers inclosos en aquesta categoria es valoren inicialment pel seu valor raonable, ajustat per l'import dels costos de transacció que siguin directament atribuïbles a l'emissió del passiu financer, els quals s'imputaran al compte de pèrdues i guanys consolidat mitjançant l'aplicació del mètode del tipus d'interès efectiu definit a la NIC 39, fins al seu venciment. Posteriorment, es valoren al seu cost amortitzat, calculat mitjançant l'aplicació del mètode del tipus d'interès efectiu definit a la NIC 39.

Els interessos meritats per aquests passius, calculats mitjançant l'aplicació del mètode del tipus d'interès efectiu, es registren a l'epígraf "Interessos i càrregues assimilades" del compte de pèrdues i guanys consolidat. Les diferències de canvi dels passius denominats en divisa distinta de l'euro inclosos en aquesta cartera es registren d'acord amb el que es disposa a la nota 2.4. Els passius financers inclosos en operacions de cobertura de valor raonable es registren d'acord amb el que es disposa a la nota 2.3.

No obstant això, els instruments financers que hagin de ser considerats com a actius no corrents en venda, d'acord amb el que es disposa a la NIIF 5 i a la Norma 34 de la Circular 4/2004 del Banc d'Espanya, es presenten registrats als estats financers consolidats d'acord amb els criteris explicats a la nota 2.22.

2.2.5. Reclassificació entre carteres d'instruments financers

Les reclassificacions entre carteres d'instruments financers es realitzen, exclusivament, si és el cas, d'acord amb els següents supòsits:

- a) Llevat que es donin les excepcionals circumstàncies indicades a la lletra d) següent, els instruments financers classificats com “A valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys” no poden ser reclassificats ni dins ni fora d'aquesta categoria d'instruments financers una vegada adquirits, emesos o assumits.
- b) Si un actiu financer, com a conseqüència d'un canvi en la intenció o en la capacitat financera deixa de classificar-se a la cartera d'inversió a venciment, es reclassifica a la categoria d'“actius financers disponibles per a la venda”. En aquest cas, s'aplicarà el mateix tractament a la totalitat dels instruments financers classificats a la cartera d'inversió a venciment, llevat que aquesta reclassificació es trobi en els supòsits permesos per la normativa aplicable (vendes molt properes al venciment, o una vegada cobrada la pràctica totalitat del principal de l'actiu financer, etc.).

Durant l'exercici 2008 no s'ha realitzat cap venda no permesa per la normativa aplicable d'actius financers classificats com a cartera d'inversió a venciment.

- c) Com a conseqüència d'un canvi en la intenció o en la capacitat financera del Grup o, un vegada transcorreguts els dos exercicis de penalització establerts per la normativa aplicable per al supòsit de venda d'actius financers classificats a la cartera d'inversió a venciment, els actius financers (instruments de deute) inclosos a la categoria d'“actius financers disponibles per a la venda” podran reclassificar-se a la de “cartera d'inversió a venciment”. En aquest cas, el valor raonable d'aquests instruments financers en la data de traspassa passa a convertir-se en el seu nou cost amortitzat i la diferència entre aquest import i el seu valor de reemborsament s'imputa al compte de pèrdues i guanys consolidat aplicant el mètode del tipus d'interès efectiu durant la vida residual de l'instrument.

Durant l'exercici 2008 no s'ha realitzat cap reclassificació com les que s'han descrit al paràgraf anterior.

- d) Tal com s'ha indicat als apartats anteriors (vegeu nota 1.11 anterior), des de l'exercici 2008, un actiu financer que no sigui un instrument financer derivat podrà ser classificat fora de la cartera de negociació si deixa d'estar mantingut amb el propòsit de vendre'l o recomprar-lo a curt termini, sempre que es produeixi alguna de les següents circumstàncies:
 - a. En estranyes i excepcionals circumstàncies, llevat que es tracti d'actius susceptibles d'haver-se inclòs a la categoria d'inversions creditícies. A aquests efectes, estranyes i excepcionals circumstàncies són aquelles que sorgeixen d'un esdeveniment particular que és inusual i altament improbable que es repeteixi en un futur previsible.
 - b. Quan l'entitat tingui la intenció i la capacitat financera de mantenir l'actiu financer en un futur previsible o fins al seu venciment, sempre que en el seu reconeixement inicial hagués complert amb la definició d'inversió creditícia.

Si es donen aquestes situacions, la reclassificació de l'actiu es realitza pel seu valor raonable del dia de la reclassificació, sense revertir els resultats i considerant aquest valor com el seu cost amortitzat. Els actius reclassificats així en cap cas són reclassificats de nou a la categoria de “cartera de negociació”.

2.3 Cobertures comptables i mitigació de riscos

El Grup utilitza derivats financers com a part de la seva estratègia per disminuir la seva exposició als riscos de tipus d'interès i de tipus de canvi de la moneda estrangera, entre d'altres. Quan aquestes operacions compleixen determinats requisits establerts a la NIC 39, les esmentades operacions són considerades com de “cobertura”.

Quan el Grup designa una operació com de cobertura, ho fa des del moment inicial de les operacions o dels instruments inclosos en aquesta cobertura, documentant l'operació de cobertura de manera adequada d'acord amb la normativa vigent. A la documentació d'aquestes operacions de cobertura s'identifiquen l'instrument o instruments coberts i l'instrument o instruments de cobertura, a més de la naturalesa del risc que es pretén cobrir, així com els criteris o els mètodes seguits pel Grup per valorar l'eficàcia de la cobertura al llarg de tota la seva durada, atenent el risc que es pretén cobrir.

El Grup només considera com a operacions de cobertura aquelles que es consideren altament eficaces al llarg de la seva durada. Una cobertura es considera altament eficaç si durant el termini previst de durada les variacions que s'hi produeixen en el valor raonable o en els fluxos d'efectiu atribuïts al risc cobert en l'operació de cobertura de l'instrument o dels instruments financers coberts són compensats en la seva pràctica totalitat per les variacions en el valor raonable o en els fluxos d'efectiu, segons el cas, de l'instrument o dels instruments de cobertura.

Per mesurar l'efectivitat de les operacions de cobertura definides com a tals, el Grup analitza si des de l'inici fins al final del termini definit per a l'operació de cobertura es pot esperar, prospectivament, que els canvis en el valor raonable o en els fluxos d'efectiu de la partida coberta que siguin atribuïbles al risc cobert siguin compensats quasi completament pels canvis en el valor raonable o en els fluxos d'efectiu, segons el cas, de l'instrument o instruments de cobertura i que, retrospectivament, els resultats de la cobertura hagin oscil·lat dins d'un rang de variació del vuitanta al cent vint-i-cinc per cent respecte al resultat de la partida coberta.

Les operacions de cobertura realitzades pel Grup es classifiquen en les següents categories:

- **Cobertures de valor raonable:** cobreixen l'exposició a la variació en el valor raonable d'actius i passius financers o de compromisos en ferm encara no reconeguts, o d'una porció identificada d'aquests actius, passius o compromisos en ferm, atribuïble a un risc en particular i sempre que afectin el compte de pèrdues i guanys consolidat.
- **Cobertures de fluxos d'efectiu:** cobreixen la variació dels fluxos d'efectiu que s'atribueix a un risc particular associat amb un actiu o passiu financer o una transacció prevista altament probable, sempre que pugui afectar el compte de pèrdues i guanys consolidat.

Pel que fa específicament als instruments financers designats com a partides cobertes i de cobertura comptable, les diferències en el seu valor es registren segons els següents criteris:

- En les cobertures de valor raonable, les diferències produïdes tant en els elements de cobertura com en els elements coberts –pel que fa al tipus de risc cobert–, es reconeixen directament al compte de pèrdues i guanys consolidat.
- En les cobertures de fluxos d'efectiu, les diferències de valor sorgides a la part de cobertura eficaç dels elements de cobertura es registren transitòriament a l'epígraf de patrimoni "Ajustos per valoració - Cobertures dels fluxos d'efectiu", i no es reconeixen com a resultats fins que les pèrdues o guanys de l'element cobert es registren com a resultats o fins a la data de venciment de l'element cobert o en determinades situacions d'interrupció de la cobertura. El resultat del derivat es registra al mateix epígraf del compte de pèrdues i guanys en què ho fa el resultat de l'element cobert. Els instruments financers coberts en aquest tipus d'operacions de cobertura es registren d'acord amb els criteris explicats a la nota 2.2 sense cap modificació pel fet d'haver estat considerats com a tals instruments coberts.

En les cobertures de fluxos d'efectiu, amb caràcter general, les diferències en la valoració dels instruments de cobertura, en la part eficaç de la cobertura, no es reconeixen com a resultats al compte de pèrdues i guanys consolidat fins que les pèrdues o guanys de l'element cobert es registren en resultats o, en el cas que la cobertura correspongui a una transacció prevista altament probable que acabi en el reconeixement d'un actiu passiu no financer, es registraràn com a part del cost d'adquisició o emissió quan l'actiu sigui adquirit o assumit.

Les diferències en la valoració de l'instrument de cobertura corresponents a la part ineficient de les operacions de cobertura de fluxos d'efectiu es registren directament a l'epígraf "Resultats d'operacions financeres (net)" del compte de pèrdues i guanys consolidat adjunt.

Sense entrar en el detall individual de cada cobertura, és possible descriure breument la naturalesa dels principals riscos coberts i els instruments utilitzats agrupant-los en funció del seu objectiu de gestió:

- Microcobertures de valor raonable de dipòsits estructurats de clients: l'objectiu d'aquesta microcobertura és l'estabilització de les fluctuacions en el valor del derivat implícit en instruments financers híbrids, que poden venir provocats per canvis en les expectatives dels mercats de renda variable o tipus d'interès. El derivat implícit associat a cada operació financera inclosa en aquesta cartera serà cobert al mercat amb una operació idèntica de signe contrari.
- Microcobertures de valor raonable de cèdules hipotecàries emeses per l'entitat: l'objectiu d'aquesta microcobertura és convertir aquests passius emesos per l'entitat a tipus fix en passius a tipus variable, de manera que siguin sensibles als moviments dels tipus d'interès de mercat, convertint-se així en elements de cobertura natural del balanç.
- Microcobertura de valor raonable de dipòsits a termini per a clients: l'objectiu d'aquesta microcobertura és convertir aquests passius a tipus fix en passius a tipus variable, de manera que siguin sensibles als moviments de tipus d'interès de mercat, convertint-se així en elements de cobertura natural del balanç.

El Grup interromp la comptabilització de les operacions de cobertura com a tals quan l'instrument de cobertura venç o és venut, quan l'operació de cobertura deixa de complir els requisits per ser considerada com a tal o es procedeix a revocar la consideració de l'operació com de cobertura.

Quan, d'acord amb el que es disposa al paràgraf anterior, es produeixi la interrupció de l'operació de cobertura de valor raonable, en el cas de partides cobertes valorades al seu cost amortitzat, els ajustos en el seu valor realitzats arran de l'aplicació de la comptabilitat de cobertures descrites més amunt s'imputen al compte de pèrdues i guanys fins al venciment dels instruments coberts, aplicant el tipus d'interès efectiu recalculat en la data d'interrupció d'aquesta operació de cobertura.

Al seu torn, en el cas de produir-se la interrupció d'una operació de cobertura de fluxos d'efectiu o d'inversions netes a l'estranger, el resultat acumulat de l'instrument de cobertura registrat al capítol del patrimoni net "Ajustos per valoració" del balanç consolidat romandrà registrat a l'esmentat epígraf fins que la transacció prevista coberta s'esdevingui, moment en el qual es procedirà a imputar-la al compte de pèrdues o guanys o es corregirà el cost d'adquisició de l'actiu o passiu a registrar, en el cas que la partida coberta sigui una transacció prevista que culmini amb el registre d'un actiu o passiu financer.

Els derivats implícits en altres instruments financers o en altres contractes, es registren separatament com a derivats quan els seus riscos i característiques no estan estretament relacionats amb els de l'instrument o contracte principal, i sempre que es pugui donar un valor raonable fiable al derivat implícit considerat de forma independent.

El reconeixement del marge per la distribució de productes derivats a clients no es realitza en el moment inicial sinó que es periodifica de manera lineal fins al venciment de l'operació.

2. 4. Operacions en moneda estrangera

2.4.1. Moneda funcional

La moneda funcional del Grup és l'euro. Conseqüentment, tots els saldos i les transaccions denominats en monedes diferents a l'euro es consideren denominats en "moneda estrangera".

El desglossament del seu contravalor en milers d'euros dels principals saldos d'actiu i passiu del balanç consolidat mantinguts en moneda estrangera, atenent la naturalesa de les partides que els integren i les divises més significatives en què es troben denominats és el següent:

Naturalesa dels saldos en moneda estrangera	Contravalor en milers d'euros			
	2008		2007	
	Actius	Passius	Actius	Passius
Saldos en dòlars nord-americans:				
Caixa i dipòsits en bancs centrals	1.317	-	271	-
Entitats de crèdit	791	-	17.747	9.235
Altres sectors residents	5.757	13.711	3.971	25.082
Altres sectors no residents	-	3.451	-	5.896
Valors representatius deute	690	-	367	-
Altres	3.015	135	4.495	406
	11.570	17.297	26.851	40.619
Saldos en monedes europees:				
Caixa i dipòsits en bancs centrals	1.613	-	395	-
Entitats de crèdit	1.855	33.670	1.571	-
Altres sectors residents	729	879	600	1.271
Altres sectors no residents	-	114	-	92
Altres	110	2	61	3
	4.307	34.665	2.627	1.366
Saldos en altres monedes:				
Caixa i dipòsits en bancs centrals	741	-	247	-
Entitats de crèdit	526	2.548	4.161	24.407
Altres sectors residents	-	409	115	4.024
Altres sectors no residents	-	114	-	97
Altres	736	730	1.086	122
	2.003	3.801	5.609	28.650
Total saldos denominats en moneda estrangera	17.880	55.763	35.087	70.635

2.4.2. Criteris de conversió dels saldos en moneda estrangera

Les transaccions en moneda estrangera realitzades per les entitats consolidades o valorades pel mètode de la participació es registren inicialment en els seus respectius estats financers pel contravalor en les seves monedes funcionals resultant d'aplicar els tipus de canvi en vigor en la data en què es realitzen les operacions. Posteriorment, les entitats consolidades converteixen els saldos monetaris en moneda estrangera a les seves monedes funcionals utilitzant el tipus de canvi al tancament de l'exercici.

Així mateix:

1. Les partides monetàries es converteixen al tipus de canvi mitjà de comptat a la data de tancament.
2. Les partides no monetàries valorades al seu cost històric es converteixen a la moneda funcional al tipus de canvi de la data de la seva adquisició.
3. Les partides no monetàries valorades al seu valor raonable es converteixen a la moneda funcional al tipus de canvi de la data en què se'n va determinar el valor raonable.
4. Els ingressos i les despeses es converteixen al tipus de canvi mitjà del període.
5. Les operacions de compravenda de divises contra divises i de divises contra euro es converteixen als tipus de canvi fixats a la data de tancament en el mercat de divises a terme amb el termini corresponent.

2.4.3. Tipus de canvi aplicats

Els tipus de canvi utilitzats pel Grup per realitzar la conversió dels saldos denominats en moneda estrangera a euros, a efectes de l'elaboració dels comptes anuals consolidats, considerant els criteris anteriorment exposats, són els publicats pel Banc Central Europeu a la data corresponent.

2.4.4. Registre de les diferències de canvi

Les diferències de canvi que es produeixen en convertir els saldos en moneda estrangera a la moneda funcional de les entitats consolidades i de llurs sucursals es registren, amb caràcter general pel seu import net a l'epígraf "Diferències de canvi (net)" del compte de pèrdues i guanys consolidat, a excepció de les diferències de canvi produïdes en instruments financers classificats al seu valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys, les quals es registren al compte de pèrdues i guanys sense diferenciar-les de la resta de variacions que pugui sofrir el seu valor raonable al capítol "Resultat d'operacions financeres (net)".

No obstant això, es registren a l'epígraf del patrimoni net consolidat "Ajustos per valoració – Diferències de canvi" del balanç de situació consolidat fins al moment en què es realitzin, les diferències de canvi sorgides en partides no monetàries el valor raonable de les quals s'ajusta amb contrapartida al patrimoni net.

2.5. Reconeixement d'Ingressos i Despeses

Seguidament es resumeixen els criteris comptables més significatius utilitzats pel Grup per al reconeixement dels seus ingressos i despeses:

2.5.1. Ingressos i despeses per interessos, dividendes i conceptes assimilats

Amb caràcter general, els ingressos i les despeses per interessos i conceptes assimilables a ells es reconeixen comptablement en funció del seu període de meritació, per aplicació del mètode d'interès efectiu definit a la NIC 39. Els dividendes percebuts d'altres societats es reconeixen com a ingrés en el moment en què neix el dret a percebre'ls per les entitats consolidades, que és l'anunci oficial de pagament del dividend per part de l'òrgan pertinent de la societat.

2.5.2. Comissions, honoraris i conceptes assimilats

Els ingressos i les despeses en concepte de comissions i honoraris assimilats, que no hagin de formar part del càlcul del tipus d'interès efectiu de les operacions i/o que no formin part del cost d'adquisició d'actius o passius financers distints dels classificats com a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys, es reconeixen al compte de pèrdues i guanys amb criteris diferents segons quina en sigui la naturalesa. Els més significatius són:

- Els vinculats a l'adquisició d'actius i passius financers valorats a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys, els quals es reconeixen al compte de resultats en el moment del seu pagament.
- Els que tenen l'origen en transaccions o serveis que es perllonguen al llarg del temps, els quals es comptabilitzen al compte de resultats durant la vida de tals transaccions o serveis.
- Els que responen a un acte singular, els quals s'imputen al compte de resultats quan es produeix l'acte que els origina.

Les comissions pagades o cobrades per serveis financers, amb independència de la denominació que rebin contractualment, es classifiquen a efectes comptables entre financeres i no financeres.

Les comissions financeres, com ara les d'obertura en la concessió de préstecs i crèdits, formen part del rendiment o cost efectiu d'una operació financera i es reconeixen al mateix epígraf que els productes o costos financers ("Interessos i rendiments assimilables" i "Interessos i càrregues assimilables"). Aquestes comissions s'imputen, exclosa la part compensatòria de costos directes relacionats, al compte de pèrdues i guanys durant la vida de l'operació, com un ajust al cost o rendiment efectiu de l'operació. Si el còmput finalitza abans, es registren al compte de pèrdues i guanys en la data d'aquesta finalització.

Es consideren costos directes relacionats tots aquells costos en què no s'hauria incorregut si no s'hagués dut a terme l'operació. L'import de les comissions liquidades que es registren com a ingressos al compte de pèrdues i guanys en concepte de compensació de costos directes relacionats no pot ser superior al 0,4% del principal de l'instrument financer, amb el límit màxim de 400 euros, però es reconeix en la seva totalitat quan l'import no sigui superior a 90 euros.

Les comissions no financeres són les derivades de les prestacions de serveis que es realitzen durant un període de temps o per prestació d'un servei que s'executi en un acte singular.

2.5.3. Ingressos i despeses no financers

Es reconeixen comptablement d'acord amb el criteri de meritació.

2.5.4. Cobraments i pagaments diferits en el temps

Es reconeixen comptablement per l'import que resulta d'actualitzar financerament a taxes de mercat els fluxos d'efectiu previstos.

2. 6. Compensacions de saldos

Només es compensen entre si –i, consegüentment, es presenten al balanç de situació consolidat pel seu import net– els saldos deutors i creditors amb origen en transaccions que, contractualment o per imperatiu d'una norma legal, contempen la possibilitat de compensació i es té la intenció de liquidar-los pel seu import net o de realitzar l'actiu i procedir al pagament del passiu de forma simultània.

2. 7. Transferències d'actius financers

El tractament comptable de les transferències d'actius financers està condicionat per la forma en què es traspassen a tercers els riscos i els beneficis associats als actius que es transfereixen:

- Si els riscos i els beneficis dels actius transferits es traspassen substancialment a tercers –cas de les vendes incondicionals, de les vendes amb pacte de recompra pel seu valor raonable en la data de la recompra, de les vendes d'actius financers amb una opció de compra adquirida o de venda emesa profundament fora de diners, de les titulitzacions d'actius en què el cedent no reté finançaments subordinats ni concedeix cap tipus de millora creditícia als nous titulars i altres casos similars–, l'actiu financer transferit es dona de baixa del balanç i es reconeix simultàniament qualsevol dret o obligació retingut o creat com a conseqüència de la transferència.
- Si es retenen substancialment els riscos i els beneficis associats a l'actiu financer transferit –cas de les vendes d'actius financers amb pacte de recompra per un preu fix o pel preu de venda més un interès, dels contractes de préstec de valors en què el prestatari té l'obligació de retornar-los o actius similars, les titulitzacions d'actius financers en què es mantinguin finançaments subordinats o algun altre tipus de millores creditícies que absorbeixin substancialment les pèrdues creditícies esperades per als actius titulitzats i altres casos anàlegs–, l'actiu financer transferit no es dona de baixa del balanç i se'l continua valorant amb els mateixos criteris utilitzats abans de la transferència. Al contrari, es reconeixen comptablement, sense compensar-se entre si:

- Un passiu financer associat per un import igual al de la contraprestació rebuda, que es valora posteriorment al seu cost amortitzat, o, en el cas que es compleixin els requisits anteriorment indicats per a la seva classificació com a altres passius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys, al seu valor raonable, d'acord amb els criteris anteriorment indicats per a aquesta categoria de passius financers.
- Tant els ingressos de l'actiu financer transferit però no donat de baixa com les despeses del nou passiu financer.
- Si ni es transfereixen ni es retenen substancialment els riscos i els beneficis associats a l'actiu financer transferit –cas de les vendes d'actius financers amb una opció de compra adquirida o de venda emesa que no estan profundament dins ni fora de diners, de les titulacions d'actius financers en les quals el cedent assumeix un finançament subordinat o algun altre tipus de millores creditícies per una part de l'actiu transferit i altres casos semblants–, es distingeix entre:
 - Si l'entitat cedent no reté el control de l'actiu financer transferit: en aquest cas, es dona de baixa del balanç l'actiu transferit i es reconeix qualsevol dret o obligació retingut o creat com a conseqüència de la transferència.
 - Si l'entitat cedent reté el control de l'actiu financer transferit: el continua reconeixent al balanç per un import igual a la seva exposició als canvis de valor que pugui experimentar i reconeix un passiu financer associat a l'actiu financer transferit. L'import net de l'actiu transferit i el passiu associat serà el cost amortitzat dels drets i les obligacions retinguts, si l'actiu transferit es mesura pel seu cost amortitzat, o el valor raonable dels drets i les obligacions retinguts, si l'actiu transferit es mesura pel seu valor raonable.

D'acord amb això, els actius financers només es donen de baixa del balanç quan s'han extingit els fluxos d'efectiu que generen o quan s'han transferit substancialment a tercers els riscos i beneficis que porten implícits.

A la nota 33.4 es resumeixen les circumstàncies més significatives de les principals transferències d'actius que es trobaven en vigor al tancament de l'exercici 2008 que no han suposat la baixa dels actius del balanç de situació consolidat.

2. 8. Deteriorament del valor dels actius financers

Un actiu financer es considera deteriorat –y, consegüentment, se'n corregeix el valor als llibres per reflectir l'efecte del seu deteriorament– quan hi ha una evidència objectiva que s'han produït esdeveniments que donen lloc a:

- En el cas d'instruments de deute (crèdits i valors representatius de deute), un impacte negatiu en els fluxos d'efectiu futurs que es van estimar en el moment de formalitzar-se la transacció.
- En el cas d'instruments de capital dels quals no es pugui recuperar íntegrament el valor als llibres. La disminució del valor raonable per sota del cost d'adquisició no constitueix per si mateixa una evidència de deteriorament.

Com a criteri general, la correcció del valor als llibres dels instruments financers a causa del seu deteriorament s'efectua amb càrrec al compte de pèrdues i guanys consolidat del període en què el tal deteriorament es manifesta i les recuperacions de les pèrdues per deteriorament prèviament registrades, en cas de produir-se, es reconeixen al compte de pèrdues i guanys consolidat del període en què el deteriorament s'elimina o es redueix, excepte per als instruments de capital classificats com a disponibles per a la venda, per als quals les recuperacions es reconeixen a l'epígraf "Patrimoni net – Ajustos per valoració".

Quan es considera remota la recuperació de qualsevol import registrat, s'elimina del balanç de situació consolidat, sense perjudici de les actuacions que puguin dur a terme les entitats consolidades per intentar aconseguir-ne el cobrament fins que no se n'hagin extingit definitivament els drets, bé per prescripció, bé per condonació, bé per altres causes.

A continuació es presenten els criteris aplicats pel Grup per determinar les possibles pèrdues per deteriorament existents en cadascuna de les diverses categories d'instruments financers, així com el mètode seguit per al càlcul de les cobertures comptabilitzades per aquest deteriorament:

2.8.1. Instruments de deute valorats al seu cost amortitzat

L'import de les pèrdues per deteriorament experimentades per aquests instruments coincideix amb la diferència positiva entre els seus respectius valors als llibres i els valors actuals dels seus fluxos d'efectiu futurs previstos. El valor de mercat dels instruments de deute cotitzats es considera una estimació raonable del valor actual dels seus fluxos d'efectiu futurs.

En l'estimació dels fluxos d'efectiu futurs dels instruments de deute es tenen en consideració:

- La totalitat dels imports que està previst d'obtenir durant la vida romanent de l'instrument, fins i tot si procedeix dels que puguin tenir el seu origen en les garanties amb què compta (una vegada deduïts els costos necessaris per a la seva adjudicació i posterior venda). La pèrdua per deteriorament considera l'estimació de la possibilitat de cobrament dels interessos meritats, vençuts i no cobrats.
- Els diferents tipus de risc a què estigui subjecte cada instrument, i
- Les circumstàncies en què previsiblement es produiran els cobraments.

Posteriorment, aquests fluxos d'efectiu s'actualitzen al tipus d'interès efectiu de l'instrument (si el seu tipus contractual fos fix) o al tipus d'interès contractual efectiu en la data de l'actualització (quan aquest sigui variable).

Pel que fa específicament a les pèrdues per deteriorament que tenen la causa en la materialització del risc d'insolvència dels obligats al pagament (risc de crèdit), un instrument de deute pateix deteriorament per insolvència:

- Quan s'evidencia un enviliment en la capacitat de pagament de l'obligat a fer-ho, bé que es posi de manifest per la seva morositat, bé per raons diferents, i/o
- Per materialització del "risc-país", entenent com a tal el risc que concorre en els deutors residents en un país per circumstàncies diferents del risc comercial habitual.

El procés d'avaluació de les possibles pèrdues per deteriorament d'aquests actius es porta a terme:

- Individualment, per a tots els instruments de deute significatius i per als que, no essent significatius, no són susceptibles de ser classificats en grups homogenis d'instruments de característiques similars atenent el tipus d'instrument, sector d'activitat del deutor i àrea geogràfica de la seva activitat, tipus de garantia, antiguitat dels imports vençuts, etc.
- Col·lectivament: el Grup estableix diverses classificacions de les operacions en atenció a la naturalesa dels obligats al pagament i de les condicions del país en què resideixen, situació de l'operació i tipus de garantia amb què compta, antiguitat de la morositat, etc. i fixa per a cadascun d'aquests grups de risc les pèrdues per deteriorament ("pèrdues identificades") que han de ser reconegudes als comptes anuals de les entitats consolidades.

Adicionalment a les pèrdues identificades, el Grup reconeix una pèrdua global per deteriorament dels riscos classificats en situació de "normalitat" –i que, per tant, no hagin estat identificades específicament. Aquesta pèrdua es quantifica per aplicació dels paràmetres establerts pel Banc d'Espanya en base a la seva experiència i de la informació que té del sector bancari espanyol.

D'altra banda, els instruments de deute i risc de contrapart que, sense complir els criteris per classificar-los individualment com a dubtosos, presenten debilitats que podrien significar pèrdues per a la Caixa superiors a la cobertura per deteriorament dels riscos en seguiment especial, es classifiquen com a risc subestàndard.

El reconeixement al compte de pèrdues i guanys de la meritació d'interessos, s'interromp per a tots els elements de deute classificats com a dubtosos, bé per impagaments superiors a tres mesos, bé perquè hi ha signes de deteriorament.

2.8.2. Instruments de deute classificats com a disponibles per a la venda

La pèrdua per deteriorament dels valors representatius de deute inclosos a la cartera d'actius financers disponibles per a la venda equival, en el seu cas, a la diferència positiva entre el seu cost d'adquisició (net de qualsevol amortització de principal) i el seu valor raonable, una vegada deduïda qualsevol pèrdua per deteriorament prèviament reconeguda al compte de pèrdues i guanys.

En el cas de pèrdues per deteriorament sorgides per insolvència de l'emissor dels títols de deute classificats com a disponibles per a la venda, el procediment seguit pel Grup per al càlcul d'aquestes pèrdues coincideix amb el criteri explicat anteriorment a l'apartat 2.8.1 per als instruments de deute valorats al seu cost amortitzat.

Quan hi ha una evidència objectiva que les diferències negatives sorgides en la valoració d'aquests actius tenen el seu origen en un deteriorament, deixen de presentar-se a l'epígraf del patrimoni net del Grup "Ajust al patrimoni per valoració – Actius financers disponibles per a la venda" i es registren per tot l'import acumulat fins aleshores al compte de pèrdues i guanys consolidat. De recuperar-se posteriorment la totalitat o part de les pèrdues per deteriorament, el seu import es reconeixeria al compte de pèrdues i guanys del període en què se'n produeix la recuperació.

De la mateixa manera, les diferències negatives sorgides en la valoració dels instruments de deute que siguin classificats com a "actius no corrents en venda" que es trobessin registrades dins del patrimoni net consolidat del Grup es consideren realitzades i, consegüentment, es reconeixen al compte de pèrdues i guanys consolidat en el moment en què es produeix la classificació dels actius com a "no corrents en venda".

2.8.3. Instruments de capital classificats com a disponibles per a la venda

La pèrdua per deteriorament dels valors representatius de deute inclosos a la cartera d'actius financers disponibles per a la venda equival, en el seu cas, a la diferència positiva entre el seu cost d'adquisició (net de qualsevol amortització de principal) i el seu valor raonable, una vegada deduïda qualsevol pèrdua per deteriorament prèviament reconeguda al compte de pèrdues i guanys.

Els criteris seguits per al registre de les pèrdues per deteriorament dels instruments de capital classificats com a disponibles per a la venda són similars als aplicables a "instruments de deute" (tal com s'expliquen a la nota 2. 8. 2); llevat del fet que qualsevol recuperació que es produeixi de tals pèrdues es reconeix a l'epígraf "Ajustos al patrimoni per valoració - Actius financers disponibles per a la venda".

2.8.4. Instruments de capital valorats a cost

Les pèrdues per deteriorament dels instruments de capital valorats al seu cost d'adquisició equivalen a la diferència entre el seu valor als llibres i el valor actual dels fluxos de caixa futurs esperats, actualitzats al tipus de rendibilitat de mercat per a altres valors similars.

Les pèrdues per deteriorament d'aquests actius es registren al compte de pèrdues i guanys consolidat del període en què es manifesten, disminuint directament el cost de l'instrument. Aquestes pèrdues només poden recuperar-se posteriorment en el cas de venda dels actius.

L'estimació i la comptabilització de les pèrdues per deteriorament de les participacions en entitats associades, les quals, als efectes de l'elaboració d'aquests comptes anuals consolidats, no tenen la consideració d'"Instruments financers", es realitzen utilitzant els criteris descrits a la nota 2.1. anterior.

2.8.5. Instruments de participacions en entitats multigrup i associades

L'estimació i la comptabilització de les pèrdues per deteriorament de les participacions en entitats multigrup i associades, que no tinguin la consideració d'instruments financers, es realitza utilitzant mètodes de valoració generalment acceptats.

2.9. Garanties financeres i provisions constituïdes sobre elles

Es consideren "Garanties financeres" els contractes que exigeixen que l'entitat efectui pagaments específics per reemborsar el creditor per la pèrdua en què incorre quan un deutor específic incompleix la seva obligació de pagament d'acord amb les condicions, originals o modificades, d'un instrument de deute, amb independència de la seva forma jurídica, que pot ser, entre altres, la de fiança, aval financer, contracte d'assegurança o derivat de crèdit.

En el moment del seu registre inicial, el Grup comptabilitza el contracte de garantia financera a la partida "altres passius financers" pel seu valor raonable més els costos de la transacció que siguin directament atribuïbles a la seva emissió. A l'inici, i llevat d'evidències contràries, el valor raonable dels contractes de garantia financera emesos a favor d'un tercer no vinculat, dins d'una transacció aïllada en condicions d'independència mútua, serà la prima rebuda més, si és el cas, el valor actual dels fluxos d'efectiu a rebre, utilitzant un tipus d'interès similar al d'actius financers concedits per l'entitat amb similar termini i risc; simultàniament, reconeixerà com un crèdit a l'actiu el valor actual dels fluxos d'efectiu futurs pendents de rebre utilitzant el tipus d'interès anteriorment citat.

Amb posterioritat al reconeixement inicial, els contractes es tractaran d'acord amb els següents criteris, sense perjudici del que es disposa al següent apartat:

- a) El valor de les comissions o primes a rebre per garanties financeres s'actualitzarà registrant les diferències al compte de pèrdues i guanys com un ingrés financer.
- b) El valor dels contractes de garantia financera que no s'hagin qualificat com a dubtosos serà l'import inicialment reconegut al passiu menys la part imputada al compte de pèrdues i guanys linealment al llarg de la vida esperada de la garantia o amb un altre criteri, sempre que reflecteixi més adequadament la percepció dels beneficis i els riscos econòmics de la garantia.

La classificació com a dubtós d'un contracte de garantia financera n'implicarà la reclassificació a la partida "Provisions per a riscos i compromisos contingents". Les provisions constituïdes, si és el cas, sobre aquests instruments es troben comptabilitzades a l'epígraf "Provisions – Provisions per a riscos i compromisos contingents" del passiu del balanç de situació. La dotació i la recuperació d'aquestes provisions es registra amb contrapartida al capítol "Dotacions a provisions (net)" del compte de pèrdues i guanys.

2.10. Comptabilització de les operacions d'arrendament

2.10.1. Arrendaments financers

Es consideren operacions d'arrendament financer aquelles en què substancialment tots els riscos i els avantatges que recauen sobre el bé objecte de l'arrendament es transfereixen a l'arrendatari.

Quan les entitats consolidades actuen com a arrendadores d'un bé en una operació d'arrendament financer, la suma dels valors actuals dels imports que rebran de l'arrendatari més el valor residual garantit, habitualment el preu d'exercici de l'opció de compra de l'arrendatari al final del contracte, es registra com un finançament prestat a tercers, per la qual cosa s'inclou al capítol "Inversions creditícies" del balanç de situació consolidat, d'acord amb la naturalesa de l'arrendatari.

Quan les entitats consolidades actuen com a arrendatàries en una operació d'arrendament financer, presenten el cost dels actius arrendats al balanç de situació consolidat, segons la naturalesa del bé objecte del contracte, i, simultàniament, un passiu pel mateix import (que serà el menor del valor raonable del bé arrendat o de la suma dels valors actuals de les quantitats a pagar a l'arrendador més, si és el cas, el preu d'exercici de l'opció de compra). Aquests actius s'amortitzen amb criteris similars als aplicats al conjunt dels actius materials d'ús propi del Grup (vegeu nota 2.15).

En ambdós casos, els ingressos i les despeses financers amb origen en aquests contractes s'abonen i carreguen, respectivament, al compte de pèrdues i guanys consolidat als epígrafs "Interessos i rendiments assimilats" i "Interessos i càrregues assimilades", respectivament, aplicant-hi, per estimar-ne la meritació, el mètode del tipus d'interès efectiu de les operacions calculat d'acord amb el que es disposa a la NIC 39.

2.10.2. Arrendaments operatius

En les operacions d'arrendament operatiu, la propietat del bé arrendat i substancialment tots els riscos i els avantatges que recauen sobre el bé romanen en l'arrendador.

Quan les entitats consolidades actuen com a arrendadores en operacions d'arrendament operatiu, presenten el cost d'adquisició dels béns arrendats a l'epígraf "Actiu material", bé com a "Inversions immobiliàries", bé com a "Actiu material - Cedit en arrendament operatiu", depenent de la naturalesa dels actius objecte d'aquest arrendament. Aquests actius s'amortitzen d'acord amb les polítiques adoptades per als actius materials similars d'ús propi i els ingressos procedents dels contractes d'arrendament es reconeixen al compte de pèrdues i guanys consolidat de forma lineal a l'epígraf "Altres productes d'explotació – Vendes i ingressos de prestació de serveis no financers".

Quan les entitats consolidades actuen com a arrendatàries en operacions d'arrendament operatiu, les despeses de l'arrendament, incloent-hi incentius concedits, si és el cas, per l'arrendador, es carreguen linealment als seus comptes de pèrdues i guanys consolidats a l'epígraf "Altres despeses generals d'administració".

2. 11. Patrimonis gestionats

Els patrimonis gestionats per les societats consolidades que són propietat de tercers no s'inclouen al balanç de situació consolidat. Les comissions generades per aquesta activitat s'inclouen al saldo del capítol "Comissions percebudes" del compte de pèrdues i guanys consolidat. A la nota 33.3 es facilita informació sobre els patrimonis de tercers gestionats pel Grup a 31 de desembre de 2008 i durant l'exercici acabat en aquesta data.

2. 12. Fons d'inversió i fons de pensions gestionats pel Grup

Els fons d'inversió i els fons de pensions gestionats per les societats consolidades no es presenten registrats al balanç consolidat del Grup, en ser propietat de tercers el seu patrimoni (vegeu nota 33.3). Les comissions meritades a l'exercici pels diversos serveis prestats a aquests fons per les societats del Grup (serveis de gestió de patrimonis, dipòsit de carteres, etc.) es troben registrades a l'epígraf "Comissions percebudes" del compte de pèrdues i guanys consolidat.

2. 13. Despeses de personal

2.13.1. Compromisos postocupació: pensions, subsidis al personal i prejubilacions

D'acord amb el conveni col·lectiu i els acords laborals vigents, Caixa d'Estalvis del Penedès ha de complementar les percepcions de la Seguretat Social que corresponen als seus empleats en cas de jubilació, viduïtat, orfandat, incapacitat permanent o gran invalidesa.

Com a conseqüència de l'acord laboral de 6 de juliol de 2001, es va pactar la liquidació de l'anterior sistema de previsió social per al personal actiu transformant-lo en un sistema d'aportació definida, bo i reconeixent uns serveis passats, l'import dels quals va ser aportat totalment, a 31 de desembre de 2001, al pla de pensions "CEP Empleats – Pla Pensions" (integrat a Penedès Pensió Empleats, Fons de Pensions), i a pòlisses d'assegurances contractades a l'efecte i adaptades al R.D. 1588/1999. Així mateix, també a l'exercici 2001 van ser exterioritzats els compromisos per pensions amb el personal passiu coberts fins aquell moment mitjançant fons intern, a través de la contractació d'una pòlissa d'assegurances adaptada. La pòlissa d'assegurances contractada amb el personal per compromisos per pensions es troba registrada a l'actiu, sota l'epígraf "Contractes d'assegurances vinculats a pensions", com un contracte d'assegurances i amb contrapartida a les provisions per a fons de pensions del passiu (vegeu nota 2.19).

A 31 de desembre de 2008 i 2007, l'Entitat tenia coberts íntegrament els seus compromisos per pensions meritades, bé a través del pla de pensions, bé a través de les pòlisses d'assegurances subscriïdes.

Les aportacions al fons de pensions i les primes d'assegurances meritades a l'exercici 2008 han ascendit a 7.784 milers d'euros (3.893 milers d'euros a l'exercici 2007), dels quals 7.755 milers d'euros es registren a l'epígraf "Despeses d'Administració - Despeses de personal" (3.852 milers d'euros a l'exercici 2007) i 29 milers d'euros a l'epígraf "Dotacions a les provisions (net)" (41 milers d'euros a l'exercici 2007), dels comptes de pèrdues i guanys consolidats de cada exercici (vegeu notes 47 i 50).

2.13.2. Defunció i invalidesa en actiu

Les contingències complementàries per riscos d'invalidesa, orfenesa i viduïtat del seu personal actiu estan cobertes, tant en l'exercici 2008 com en el 2007, per una pòlissa d'assegurança col·lectiva de vida contractada amb una asseguradora externa, el prenedor de la qual és el pla de pensions. La durada del contracte és d'un any, i s'entén com a prorrogat per períodes anuals, llevat que alguna de les parts el denunciï en el termini assenyalat.

2. 13. 3. Indemnitzacions per cessament

D'acord amb la legislació vigent i els pactes establerts a l'efecte, les entitats consolidades espanyoles i algunes entitats estrangeres estan obligades a indemnitzar aquells empleats que siguin acomiadats sense causa justificada. No hi ha cap pla de reducció de personal ni altres previsions que facin necessària la creació d'una provisió per aquest concepte.

2.13.4. Facilitats creditícies als empleats

De conformitat amb el que es disposa a la Circular 4/2004 del Banc d'Espanya, es consideren retribucions monetàries les facilitats que la Caixa manté amb els seus empleats en condicions per sota de mercat. Aquestes facilitats s'estimen per la diferència entre les condicions de mercat i les pactades i es registren a l'epígraf "Despeses d'Administració - Despeses de personal", amb contrapartida a l'epígraf "Interessos i rendiments assimilats" del compte de pèrdues i guanys consolidat adjunt.

2. 14. Impost sobre beneficis

La despesa per l'Impost sobre Societats espanyol i pels impostos de naturalesa similar aplicables a les entitats estrangeres consolidades es reconeix al compte de pèrdues i guanys consolidat, excepte quan sigui conseqüència d'una transacció els resultats de la qual es registren directament al patrimoni net. En aquest supòsit, l'impost sobre beneficis també es registra amb contrapartida al patrimoni net del Grup.

La despesa per impost sobre beneficis de l'exercici es calcula com l'impost a pagar respecte al resultat fiscal de l'exercici, ajustat per l'import de les variacions produïdes durant l'exercici als actius i passius registrats derivats de diferències temporàries, dels crèdits per deduccions i bonificacions fiscals i de les possibles bases imposables negatives (vegeu la nota 26).

Hi ha una diferència temporària quan hi ha una diferència entre el valor als llibres i la base fiscal d'un element patrimonial. Es considera com a base fiscal d'un element patrimonial l'import que se li atribueix a efectes fiscals. Es considera una diferència temporària imposable aquella que generarà en el futur l'obligació per al Grup de realitzar algun pagament a l'administració corresponent. Es considera una diferència temporària deduïble aquella que generarà per al Grup algun dret de reemborsament o un menor pagament a realitzar a l'administració corresponent en el futur.

Els crèdits per deduccions i bonificacions i els crèdits per bases imposables negatives són imports que, havent-se produït o realitzat l'activitat o obtingut el resultat per generar-ne el dret, no s'apliquen fiscalment a la declaració corresponent fins al compliment dels condicionants que hi estableix la normativa tributària, bo i considerant-se probable per part del Grup la seva aplicació en exercicis futurs.

Es consideren actius i passius per impostos corrents aquells impostos que es preveuen recuperables o pagadors, respectivament, de l'Administració corresponent en un termini que no excedeix els 12 mesos des de la data del seu registre. Al seu torn, es consideren actius o passius per impostos diferits aquells imports que s'espera recuperar o pagar, respectivament, de l'administració corresponent en exercicis futurs.

Es reconeixen passius per impostos diferits per a totes les diferències temporàries imposables. No obstant això, es reconeix un passiu per impostos diferits per a les diferències temporàries imposables derivades d'inversions en societats dependents i empreses associades, i de participacions en negocis conjunts, excepte quan el Grup pot controlar la reversió de les diferències temporàries i és probable que no siguin revertides en un futur previsible. Tampoc no es registren passius per impostos diferits amb origen en la comptabilització d'un fons de comerç.

D'altra banda, el Grup només registra actius per impostos diferits amb origen en diferències temporàries deduïbles, en crèdits per deduccions o bonificacions o per l'existència de bases imposables negatives si es compleixen les següents condicions:

- Se considera probable que les entitats consolidades hagin de tenir en el futur prou guanys fiscals contra els quals poder-los fer efectius; i
- En el cas d'actius per impostos diferits amb origen en bases imposables negatives, aquestes s'han produït per causes identificades que és improbable que es repeteixin.

No es registren ni actius ni passius amb origen en impostos diferits quan inicialment es registra un element patrimonial, que no sorgeixi en una combinació de negocis i que en el moment del seu registre no hagi afectat ni el resultat comptable ni el fiscal.

Arran de cada tancament comptable, es revisen els impostos diferits registrats (tant actius com passius), per tal de comprovar que es mantenen vigents, i se n'efectuen les oportunes correccions d'acord amb els resultats de les anàlisis realitzades.

L'efecte impositiu s'ha calculat mitjançant l'aplicació del tipus impositiu vigent en l'exercici en què es va originar la corresponent partida.

En l'exercici 2006, d'acord amb la disposició final segona de la Llei 35/2006, de 28 de novembre, que modificava el text refós de la Llei de l'Impost sobre Societats, el tipus de gravamen va quedar fixat al 32,5% per al període impositiu iniciat a partir de l'1 de gener de 2007, i del 30% per als períodes impositius iniciats a partir de l'1 de gener de 2008. Per aquest motiu, en l'exercici 2007 es va reestimar tenint en compte l'exercici en què previsiblement es produiria la reversió corresponent, els "Actius fiscals – Diferits" i els "Passius fiscals – Diferits" amb contrapartida a l'epígraf "Impost sobre beneficis" del compte de pèrdues i guanys consolidat (vegeu nota 26).

2. 15. Actius materials

2.15.1. Immobilització material

2.15.1.1. Immobilització material d'ús propi

La immobilització d'ús propi inclou aquells actius, en propietat o adquirits en règim d'arrendament financer, que el Grup té per al seu ús actual o futur amb propòsits administratius diferents dels de l'Obra Social o per a la producció o subministrament de béns i serveis i que s'espera que siguin utilitzats durant més d'un exercici econòmic. Entre d'altres, s'inclouen en aquesta categoria els actius materials rebuts per les entitats consolidades per a la liquidació, total o parcial, d'actius financers que representen drets de cobrament enfront de tercers i als quals es preveu donar-los un ús continuat i propi. La immobilització material d'ús propi es presenta valorat al balanç consolidat al seu cost d'adquisició revaloritzat conforme al que s'estableix a la disposició transitòria primera de la Circular 4/2004 del Banc d'Espanya, tal com s'indica a la nota 16, menys:

- La corresponent amortització acumulada i,
- Si procedeix, les pèrdues estimades que resulten de comparar el valor net de cada partida amb el seu corresponent import recuperable.

A aquests efectes, el cost d'adquisició dels actius adjudicats que passen a formar part de la immobilització material d'ús propi del Grup, s'assimila al valor raonable dels actius financers lliurats a canvi de la seva adjudicació.

L'amortització es calcula aplicant el mètode lineal, sobre el cost d'adquisició dels actius menys el seu valor residual, entenent que els terrenys sobre els quals s'assenten els edificis i altres construccions tenen una vida indefinida i que, per tant, no són objecte d'amortització.

Les dotacions anuals en concepte d'amortització dels actius materials es realitzen amb contrapartida a l'epígraf "Amortització" del compte de pèrdues i guanys consolidat i, bàsicament, equivalen als percentatges d'amortització següents (determinats en funció dels anys de la vida útil estimada, com a mitjana, dels diferents elements):

	Percentatge Anual
Edificis d'ús propi	1%-2%
Mobiliari	10%-15%
Instal·lacions	6%-12%
Equips informàtics i les seves instal·lacions	12%-25%

Arran de cada tancament comptable, les entitats consolidades analitzen si hi ha indicis, tant interns com externs, que el valor net dels elements del seu actiu material excedeixi del seu corresponent import recuperable, cas en el qual redueixen el valor als llibres de l'actiu de què es tracti fins al seu import recuperable i ajusten els càrrecs futurs en concepte d'amortització en proporció al seu valor als llibres ajustat i a la seva nova vida útil romanent, en el cas que en sigui necessària una reestimació. Aquesta reducció del valor als llibres dels actius materials d'ús propi es realitza, si cal, amb càrrec a l'epígraf "Pèrdues per deteriorament de la resta d'actius (net) – Altres actius" del compte de pèrdues i guanys consolidat.

De forma similar, quan hi ha indicis que s'ha recuperat el valor d'un actiu material deteriorat, les entitats consolidades registren la reversió de la pèrdua per deteriorament comptabilitzada en períodes anteriors, mitjançant el corresponent abonament a l'epígraf "Pèrdues per deteriorament de la resta d'actius (net) – Altres actius" del compte de pèrdues i guanys consolidat i ajusten en conseqüència els càrrecs futurs en concepte de la seva amortització. En cap cas, la reversió de la pèrdua per deteriorament d'un actiu pot suposar l'increment del seu valor als llibres per sobre del que tindria si no s'haguessin reconegut pèrdues per deteriorament en exercicis anteriors.

Les despeses de conservació i manteniment dels actius materials d'ús propi es carreguen als resultats de l'exercici en què s'incorren, al capítol "Despeses d'administració - Altres despeses generals d'administració" del compte de pèrdues i guanys consolidat. Els costos financers incorreguts com a conseqüència del finançament dels elements de la immobilització material d'ús propi s'imputen al compte de resultats en el moment de la seva meritació i no formen part del seu cost d'adquisició.

Els actius financers que necessiten d'un període superior a un any per estar en condicions d'ús inclouen, com a part del seu cost d'adquisició o cost de producció, les despeses financeres que s'hagin meritat abans de la posada en condicions de funcionament i que hagin estat girats pel proveïdor o corresponguin a préstecs o algun altre tipus de finançament aliè directament atribuïble a la seva adquisició, fabricació o construcció. La capitalització dels costos financers se suspèn, si és el cas, durant els períodes en què s'interromp el desenvolupament dels actius i finalitza una vegada que s'han completat substancialment totes les activitats necessàries per preparar l'actiu per a l'ús a què es destini. Per tant, el Grup està aplicant de manera anticipada el que es disposa a la NIC 23 adoptada per la Unió Europea en la seva versió modificada a l'exercici 2007 (vegeu nota 1.11).

2.15.1.2. Immobilització material cedida en arrendament operatiu

L'epígraf "Immobilització material - Cedida en arrendament operatiu" del balanç de situació consolidat recull els valors nets d'aquells actius materials diferents dels terrenys i dels immobles que es tenen cedits pel grup en arrendament operatiu.

Els criteris aplicats per al reconeixement del cost d'adquisició dels actius cedits en arrendament operatiu, per a la seva amortització, per a l'estimació de llurs respectives vides útils i per al registre de llurs possibles pèrdues per deteriorament coincideixen amb els descrits en relació amb els actius materials d'ús propi (vegeu nota 2.15.1.1).

2.15.1.3. Destinat a l'obra social

A l'epígraf "Actiu material – Destinat a l'Obra Social" del balanç de situació consolidat s'inclou el valor net comptable dels actius materials destinats a l'Obra Social de la Caixa.

Els criteris aplicats per al reconeixement del cost d'adquisició dels actius destinats a l'Obra Social, per a la seva amortització, per a l'estimació de llurs respectives vides útils i per al registre de llurs possibles pèrdues per deteriorament coincideixen amb els descrits en relació amb els actius materials d'ús propi (vegeu nota 2.15.1.1), amb l'única excepció que els càrrecs a realitzar en concepte d'amortització i el registre de la dotació i de la recuperació del possible deteriorament que poguessin patir aquests actius no es comptabilitza amb contrapartida al compte de pèrdues i guanys consolidat, sinó amb contrapartida a l'epígraf "Fons de l'Obra Social" del balanç de situació consolidat.

2.15.2. Inversions immobiliàries

L'epígraf "Inversions immobiliàries" del balanç de situació consolidat recull els valors nets dels terrenys, els edificis i altres construccions que es mantenen, bé per explotar-los en règim de lloguer, bé per obtenir-ne una possible plusvàlua en la venda com a conseqüència dels increments que es produeixen en el futur en llurs respectius preus de mercat.

Els criteris aplicats per al reconeixement del cost d'adquisició de les inversions immobiliàries, per a la seva amortització, per a l'estimació de llurs respectives vides útils i per al registre de llurs possibles pèrdues per deteriorament coincideixen amb els descrits en relació amb els actius materials d'ús propi (vegeu nota 2.15.1.1).

2. 16. Actius intangibles

Es consideren actius intangibles aquells actius no monetaris identificables, per bé que sense aparença física, que sorgeixen com a conseqüència d'un negoci jurídic o han estat desenvolupats internament per les entitats consolidades. Només es reconeixen comptablement aquells actius intangibles el cost dels quals pot estimar-se de manera raonablement objectiva i dels quals les entitats consolidades estimen probable obtenir en el futur beneficis econòmics.

Els actius intangibles es reconeixen inicialment pel seu cost d'adquisició o producció i, posteriorment, es valoren al seu cost menys, segons procedeixi, la seva corresponent amortització acumulada i les pèrdues per deteriorament que hagin pogut experimentar.

2.16.1. Fons de comerç

Les diferències positives entre el cost de les participacions en el capital de les entitats consolidades i valorades pel mètode de la participació respecte als corresponents valors teoricocomptables adquirits, ajustats en la data de primera consolidació, s'imputen de la següent manera:

1. Si són assignables a elements patrimonials concrets de les societats adquirides, augmentant el valor dels actius (o reduint el dels passius) els valors raonables dels quals fossin superiors (inferiors) als valors nets comptables amb els que figuren als seus balanços de situació de les entitats adquirides.
2. Si són assignables a actius intangibles concrets, reconeixent-los explícitament al balanç de situació consolidat sempre que el seu valor raonable a la data d'adquisició pugui determinar-se fiablement.
3. Les diferències restants es registren com un fons de comerç que s'assigna a una o més unitats generadores d'efectiu específiques.

Els fons de comerç –que només es registren quan han estat adquirits a títol onerós– representen, per tant, pagaments anticipats realitzats per l'entitat adquirent dels beneficis econòmics futurs derivats dels actius de l'entitat adquirida que no siguin individualment i separadament identificables i reconoscibles.

Els fons de comerç adquirits a partir de l'1 de gener de 2004 es mantenen valorats al seu cost d'adquisició i els adquirits amb anterioritat a aquesta data es mantenen pel seu valor net registrat a 31 de desembre de 2003 calculat d'acord amb la normativa anteriorment aplicada pel Grup (Circular 4/1991 del Banc d'Espanya). En ambdós casos, arran de cada tancament comptable es procedeix a estimar si s'hi ha produït algun deteriorament que en redueixi el valor recuperable a un import inferior al cost net registrat i, en cas afirmatiu, es procedeix al seu oportú sanejament, utilitzant com a contrapartida l'epígraf "Pèrdues per deteriorament de la resta d'actius (net) - Fons de comerç i altres actius intangibles" del compte de pèrdues i guanys consolidat.

Les pèrdues per deteriorament relacionades amb els fons de comerç no són objecte de reversió posterior.

2.16.2. Fons de comerç negatiu

Les diferències negatives entre el cost de les participacions en el capital de les entitats consolidades i associades respecte als corresponents valors teoricocomptables adquirits, ajustats en la data de primera consolidació, s'imputen de la següent manera:

1. Si són assignables a elements patrimonials concrets de les societats adquirides, augmentant el valor dels passius (o reduint el dels actius) els valors raonables dels quals fossin superiors (inferiors) als valors nets comptables amb els que figuren registrats en els seus balanços de situació de les entitats adquirides.
2. Els imports romanents es registren al capítol "Diferència negativa en combinacions de negocis" del compte de pèrdues i guanys consolidat de l'exercici en què té lloc l'adquisició de capital de l'entitat consolidada o associada.

2.16.3. *Altres actius intangibles*

A 31 de desembre de 2007 tots els actius intangibles, distints del fons de comerç, del Grup tenen vida definida i s'amortitzen en funció d'ella, bo i aplicant criteris similars als adoptats per a l'amortització dels actius materials. L'amortització anual dels elements de la immobilització immaterial de vida útil definida es registra a l'epígraf "Amortització" del compte de pèrdues i guanys consolidat.

Les entitats consolidades reconeixen comptablement qualsevol pèrdua que s'hagi pogut produir en el valor registrat d'aquests actius amb origen en el seu deteriorament, utilitzant com a contrapartida l'epígraf "Pèrdues per deteriorament de la resta d'actius (net) – Altres actius" del compte de pèrdues i guanys consolidat. Els criteris per al reconeixement de les pèrdues per deteriorament d'aquests actius i, si és el cas, de les recuperacions de les pèrdues per deteriorament registrades en exercicis anteriors són similars als aplicats per als actius materials d'ús propi (vegeu nota 2.15.1.1).

2.17. Existències

Aquest epígraf del balanç de situació consolidat recull els actius no financers que les entitats consolidades:

- Mantenen per a la seva venda en el curs ordinari del seu negoci,
- Tenen en procés de producció, construcció o desenvolupament amb aquesta finalitat, o
- Preveuen consumir-los en el procés de producció o en la prestació de serveis.

Consegüentment, es consideren existències els terrenys i altres propietats distintes de les propietats immobiliàries que es mantenen per a la seva venda o per a la seva integració en una promoció immobiliària.

Les existències es valoren per l'import menor entre el seu cost –que incorpora tots els desemborsaments originats per la seva adquisició i transformació i els costos directes i indirectes en què s'hagués incorregut per donar-los la seva condició i ubicació actuals, així com els costos financers que els siguin directament atribuïbles, sempre que necessitin un període de temps superior a un any per ser venudes, tenint en compte els criteris anteriorment assenyalats per a la capitalització de costos financers de la immobilització material d'ús propi i el seu "valor net de realització". Per valor net de realització de les existències s'entén el preu estimat de la seva alienació en el curs ordinari del negoci, menys els costos estimats per acabar-ne la producció i els necessaris per dur-ne a terme la venda.

Tant les disminucions com, si és el cas, les posteriors recuperacions del valor net de realització de les existències per sota del seu valor net comptable es reconeixen al compte de pèrdues i guanys consolidat de l'exercici en què tenen lloc, a l'epígraf "Pèrdues per deteriorament de la resta d'actius (net) – Altres actius".

El valor als llibres de les existències es dona de baixa del balanç i es registra com una despesa –al capítol "Altres càrregues d'explotació – Variació d'existències" del compte de pèrdues i guanys consolidat.

2. 18. Operacions d'assegurances

D'acord amb les pràctiques comptables generalitzades en el sector assegurador, les entitats d'assegurances consolidades abonen a resultats els imports de les primes en el moment de l'emissió de la corresponent pòlissa d'assegurances i carreguen al seus comptes de resultats el cost dels sinistres en el moment del seu pagament. Aquestes pràctiques comptables obliguen les entitats asseguradores a periodificar al tancament de cada exercici tant els imports abonats als seus comptes de pèrdues i guanys i no meritats en aquesta data com els costos incorreguts no carregats als comptes de pèrdues i guanys.

Les periodificacions més significatives realitzades per les entitats consolidades pel que fa a les assegurances directes contractades per elles es recullen en les següents provisions tècniques:

- **Primes no consumides**, que reflecteix la prima de tarifa emesa en un exercici imputable a exercicis futurs, deduït el recàrrec de seguretat.
- **Riscos en curs**, que complementa la provisió per a primes no consumides a l'import en què aquesta no sigui suficient per reflectir la valoració dels riscos i les despeses a cobrir que corresponguin al període de cobertura no transcorregut en la data de tancament.
- **Prestacions**, que reflecteix les valoracions estimades de les obligacions pendents derivades dels sinistres ocorreguts amb anterioritat al tancament de l'exercici –tant si es tracta de sinistres pendents de liquidació o pagament com de sinistres pendents de declaració–, una vegada deduïts els pagaments a compte realitzats i tenint en consideració les despeses internes i externes de liquidació dels sinistres i, si és el cas, les provisions addicionals que siguin necessàries per cobrir desviacions en les valoracions dels sinistres de llarga tramitació.
- **Assegurances de vida**, en les assegurances sobre la vida el període de cobertura de les quals és igual o inferior a l'any la provisió de primes no consumides reflecteix la prima de tarifa emesa en l'exercici imputable a exercicis futurs. En els casos en què aquesta provisió sigui insuficient, es calcula, complementàriament, una provisió per a riscos en curs que cobreixi la valoració dels riscos i les despeses previstos en el període no transcorregut en la data de tancament de l'exercici.

En les assegurances sobre la vida el període de cobertura de les quals és superior a l'any, la provisió matemàtica es calcula com a diferència entre el valor actual actuarial de les obligacions futures de les entitats consolidades que operen en aquest ram i les del prenedor o assegurat, prenent com a base de càlcul la prima d'inventari meritada en l'exercici (constituïda per la prima pura més el recàrrec per a despeses d'administració segons bases tècniques).

- **Assegurances de vida quan el risc de la inversió l'assumeixen els prenedors de l'assegurança**, es determinen en funció dels actius específicament afectats per determinar el valor dels drets.
- **Participació en beneficis i per a extorns**, recull l'import dels beneficis meritats pels prenedors, assegurats o beneficiaris de l'assegurança i el de les primes que procedeix restituir als prenedors o assegurats, en virtut del comportament experimentat pel risc assegurat, quan no s'hagin assignat individualment a cadascun d'ells.

Les provisions tècniques corresponents a la reassegurança acceptada es determinen d'acord amb criteris similars als aplicats en l'assegurança directa, generalment en funció de la informació facilitada per les companyies cedents.

Les provisions tècniques de l'assegurança directa i de la reassegurança acceptada es presenten al balanç de situació consolidat al capítol "Passius per contractes d'assegurances" (vegeu nota 20).

Les provisions tècniques corresponents a les cessions a reasseguradores –que es calculen en funció dels contractes de reassegurança subscrits i per aplicació dels mateixos criteris que s'utilitzen per a l'assegurança directa– es presenten al balanç de situació consolidat al capítol "Actius per reassegurances" (vegeu nota 15).

D'acord amb la IFRS 4, el Grup ha realitzat un test de suficiència de passiu per contractes d'assegurances que ha permès concloure que els passius registrats són suficients en la data de la formulació per fer front a les obligacions futures. Per poder determinar el deteriorament dels actius procedents de la reassegurança, periòdicament es comprova la solvència de les companyies amb què es treballa. A 31 de desembre de 2008 i 2007 no ha estat necessari realitzar cap provisió.

2. 19. Provisions i passius contingents

En formular els comptes anuals de les entitats consolidades, es diferencia entre:

- Provisions: saldos creditors que cobreixen obligacions presents en la data del balanç sorgides com a conseqüència de successos passats dels quals es poden derivar perjudicis patrimonials per a les entitats, que es consideren probables quant a la seva ocurrencia, concrets quant a la seva naturalesa però indeterminats quant al seu import i/o moment de cancel·lació, i
- Passius contingents: obligacions possibles sorgides com a conseqüència de successos passats la materialització dels quals està condicionada al fet que ocorreixin, o no, un o més esdeveniments futurs independents de la voluntat de les entitats consolidades.

Els comptes anuals consolidats del Grup recullen totes les provisions significatives respecte a les quals s'estima que la probabilitat que s'hagi d'atendre l'obligació és major que del contrari. Els passius contingents no es reconeixen als comptes anuals consolidats, sinó que se n'informa conforme als requeriments de la NIC 37 i de la Circular 4/2004 del Banc d'Espanya (vegeu nota 33.1).

Les provisions –que es quantifiquen tenint en consideració la millor informació disponible sobre les conseqüències del succés que les causen i són reestimades arran de cada tancament comptable– s'utilitzen per afrontar les obligacions específiques per a les quals van ser originalment reconegudes, bo i procedint a la seva reversió, total o parcial, quan aquestes obligacions deixen d'existir o disminueixen.

La comptabilització i l'alliberament de les provisions que es consideren necessàries d'acord amb els criteris anteriors es registren amb càrrec o abonament, respectivament, a l'epígraf "Dotacions a les provisions (net)" del compte de pèrdues i guanys consolidat.

Les provisions es classifiquen, en funció de les obligacions que cobreixen, en:

- Provisions per a impostos i altres contingències legals: inclou l'import de les provisions constituïdes per a la cobertura de contingències de naturalesa fiscal i legal.
- Fons per a pensions i obligacions similars: inclou l'import de les provisions constituïdes per a la cobertura de les retribucions postocupació, incloent-hi els compromisos contrets amb el personal passiu (vegeu nota 2.13.1).
- Provisions per a riscos i compromisos contingents: inclou l'import de les provisions constituïdes per a la cobertura de riscos contingents, entesos com les operacions en què el Grup garanteix operacions d'un tercer, com a conseqüència de garanties financeres concedides o algun altre tipus de contracte i compromís contingent.
- Altres provisions: inclou l'import de les restants provisions constituïdes pel Grup.

Al tancament de l'exercici 2008 es trobaven en curs diversos procediments judicials i reclamacions entaulats contra les entitats consolidades amb origen en el desenvolupament habitual de les seves activitats. Tant els assessors legals del Grup com els seus Administradors entenen que, considerant els imports provisionats pel Grup a aquests efectes, la conclusió d'aquests procediments i reclamacions no produirà un efecte significatiu en els comptes anuals dels exercicis en què finalitzin.

2. 20. Estats de canvi en el patrimoni net consolidat

L'estat de canvis en el patrimoni net que es presenta en aquests comptes anuals consolidats mostra el total de les variacions que hi ha hagut en el patrimoni net consolidat durant l'exercici. Aquesta informació es presenta desglossada alhora en dos estats: l'estat d'ingressos i despeses reconeguts consolidat i l'estat total de canvis en el patrimoni net consolidat. A continuació s'expliquen les principals característiques de la informació continguda en ambdues parts de l'estat:

2.20.1 Estat d'ingressos i despeses totals consolidat

En aquesta part de l'estat de canvis en el patrimoni net consolidat es presenten els ingressos i les despeses generats pel Grup com a conseqüència de la seva activitat durant l'exercici, i es distingeixen els registrats com a resultats al compte de pèrdues i guanys consolidat de l'exercici i els altres ingressos i despeses registrats, d'acord amb el que disposa la normativa vigent, directament en el patrimoni net consolidat.

Per tant, en aquest estat es presenta:

- a) El resultat consolidat de l'exercici.
- b) L'import net dels ingressos i les despeses reconeguts transitòriament com a ajustos per valoració en el patrimoni net consolidat.
- c) L'import net dels ingressos i les despeses reconeguts definitivament en el patrimoni net consolidat.
- d) L'impost sobre beneficis meritat pels conceptes indicats a les lletres b) i c) anteriors, llevat dels ajustos per valoració amb origen en participacions en empreses associades o multigrup valorades pel mètode de la participació, que es presenten en termes nets.
- e) El total dels ingressos i les despeses consolidats reconeguts, calculats com la suma de les lletres anteriors, mostrant de manera separada l'import atribuït a l'entitat dominant i el corresponent a interessos minoritaris.

L'import dels ingressos i les despeses que corresponen a entitats valorades pel mètode de la participació registrats directament contra el patrimoni net es presenten en aquest estat, qualsevol que en sigui la naturalesa, a la rúbrica "Entitats valorades pel mètode de la participació".

Les variacions que hi ha hagut en els ingressos i les despeses reconeguts en el patrimoni net com a ajustos per valoració es desglossen en:

- a) **Guanys (pèrdues) per valoració:** recull l'import dels ingressos, nets de les despeses originades en l'exercici, reconeguts directament en el patrimoni net consolidat. Els imports reconeguts en l'exercici en aquesta partida es mantenen en aquesta partida, per bé que en el mateix exercici es traspassin al compte de pèrdues i guanys consolidat, al valor inicial d'altres actius o passius o es reclassifiquin en una altra partida.
- b) **Imports transferits al compte de pèrdues i guanys:** recull l'import dels guanys o pèrdues per valoració reconeguts prèviament en el patrimoni net consolidat, per bé que sigui en el mateix exercici que es reconeixen al compte de pèrdues i guanys consolidat.
- c) **Import transferit al valor inicial de les partides cobertes:** recull l'import dels guanys o pèrdues per valoració reconeguts prèviament en el patrimoni net consolidat, per bé que sigui en el mateix exercici que es reconeixin en el valor inicial dels actius o passius com a conseqüència de cobertures de fluxos d'efectiu.
- d) **Altres reclassificacions:** recull l'import dels traspassos realitzats en l'exercici entre partides d'ajustos per valoració conforme als criteris establerts a la normativa vigent.

Els imports d'aquestes partides es presenten pel seu import brut, i es mostra, llevat com s'ha indicat anteriorment per a les partides corresponents a ajustos per valoració d'entitats valorades pel mètode de la participació, el seu corresponent efecte impositiu a la rúbrica "Impost sobre beneficis" de l'estat.

2.20.2 Estat total de canvis en el patrimoni net

En aquesta part de l'estat de canvis en el patrimoni net consolidat es presenta la conciliació del valor als llibres a l'inici i al final de l'exercici de totes les partides del patrimoni net consolidat agrupant els moviments en funció de la seva naturalesa en les següents categories:

- a) **Ajustos per canvis en criteris comptables i correcció d'errors:** que inclou els canvis en el patrimoni net consolidat que sorgeixen com a conseqüència de la reexpressió retroactiva dels saldos dels estats financers amb origen en canvis en els criteris comptables o en la correcció d'errors.
- b) **Ingressos i despeses reconeguts en l'exercici:** recull, de manera agregada, el total de les partides registrades en l'estat d'Ingressos i Despeses reconeguts anteriorment indicades.
- c) **Altres variacions en el patrimoni net:** recull la resta de partides registrades en el patrimoni net, com ara augmentos o disminucions del fons de dotació, distribució de resultats, operacions amb instruments de capital propis, pagaments amb instruments de capital, traspassos entre partida del patrimoni net i qualsevol altre increment o disminució del patrimoni net consolidat.

2. 21. Estats de fluxos d'efectiu consolidats

En l'estat de fluxos d'efectiu consolidat, s'utilitzen les següents expressions, en els següents sentits:

- Fluxos d'efectiu: entrades i sortides de diners en efectiu i dels seus equivalents, entenent per aquests equivalents les inversions a curt termini de gran liquiditat i baix risc d'alteracions en el seu valor.
- Activitats d'explotació: activitats típiques de les entitats de crèdit, així com altres activitats que no poden ser qualificades com d'inversió o de finançament. També es consideren activitats d'explotació els interessos pagats per qualsevol finançament rebut malgrat que siguin considerades com a activitats de finançament. Les activitats realitzades amb les diverses categories d'instruments financers que s'han assenyalat a la nota 2.2.4 anterior són considerades, a efectes de l'elaboració d'aquest estat, activitats d'explotació, amb les excepcions de la cartera d'inversió a venciment, els passius financers subordinats i les inversions en instruments de capital classificats com a disponibles per a la venda que siguin inversions estratègiques. A aquests efectes, es considera com a estratègica aquella inversió que s'hagi realitzat amb la intenció d'establir o de mantenir una relació operativa a llarg termini amb la participada, pel fet de donar-se, entre d'altres, alguna de les situacions que podrien determinar l'existència d'influència significativa, sense que existeixi realment aquesta influència significativa.
- Activitats d'inversió: les d'adquisició, alienació o disposició per altres mitjans d'actius a llarg termini i altres inversions no incloses en l'efectiu i els seus equivalents, tals com actius materials, actius intangibles, participacions, actius no corrents en venda i els seus passius associats, instruments de capital classificats com a disponibles per a la venda que siguin inversions estratègiques i instruments de deute inclosos a la cartera d'inversió a venciment.
- Activitats de finançament: activitats que produeixen canvis en la grandària i la composició del patrimoni net i dels passius que no formen part de les activitats d'explotació, tals com els passius subordinats.

A efectes de l'elaboració de l'estat de fluxos d'efectiu consolidat, s'han considerat com a "efectiu i equivalents d'efectiu" aquelles inversions a curt termini de gran liquiditat i amb baix risc a canvis en el seu valor. D'aquesta manera, el Grup considera efectiu o equivalents d'efectiu, els següents actius i passius financers:

- L'efectiu propietat del Grup, el qual es troba registrat a l'epígraf "Caixa i dipòsits en bancs centrals" del balanç consolidat. L'import de l'efectiu propietat del Grup a 31 de desembre de 2008 ascendia a 118.574 milers d'euros (91.433 milers d'euros a 31 de desembre de 2007).
- Els dipòsits bancaris a la vista registrats als capítols "Caixa i dipòsits en bancs centrals" dels balanços consolidats a 30 de desembre de 2008 i 2007. L'import d'aquests dipòsits propietat de la caixa a 31 de desembre de 2008 ascendia a 305.169 milers d'euros (183.415 milers d'euros a 31 de desembre de 2007).

2. 22. Actius no corrents en venda i passius associats amb actius no corrents en venda

El capítol "Actius no corrents en venda" del balanç consolidat recull el valor als llibres de les partides –individuals o integrades en un conjunt ("grup de disposició") o que formen part d'una unitat de negoci que es pretén alienar ("operacions en interrupció")– la venda de les quals és altament probable que tingui lloc, en les condicions en què els tals actius es troben actualment, en el termini d'un any a comptar des de la data a què es refereixen els comptes anuals consolidats.

També es consideren com a actius no corrents en venda aquelles participacions en empreses associades o negocis conjunts que compleixin els requisits esmentats al paràgraf anterior.

Per tant, la recuperació del valor als llibres d'aquestes partides –que poden ser de naturalesa financera i no financera– previsiblement tindrà lloc a través del preu que se n'obtingui en llur alienació, en lloc de mitjançant el seu ús continuat.

Concretament, els actius immobiliaris o altres de no corrents rebuts per les entitats consolidades per a la satisfacció, total o parcial, de les obligacions de pagament davant d'elles dels seus deutors es consideren actius no corrents en venda, llevat que les entitats consolidades hagin decidit fer un ús continuat d'aquests actius.

Simètricament, el capítol "Passius associats amb actius no corrents en venda" recull els saldos creditors associats als grups de disposició o a les operacions en interrupció del Grup.

Amb caràcter general, els actius classificats com a actius no corrents en venda es valoren pel menor import entre el seu valor als llibres en el moment en què són considerats com a tals i el seu valor raonable, net dels seus costos de venda estimats. Mentre romanen classificats en aquesta categoria, els actius materials i intangibles amortitzables per la seva naturalesa no s'amortitzen.

En el cas que el valor als llibres excedeixi el valor raonable dels actius, nets dels seus costos de venda, el Grup ajusta el valor als llibres dels actius per l'import d'aquest excés, amb contrapartida a l'epígraf "Guany (pèrdua) d'actius no corrents en venda no classificats com a operacions interrompudes" del compte de pèrdues i guanys consolidat. En el cas de produir-se posteriors increments del valor raonable dels actius, el Grup reverteix les pèrdues anteriorment comptabilitzades incrementant el valor als llibres dels actius amb el límit de l'import anterior al seu possible deteriorament, amb contrapartida a l'epígraf de "Guany (pèrdua) d'actius no corrents en venda no classificats com a operacions interrompudes" del compte de pèrdues i guanys consolidat.

Els resultats procedents de la venda d'actius no corrents en venda es presenten al capítol "Guany (pèrdua) d'actius no corrents en venda no classificats com a operacions interrompudes" del compte de pèrdues i guanys consolidat.

Els resultats generats en l'exercici per aquells components del Grup que hagin estat considerats com a operacions en interrupció es registren a l'epígraf "Resultat d'operacions interrompudes" del compte de pèrdues i guanys consolidat, tant si el component del Grup s'ha donat de baixa de l'actiu com si hi roman al tancament de l'exercici.

No s'han declarat operacions interrompudes durant l'exercici 2007.

2. 23. Combinacions de negocis

Es consideren combinacions de negocis aquelles operacions a través de les quals es produeix la unió de dues o més entitats o unitats econòmiques en una única entitat o grup de societats.

En aquelles combinacions de negocis realitzades a partir de l'1 de gener de 2004 per les quals el Grup adquireix el control d'una entitat es registren comptablement de la següent manera:

- El Grup procedeix a estimar el cost de la combinació de negocis, definit com el valor raonable dels actius lliurats, dels passius incorreguts i dels instruments de capital emesos, si és el cas, per l'entitat adquirent.
- S'estima el valor raonable dels actius, passius i passius contingents de l'entitat adquirida, inclosos aquells actius intangibles que poguessin no estar registrats per l'entitat adquirida, els quals s'incorporen al balanç consolidat per aquests valors.
- La diferència entre el valor raonable net dels actius, passius i passius contingents de l'entitat adquirida i el cost de la combinació de negocis es registra d'acord amb el que s'indica a la nota 2.16.1, en el cas que sigui negativa, i d'acord amb el que s'indica a la nota 2.16.2 en el cas que sigui positiva.

En les adquisicions de participacions en una determinada entitat, fins que, en virtut d'una d'aquestes compres s'adquireix el control sobre l'entitat participada, s'apliquen per part del Grup els següents criteris:

- El cost de la combinació de negocis és la suma del cost de cadascuna de les transaccions individuals.
- En cadascuna de les adquisicions de participacions realitzades fins al moment en què s'adquireix el control sobre l'entitat adquirida, es calcula el fons de comerç o la diferència negativa de consolidació de manera independent per a cada transacció, aplicant el procediment descrit anteriorment en aquesta nota.
- La diferència que hi pugui haver entre el valor raonable dels elements de l'entitat adquirida en cadascuna de les dates de les adquisicions successives i el seu valor raonable en la data en què se n'adquireix el control es registra com una revalorització d'aquests elements patrimonials.

2. 24. Obra Social

El fons de l'Obra Social es registra a l'epígraf "Fons de l'Obra Social" del balanç consolidat. Les dotacions a aquest fons es comptabilitzen com una aplicació del benefici de la Caixa.

Les despeses derivades de l'Obra Social es presenten al balanç deduïnt el fons de l'obra social, sense que en cap cas s'imputin al compte de pèrdues i guanys consolidat.

Els actius materials i els passius destinats a l'obra social es presenten en partides separades del balanç consolidat "Actiu material – Immobilització material - Destinat a l'obra social".

L'import de l'Obra Social que es materialitza mitjançant activitats pròpies de la Caixa o d'alguna altra entitat de crèdit del Grup es registra simultàniament a través de la reducció del fons de l'obra social i a través de la comptabilització d'un ingrés al compte de pèrdues i guanys consolidat d'acord amb les condicions normals de mercat per a aquest tipus d'activitats.

3. Distribució dels resultats de la Caixa

La proposta de distribució del benefici net de la Caixa de l'exercici 2008 que el seu Consell d'Administració proposarà a l'Assemblea General per a la seva aprovació és la següent (les dades del 2007, corresponents a la distribució aprovada per l'Assemblea General, es presenten, exclusivament, a efectes comparatius):

	Milers d'euros	
	2008	2007
A l'Obra Social	12.000	15.225
A reserves	63.873	77.744
Benefici net de la Caixa de l'exercici	75.873	92.969

Els resultats de les societats participades seran distribuïts en la manera en què acordin les seves respectives juntes d'accionistes.

4. Combinacions de negocis

El 2008 s'han incorporat al Grup les següents societats constituïdes o adquirides en l'esmentat exercici i en les quals Caixa d'Estalvis del Penedès manté les següents participacions a 31 de desembre de 2008:

	Participacions		
	Directa	Indirecta	Total
Capital Penedès Mixt S.I.C.A.V., S.A.	99,92%	0,04%	99,96%
Terres i Projectes Dos, S.L.	-	100,00%	100,00%
Terres i Projectes Tres, S.L.	-	100,00%	100,00%
Renthabitat Penedès, S.L.	100,00%	-	100,00%
Riu Habit, S.L.	-	50,00%	50,00%

Durant l'exercici 2008, la Caixa ha incrementat la seva participació directa en la societat Inversions Actives Penedès, S.I.C.A.V., S.A., un 16,22% (7,40% d'increment de la participació indirecta) fins arribar a una participació directa del 61,25% (participació indirecta del 14,67%).

Durant el mes d'abril de 2008, la Caixa va desemborsar la totalitat del capital pendent de la seva participació en Caixa Penedès d'Assegurances Generals, S.A., la qual cosa ha suposat un desemborsament de 4.493 milers d'euros, que no han generat variació en el percentatge de participació de la Caixa en aquesta societat.

Durant l'exercici 2008, la Caixa ha venut la participació del 99,96% que tenia de l'entitat Inversió Activa Penedès 3, S.A., S.I.C.A.V., així com la participació del 77,98% que tenia de l'entitat Nisoc Inversions, S.A. S.I.C.A.V. Així mateix, durant l'exercici 2008 la societat del Grup Gestió Integral d'Assessorament i Tramitació de Serveis, S.A. va vendre la participació del 36,26% que tenia de l'entitat Fàbrica Electrotècnica Josa, S.A.

Al seu torn, la resta de participacions de la societat consolidada Penedescep ha tingut les variacions respecte a l'exercici 2007 que es resumeixen al següent quadre:

Participada	Concepte	Import	% Participació resultant
Fbex Villareal, S.L.	Reducció Capital	(747)	50,00%
Inmoperafort, S.L.	Ampliació de Capital	160	50,00%
Arte y Desarrollos Inmobiliarios, S.L.	Ampliació de Capital	300	50,00%
Arte Benicarló, S.L.	Ampliació de Capital	700	50,00%
Gestifinsa el Bercial, S.L.	Ampliació de Capital	250	50,00%
Berga Centre, S.L.	Ampliació de Capital	120	50,00%
Naur Area metropolitana, S.L.	Dissolució	(1.200)	-
Promoció Passeig Nou Figueres, S.L.	Dissolució	(725)	-

El 2007 es van incorporar al Grup les següents societats constituïdes o adquirides en aquest exercici i en les quals Caixa d'Estalvis del Penedès mantenia les següents participacions a 31 de desembre de 2007:

	Participacions		
	Directa	Indirecta	Total
9 Mar Alió, S.L.	-	50,00%	50,00%
Tradebric Arenys, S.L.	-	50,00%	50,00%
Tribusa Gestió, S.L.	-	50,00%	50,00%
Quimanna Borges, S.L.	-	50,00%	50,00%
Arte Benicarló, S.L.	-	50,00%	50,00%
Maheco Ronda, S.L.	-	50,00%	50,00%
Nisoc, S.I.C.A.V., S.A.	77,98%	21,98%	99,96%
IAP, S.I.C.A.V., S.A.	45,03%	7,27%	52,30%
Actimaaf, S.I.C.A.V., S.A.	73,27%	0,03%	73,30%
Vector, S.C.R., S.A.	100,00%	-	100,00%
Terres i Projectes, S.L.	-	100,00%	100,00%
CEP Operador Banca-Seguros Vinculados, S.A.	100,00%	-	100,00%

En el mes de desembre de 2007, es va realitzar una ampliació de capital de la societat CEP Pensions E.G.F.P., S.A., mitjançant l'emissió de 6.000 accions de 100 euros de valor nominal unitari per import total de 600 milers d'euros, que van ser subscriïdes i totalment desemborsades per l'aportació dinerària dels accionistes següents:

- Caixa d'Estalvis de Penedès va subscriure 5.997 accions per un import total de 599 milers d'euros.
- Caixa Penedès Gestió, S.G.I.I.C., S.A. va subscriure 3 accions per un import total d'1 miler d'euros.

Aquesta ampliació no va modificar els respectius percentatges de participació en el capital de CEP Pensions E.G.F.P., S.A..

D'altra banda, en el mes de desembre de 2007 es va realitzar una ampliació de capital de la societat Caixa Penedès Gestió, S.G.I.I.C., S.A., mitjançant l'emissió de 8.572 accions de 70 euros de valor nominal unitari per import total de 600 milers d'euros, que van ser subscriïdes i totalment desemborsades per aportació dinerària dels accionistes següents:

- Caixa d'Estalvis de Penedès va subscriure 8.314 accions per un import total de 582 milers d'euros.
- CEP Pensions E.G.F.P., S.A. va subscriure 258 accions per un import total de 18 milers d'euros.

Aquesta ampliació no va modificar els respectius percentatges de participació en el capital de Caixa Penedès Gestió S.G.I.I.C., S.A..

En el mes de desembre de 2007, Penedescep, S.A., va vendre un 1% de les seves participacions respectives en les societats Esquemes i Detalls, S.L., i Punt Urbà, S.A., així que el percentatge total de participació en cadascuna de les esmentades societats va passar a ser del 50%. En conseqüència, a partir de la data de la venda, aquestes participacions han passat de ser considerades Entitats dependents i, per tant, ser consolidades pel mètode de la integració global a ser considerades Negocis conjunts i ser consolidades pel mètode de la participació. No obstant això, atès que el Grup va mantenir el domini d'aquestes societats durant el període comprès entre l'1 de gener de 2007 i la data de l'esmentada venda, es van consolidar pel mètode de la integració global els respectius comptes de pèrdues i guanys d'aquest període.

Durant l'exercici 2007, la Caixa va vendre la participació del 99,97% que tenia de l'entitat Capital Penedès Mixt, S.I.C.A.V, S.A. Durant l'exercici 2006, la societat del Grupo Penedescep, S.A. va vendre la participació del 50% que tenia de l'entitat Parc d'Activitats Empresariales Poble Nou, S.A..

Les dades de les societats anteriors es poden consultar als annexos I, II i III.

5. Informació per segments de negoci

Al següent quadre es mostra la informació per segments de negoci. La columna d' "Ajustos i eliminacions" incorpora eliminacions de fons propis, operacions intragrup, cobrament de dividends i altres ajustos de consolidació.

Balanç consolidat a 31 de desembre de 2008

	Total	Entitats de crèdit	Distribució		Ajustos i eliminacions
			Entitats d'assegurances	Altres entitats	
<u>ACTIU</u>					
Caixa i dipòsits en bancs centrals	423.743	423.739	-	4	-
Cartera de negociació	256.139	252.845	3.294	-	-
Altres actius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys	9.205	551	8.654	-	-
Actius financers disponibles per a la venda	1.468.112	1.370.968	182.645	103	(85.604)
Inversions creditícies	19.826.007	19.618.647	502.062	44.316	(339.018)
Derivats de cobertura	111.094	111.094	-	-	-
Actius no corrents en venda	24.092	23.888	204	-	-
Participacions	35.151	149.353	4.651	2	(118.855)
Contractes d'assegurances vinculats a pensions	10.337	10.337	-	-	-
Actius per reassurances	14.584	-	14.584	-	-
Actiu material	567.766	564.115	597	3.054	-
Actiu intangible	21.192	20.841	305	46	-
Actius fiscals	158.155	152.967	5.162	26	-
Resta d'actius	166.838	161.419	4.934	540	(55)
TOTAL ACTIU	23.092.415	22.860.764	727.092	48.091	(543.532)
<u>PASSIU</u>					
Cartera de negociació	216.834	215.228	1.606	-	-
Passius financers a cost amortitzat	20.987.170	21.379.786	16.528	15.477	(424.621)
Derivats de cobertura	35.040	35.040	-	-	-
Passius per contractes d'assegurances	608.236	-	608.236	-	-
Provisions	22.549	22.539	10	-	-
Passius fiscals	75.581	62.523	8.237	4.821	-
Fons de l'Obra Social	50.009	50.009	-	-	-
Resta de passius	43.934	42.577	1.414	-	(57)
TOTAL PASSIU	22.039.353	21.807.702	636.031	20.298	(424.678)
<u>PATRIMONI NET</u>					
Fons propis	1.061.333	1.061.333	97.404	27.793	(125.197)
Ajustos per valoració	(13.636)	(13.636)	(6.343)	-	6.343
Interessos minoritaris	5.365	5.365	-	-	-
TOTAL PATRIMONI NET	1.053.062	1.053.062	91.061	27.793	(118.854)
TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU	23.092.415	22.860.764	727.092	48.091	(543.532)
<u>PRO-MEMÒRIA</u>					
Riscos contingents	389.581	389.581	-	-	-
Compromisos contingents	1.750.801	1.750.900	-	-	(99)

Balanç consolidat a 31 de desembre de 2007

	Total	Entitats de crèdit	Distribució		Ajustos i eliminacions
			Entitats d'assegurances	Altres entitats	
<u>ACTIU</u>					
Caixa i dipòsits en bancs centrals	274.848	274.844	-	4	-
Cartera de negociació	279.076	279.076	-	-	-
Altres actius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys	4.823	4.823	-	-	-
Actius financers disponibles per a la venda	1.777.352	1.647.251	231.758	103	(101.760)
Inversions creditícies	18.595.246	18.371.181	520.287	19.228	(315.450)
Derivats de cobertura	36.310	36.310	-	-	-
Actius no corrents en venda	5.146	4.942	204	-	-
Participacions	59.888	149.580	4.479	7.883	(102.054)
Contractes d'assegurances vinculats a pensions	10.668	10.200	468	-	-
Actius per reassurances	12.513	-	12.513	-	-
Actiu material	507.847	504.910	124	2.813	-
Actiu intangible	15.088	14.720	302	66	-
Actius fiscals	91.603	90.773	482	348	-
Resta d'actius	29.174	25.116	3.563	495	-
TOTAL ACTIU	21.699.582	21.413.726	774.180	30.940	(519.264)
<u>PASSIU</u>					
Cartera de negociació	460.593	460.445	148	-	-
Passius financers a cost amortitzat	19.210.918	19.597.292	14.231	16.609	(417.214)
Derivats de cobertura	96.731	96.731	-	-	-
Passius per contractes d'assegurances	664.001	-	664.001	-	-
Provisions	35.576	35.559	10	7	-
Passius fiscals	75.704	67.700	6.414	1.590	-
Fons de l'Obra Social	45.683	45.683	-	-	-
Resta de passius	35.025	34.965	60	-	-
TOTAL PASSIU	20.624.231	20.338.375	684.864	18.206	(417.214)
<u>PATRIMONI NET</u>					
Fons propis	995.494	995.494	87.959	12.734	(100.693)
Ajustos per valoració	69.273	69.273	1.357	-	(1.357)
Interessos minoritaris	10.584	10.584	-	-	-
TOTAL PATRIMONI NET	1.075.351	1.075.351	89.316	12.734	(102.050)
TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU	21.699.582	21.413.726	774.180	30.940	(519.264)
<u>PRO-MEMÒRIA</u>					
Riscos contingents	511.431	511.431	-	-	-
Compromisos contingents	2.357.764	2.357.764	-	-	-

Comptes de Pèrdues i Guanys Consolidats corresponents a l'exercici 2008

	Total	Entitats de crèdit	Distribució		Ajustos i eliminacions
			Entitats d'assegurances	Altres entitats	
Interessos i rendiments assimilats	1.123.572	1.104.716	29.711	1.381	(12.236)
Interessos i càrregues assimilades	778.467	790.241	429	33	(12.236)
a) Marge d'interessos	345.105	314.475	29.282	1.348	-
Rendiment d'instruments de capital	6.633	6.362	922	-	(651)
Resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	(3.152)	24.464	-	-	(27.616)
Comissions percebudes	90.852	103.595	26.342	-	(39.085)
Comissions pagades	14.168	12.321	38.584	2.346	(39.083)
Resultats d'operacions financeres (net)	(6.276)	(771)	(5.505)	-	-
Diferències de canvi (net)	359	359	-	-	-
Altres productes d'explotació	312.144	33.932	266.016	16.186	(3.990)
Altres càrregues d'explotació	266.010	3.908	255.877	6.718	(493)
b) Marge brut	465.487	466.187	22.596	8.470	(31.766)
Despeses d'administració	230.345	222.525	6.144	5.174	(3.498)
Amortització	40.881	40.551	97	233	-
Dotacions a provisions (net)	(12.521)	(12.521)	-	-	-
Pèrdues per deteriorament d'actius financers (net)	100.066	100.061	-	5	-
c) Resultat de l'activitat d'explotació	106.716	115.571	16.355	3.058	(28.268)
Pèrdues per deteriorament de la resta d'actius (net)	19.411	19.390	-	21	-
Guany (pèrdua) en la baixa d'actius no classificats com a no corrents en venda	18.810	344	-	23.014	(4.548)
Guany (pèrdua) d'actius no corrents en venda no classificats com a operacions interrompudes	(957)	(957)	-	-	-
d) Resultat abans d'impostos	105.158	95.568	16.355	26.051	(32.816)
Impost sobre beneficis	26.164	16.574	5.032	4.558	-
e) Resultat de l'exercici procedent d'operacions continuades	78.994	78.994	11.323	21.493	(32.816)
f) Resultat consolidat de l'exercici	78.994	78.994	11.323	21.493	(32.816)
Resultat atribuït a l'entitat dominant	80.031	80.031	11.323	21.493	(32.816)
Resultat atribuït a interessos minoritaris	(1.037)	(1.037)	-	-	-

Comptes de Pèrdues i Guanys Consolidats corresponents a l'exercici 2007

	Total	Entitats de crèdit	Distribució		Ajustos i eliminacions
			Entitats d'assegurances	Altres entitats	
Interessos i rendiments assimilats	930.227	916.010	31.324	726	(17.833)
Interessos i càrregues assimilades	622.534	629.516	5.641	4.150	(16.773)
a) Marge d'interessos	307.693	286.494	25.683	(3.424)	(1.060)
Rendiment d'instruments de capital	4.392	5.039	-	-	(647)
Resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	24.491	37.528	-	(1.695)	(11.342)
Comissions percebudes	97.554	100.631	-	-	(3.077)
Comissions pagades	7.915	7.915	-	-	-
Resultats d'operacions financeres (net)	12.531	12.531	-	-	-
Diferències de canvi (net)	1.362	1.362	-	-	-
Altres productes d'explotació	331.046	31.254	248.424	51.368	-
Altres càrregues d'explotació	295.209	4.188	261.255	29.766	-
b) Marge brut	475.945	462.736	12.852	16.483	(16.126)
Despeses d'administració	203.484	200.327	-	9.285	(6.128)
Amortització	37.063	36.881	-	182	-
Dotacions a provisions (net)	11.614	11.618	-	(4)	-
Pèrdues per deteriorament d'actius financers (net)	68.403	68.383	-	20	-
c) Resultat de l'activitat d'explotació	155.381	145.527	12.852	7.000	(9.998)
Pèrdues per deteriorament de la resta d'actius (net)	4.092	4.092	-	-	-
Guanys (pèrdues) en la baixa d'actius no classificats com a no corrents en venda	1.007	1.041	-	(34)	-
Guanys (pèrdues) d'actius no corrents en venda no classificats com a operacions interrompudes	959	963	-	(4)	-
d) Resultat abans d'impostos	153.255	143.439	12.852	6.962	(9.998)
Impost sobre beneficis	39.315	32.456	3.830	3.029	-
e) Resultat de l'exercici procedent d'operacions continuades	113.940	110.983	9.022	3.933	(9.998)
f) Resultat consolidat de l'exercici	113.940	110.983	9.022	3.933	(9.998)
Resultat atribuït a l'entitat dominant	112.213	110.917	9.022	2.272	(9.998)
Resultat atribuït a interessos minoritaris	1.727	66	-	1.661	-

6. Retribucions del Consell d'Administració i al personal de l'alta direcció de Caixa Penedès

6. 1. Remuneració al Consell d'Administració

Les remuneracions de dietes per assistència i desplaçament de cadascun dels membres del Consell d'Administració de la Caixa, que els han correspost en qualitat de Consellers de la Caixa, durant l'exercici 2008, són les següents: Carlos Baiget Haro, 6 milers d'euros; Maria Eulàlia Bartroli i Piquemal, 9 milers d'euros; Enric Castellnou Alberch, 4 milers d'euros; Magí Casulleras i Canela, 18 milers d'euros; Marina Climent Garcia, 3 milers d'euros; Josep Colomer i Ràfols, 50 milers d'euros; Félix Gutiérrez Hernández, 4 milers d'euros; Josep Just Quer, 9 milers d'euros; Eloi Miralles i Figueres, 20 milers d'euros; Lourdes Mitjans Casenellas, 9 milers d'euros; Juan Pascual Ferran, 4 milers d'euros; Enric Regull i Llorach, 20 milers d'euros; Pedro Ríos Romero, 7 milers d'euros; Angélica Rodríguez Herrera, 5 milers d'euros; Francesc Santamaría Calvache, 5 milers d'euros; Joan Santo Cots, 7 milers d'euros; José María Virgili Vallés, 4 milers d'euros.

6. 2. Remuneracions al personal clau de la direcció de la Caixa i als membres del Consell d'Administració de la Caixa en qualitat de directius

A efectes de l'elaboració dels presents comptes anuals, s'ha considerat com a personal clau de la direcció de la Caixa 13 persones, que ocupaven els llocs de membres del Comitè de Direcció (9 persones) i alts directius amb funcions corporatives (4 persones).

La remuneració meritada, a la Caixa i a totes les seves societats participades, pel personal de l'alta direcció, corresponent a l'exercici 2008, ascendeix a 3.179 milers d'euros en concepte de retribucions a curt termini i a 3.532 milers d'euros en concepte de prestacions postocupació. Cap dels membres del Consell d'Administració ha meritat cap remuneració en qualitat de directius.

7. Caixa i dipòsits en bancs centrals

El desglossament del saldo d'aquest capítol dels balanços de situació consolidats a 31 de desembre de 2008 i 2007 és el següent:

	Milers d'euros	
	2008	2007
Caixa	118.574	91.433
Dipòsits al Banc d'Espanya	304.833	183.020
Ajustos per valoració	336	395
	423.743	274.848

El tipus d'interès efectiu mitjà dels instruments de deute classificats en aquest epígraf durant l'exercici 2008 ha estat del 4,07% (4,06% a 31 de desembre de 2007).

8. Cartera de negociació

8. 1. Composició del saldo i risc de crèdit màxim - saldos deutors

A continuació es presenta un desglossament dels actius financers inclosos en aquesta categoria a 31 de desembre de 2008 i 2007, classificats per àrees geogràfiques on es troba localitzat el risc, per classes de contraparts i per tipus d'instruments:

	Milers d'euros	
	2008	2007
Per àrees geogràfiques:		
Espanya	249.229	233.728
Resta de països de la Unió Europea	6.910	45.348
	256.139	279.076
Per classes de contraparts:		
Administracions públiques	3.117	10.526
Entitats de crèdit	99.404	143.998
Altres sectors residents	149.832	88.870
Altres sectors no residents	3.786	35.682
	256.139	279.076
Per tipus d'instruments:		
Accions cotitzades	15.889	34.404
Obligacions i bons cotitzats	21.416	136.220
Derivats negociats en mercats no organitzats	218.832	108.266
Derivats negociats en mercats organitzats	2	186
	256.139	279.076

A la nota 29 es presenta informació sobre el risc de crèdit assumit pel Grup en relació amb aquests actius financers. Al seu torn, a les notes 28 i 30 es presenta, respectivament, informació relativa als riscos de liquiditat i mercat assumits pel Grup en relació amb els actius financers inclosos en aquesta categoria. A la nota 27 es facilita determinada informació sobre el valor raonable d'aquests actius financers.

El tipus d'interès efectiu mitjà dels instruments de deute classificats en aquesta cartera durant l'exercici 2008 ha estat del 4,88 % (4,43% a 31 de desembre de 2007).

8. 2. Composició del saldo - saldos creditors

A continuació es presenta un desglossament dels passius financers inclosos en aquesta categoria a 31 de desembre de 2008 i 2007, classificats per àrees geogràfiques on es troba localitzat el risc, per classes de contraparts i per tipus d'instruments:

	Milers d'euros	
	2008	2007
Per àrees geogràfiques:		
Espanya	216.834	460.593
	216.834	460.593
Per classes de contraparts:		
Entitats de crèdit	146.178	70.105
Altres sectors residents	70.656	390.488
	216.834	460.593
Per tipus d'instruments:		
Derivats negociats en mercats no organitzats	216.834	136.627
Derivats negociats en mercats organitzats	-	-
Posicions curtes de valors:	-	-
Instruments de capital	-	9.846
Valors representatius de deute	-	314.120
	216.834	460.593

A les notes 28 i 30 es presenta, respectivament, informació relativa als riscos de liquiditat i mercat assumits pel Grup en relació amb els passius financers inclosos en aquesta categoria. Al seu torn, a la nota 27 es presenta determinada informació sobre el valor raonable dels passius financers inclosos en aquesta categoria.

8. 3. Derivats financers de negociació

A continuació es presenta un desglossament, per classes de derivats, del valor raonable dels derivats de negociació del Grup, així com el seu valor nocional (import en base al qual es calculen els pagaments i cobraments futurs d'aquests derivats) a 31 de desembre de 2008 i 2007:

	Milers d'euros					
	2008			2007		
	Nocional	Valor raonable		Nocional	Valor raonable	
Saldos deutors		Saldos creditors	Saldos deutors		Saldos creditors	
Futurs	137.479	-	-	296.492	-	-
Opcions	4.584.115	18.290	9.139	2.821.722	5.612	38.889
Permutes Financeres	6.621.205	197.985	205.355	7.242.177	101.726	97.090
Altres Productes	109.145	2.559	2.340	113.436	1.114	648
	11.451.944	218.834	216.834	10.473.827	108.452	136.627

L'import nocional dels contractes formalitzats no suposa el risc real assumit pel Grup en relació amb aquests elements, atès que la posició en aquests instruments financers és el resultat de la seva compensació i combinació.

9. Altres actius financers a valor raonable amb canvi en pèrdues i guanys

A continuació es presenta un desglossament dels actius financers inclosos en aquesta categoria a 31 de desembre de 2008 i 2007, classificats per àrees geogràfiques on es troben localitzats els riscs, per classes de contraparts i per tipus d'instruments:

	Milers d'euros	
	2008	2007
Per àrees geogràfiques:		
Espanya	8.127	-
Resta de països de la Unió Europea	1.078	4.823
	9.205	4.823
Per classes de contraparts:		
Entitats de crèdit	8.719	2.936
Altres sectors no residents	486	1.887
	9.205	4.823
Per tipus d'instruments:		
Obligacions i bons cotitzats	1.143	4.823
Participacions en fons d'inversió	8.062	-
	9.205	4.823

A la nota 29 s'inclou determinada informació rellevant sobre l'exposició del Grup al risc de crèdit associat als actius financers inclosos en aquesta categoria. Igualment, a les notes 28 i 30 s'inclou informació sobre el risc de liquiditat i de mercat, respectivament, associat als instruments financers classificats en aquesta categoria. Al seu torn, a la nota 27 s'inclou determinada informació sobre el valor raonable dels instruments financers inclosos en aquesta categoria.

El tipus d'interès efectiu mitjà dels instruments de deute classificats en aquesta cartera durant l'exercici 2008 ha estat del 8,00%.

10. Actius financers disponibles per a la venda

A continuació es presenta un desglossament dels actius financers inclosos en aquesta categoria a 31 de desembre de 2008 i 2007, classificats per àrees geogràfiques on es troben localitzats els riscos, per classes de contraparts i per tipus d'instruments:

	Milers d'euros	
	2008	2007
Per àrees geogràfiques:		
Espanya	1.139.344	1.264.239
Resta de països de la Unió Europea	328.320	515.728
	1.467.664	1.779.967
Pèrdues per deteriorament	(1.812)	(1.768)
Ajustos per valoració	2.260	(847)
	1.468.112	1.777.352
Per classes de contraparts:		
Entitats de crèdit	289.925	264.914
Administracions Públiques residents	484.468	559.916
Administracions Públiques no residents	233.791	372.028
Altres sectors residents	392.578	492.408
Altres sectors no residents	66.902	90.701
	1.467.664	1.779.967
Pèrdues per deteriorament	(1.812)	(1.768)
Ajustos per valoració	2.260	(847)
	1.468.112	1.777.352
Per tipus d'instruments:		
Valors representatius de deute:		
Deute Públic espanyol	484.469	559.916
Deute Públic estranger	233.790	372.028
Emesos per entitats financeres	326.610	261.300
Altres valors de renda fixa	280.191	341.949
Altres instruments de capital:		
Accions de societats espanyoles cotitzades	82.304	130.827
Accions de societats estrangeres cotitzades	13.945	34.352
Accions de societats espanyoles no cotitzades	20.105	7.668
Accions de societats estrangeres no cotitzades	372	44
Participacions en fons d'inversió	25.878	71.883
	1.467.664	1.779.967
Pèrdues per deteriorament	(1.812)	(1.768)
Ajustos per valoració	2.260	(847)
	1.468.112	1.777.352

A 31 de desembre de 2008 i 2007, el Grup manté constituïdes unes provisions per pèrdues per deteriorament corresponents a pèrdues inherents a la cobertura genèrica per import de 1.812 i 1.768 milers d'euros, respectivament.

El tipus d'interès efectiu mitjà dels instruments de deute classificats en aquesta cartera durant l'exercici 2008 ha estat del 4,40% (4,03% a 31 de desembre de 2007).

El detall de les participacions en fons d'inversió a 31 de desembre de 2008 i 31 de desembre de 2007 és el següent:

	Milers d'euros	
	2008	2007
New Start RBC Hedge 250 Index	650	1.025
Optimal Multiadvisors Ireland	801	1.005
Man-IP 220 Limited	646	592
Man-IP 220International Ltd.	1.168	1.080
Fonpenedès Diner	9	5.813
Fonpenedès RF Corporativa	2.428	4.637
Fonpenedès Euroborsa	5.822	15.041
Fonpenedès Borsa	2.044	11.574
Fonpenedès Variable Mixt	909	1.356
Fonpenedès Borsa Japó	2.149	3.961
Fonpenedès Borsa USA	2.810	5.083
Fonpenedès Tecnologia	921	2.536
Fonpenedès Dólar	2.531	2.604
Fonpenedès Inversió	198	193
Interdin Global	1.186	3.300
Fonpenedès Borsa Emergent	190	445
Fonpenedès Diposit FI Acc	305	-
Fonpenedès Etic i Solidari, FI	300	-
Investment strategies Fund PLC	807	-
Resto	4	-
Ahorro Corporación Cataluña Mix	-	1.057
Convertible Fund, SICAV	-	1.038
Morgan Stanley SICAV	-	1.025
Invest. Strategies Fund, PLC	-	1.042
JP Morgan Investment Funds	-	965
Morgan Stanley SICAV	-	1.458
Parvest SICAV	-	963
Interdin Bolsa Española, F.I.	-	456
Dow Jones Euro Stoxx 50 Ex	-	21
Fonpenedès Monetari	-	310
Fonpenedès Garantit Interés+Borsa IX	-	316
Fonpenedès Garantit Interés+Borsa X	-	317
Fonpenedès Garantit Interés+Borsa VI	-	343
Fonpenedès Garantit Interés+Borsa VII	-	337
Fonpenedès Garantit Interés+Borsa VIII	-	348
Fonpenedès Multifons 25, F.I.	-	4
Fonpenedès Multifons 50, F.I.	-	3
Fonpenedès Multifons 75, F.I.	-	8
Fonpenedès Mixt Euroemergent, F.I.	-	799
Fonpenedès Renta Fixa Corporativa	-	823
Fonpenedès Multifons Fix, F.I.	-	5
	25.878	71.883

A la nota 29 es presenta informació sobre el risc de crèdit assumit per la Caixa en relació amb aquests actius financers. Al seu torn, a les notes 28 i 30 es presenta, respectivament, informació relativa als riscos de liquiditat i mercat assumits per la Caixa en relació amb els actius financers inclosos en aquesta categoria. A la nota 27 es presenta determinada informació sobre el valor raonable dels actius financers inclosos en aquesta categoria.

11. Inversions creditícies

11. 1. Composició del saldo

A continuació es presenta un desglossament dels actius financers inclosos en aquesta categoria a 31 de desembre de 2008 i 2007, classificats per àrees geogràfiques on es troben localitzats els riscos, per classes de contraparts i per tipus d'instruments:

	Milers d'euros	
	2008	2007
Per àrees geogràfiques:		
Espanya	19.884.385	18.608.222
Resta de països de la Unió Europea	87.738	261.510
Resta del món	201.082	21.643
	20.173.205	18.891.375
Pèrdues per deteriorament	(388.175)	(329.533)
Ajustos per valoració	40.977	33.404
	19.826.007	18.595.246
Per classes de contraparts:		
Entitats de crèdit	699.604	1.507.629
Administracions Públiques residents	45.562	38.109
Altres sectors residents	19.254.419	17.158.988
Altres sectors no residents	73.696	71.980
Altres actius financers	99.924	114.669
	20.173.205	18.891.375
Pèrdues per deteriorament	(388.175)	(329.533)
Ajustos per valoració	40.977	33.404
	19.826.007	18.595.246
Per tipus d'instruments:		
Adquisicions temporals d'actius	491.530	623.012
Dipòsits i altres comptes en entitats de crèdit	466.782	1.036.874
Cartera comercial	359.197	350.930
Deutors amb garantia real	13.198.649	12.467.078
Arrendaments financers	240.371	254.636
Altres deutors a termini	2.135.861	2.058.990
Deutors a la vista i varis	87.814	311.430
Altres actius financers	99.924	114.669
Actius dubtosos	735.953	191.315
Valors representatius de deute	2.357.124	1.482.441
	20.173.205	18.891.375
Pèrdues per deteriorament	(388.175)	(329.533)
Ajustos per valoració	40.977	33.404
	19.826.007	18.595.246

A la nota 29 es presenta informació sobre el risc de crèdit assumit per la Caixa en relació amb aquests actius financers. Al seu torn, a les notes 28 i 30 es presenta, respectivament, informació relativa als riscos de liquiditat i mercat assumits per la Caixa en relació amb els actius financers inclosos en aquesta categoria. A la nota 27 es presenta determinada informació relativa al valor raonable dels actius financers inclosos en aquesta categoria.

El tipus d'interès efectiu mitjà dels instruments de deute classificats en aquesta cartera durant l'exercici 2008 ha estat del 5,63% (4,81% a 31 de desembre de 2007).

El valor als llibres dels arrendaments financers a 31 de desembre de 2008 es desglossa en 230.962 milers d'euros de quotes a pagar per l'arrendatari i 9.409 milers d'euros de valor residual no garantit (244.810 i 9.826 milers d'euros, respectivament, a 31 de desembre de 2007).

Els principals ajustos per valoració es corresponen amb comissions cobrades i no meritades i interessos meritats i no vençuts per un import de (51.295) i 92.272 milers d'euros, respectivament, a 31 de desembre de 2008 ((50.569) i 83.973 milers d'euros, respectivament, a 31 de desembre de 2007).

11.2 Actius vençuts i deteriorats

A continuació es mostra un detall d'aquells actius financers classificats com a inversions creditícies i considerats com a deteriorats per raó del seu risc de crèdit a 31 de desembre de 2008 i de 2007, així com d'aquells que, sense ser considerats com a deteriorats, tenen algun import vençut en aquelles dates, classificats per contraparts i per tipus d'instruments així com en funció del termini transcorregut des del venciment de l'import impagat en aquelles dates més antic de cada operació:

Actius deteriorats a 31 de desembre de 2008

	Milers d'euros					Total
	Fins a 6 mesos	Entre 6 i 12 mesos	Entre 12 i 18 mesos	Entre 18 i 24 mesos	Més de 24 mesos	
Operacions sense garantia real	208.401	98.291	28.978	12.031	4.539	352.240
Operacions amb garantia real sobre vivendes acabades	-	-	-	-	187.363	187.363
Altres operacions amb garantia real	26.961	96.214	55.042	8.941	797	187.955
Amb garantia pignoratícia parcial	-	-	-	-	8.395	8.395
	235.362	194.505	84.020	20.972	201.094	735.953

Dels quals

	Milers d'euros					Total
	Fins a 3 anys	Entre 3 i 4 anys	Entre 4 i 5 anys	Entre 5 i 6 anys	Més de 6 anys	
Operacions amb garantia real sobre vivendes acabades	186.632	689	42	-	-	187.363

El moviment dels actius deteriorats durant l'exercici 2008 és el següent:

	Milers d'euros
	2008
Saldo dubtós a 1 de gener de 2008	187.363
Altes	649.892
Baixes	(103.162)
Saldo dubtós a 31 de desembre de 2008	734.093

Actius deteriorats a 31 de desembre de 2007

	Milers d'euros					Total
	Fins a 6 mesos	Entre 6 i 12 mesos	Entre 12 i 18 mesos	Entre 18 i 24 mesos	Més de 24 mesos	
Operacions sense garantia real	21.543	15.706	11.890	9.437	14.966	73.542
Operacions amb garantia real sobre vivendes acabades	-	-	-	-	48.037	48.037
Altres operacions amb garantia real	43.372	14.798	6.550	920	2.098	67.738
Amb garantia pignoratícia parcial	-	-	-	-	1.998	1.998
	64.915	30.504	18.440	10.357	67.099	191.315

Dels quals

	Milers d'euros					Total
	Fins a 3 anys	Entre 3 i 4 anys	Entre 4 i 5 anys	Entre 5 i 6 anys	Més de 6 anys	
Operacions amb garantia real sobre vivendes acabades	41.852	2.046	1.678	375	2.086	48.037

Actius amb saldos vençuts no considerats com a deteriorats a 31 de desembre de 2008

	Milers d'euros			Total
	Menys 1 mes	Entre 1 i 2 mesos	Més 2 i menys 3 mesos	
Entitats de crèdit	-	-	-	-
Administracions Públiques	64	-	-	64
Altres sectors residents	47.846	36.746	19.102	103.694
Altres sectors no residents	45	37	29	111
	47.955	36.783	19.131	103.869

Actius amb saldos vençuts no considerats com a deteriorats a 31 de desembre de 2007

	Milers d'euros			Total
	Menys 1 mes	Entre 1 i 2 mesos	Més 2 i menys 3 mesos	
Entitats de crèdit	-	-	-	-
Administracions Públiques	13	-	7	20
Altres sectors residents	78.620	11.129	6.621	96.370
Altres sectors no residents	52	52	12	116
	78.685	11.181	6.640	96.506

El detall de les garanties dels actius vençuts no considerats com a deteriorats és el següent:

	2008	2007
Garantia hipotecària	24.952	35.951
Altres garanties reals	2.382	2.251
Altres garanties	76.535	58.304
	103.869	96.506

11. 3. Cobertura del risc de crèdit

A continuació es presenta el moviment de l'exercici 2008 de les pèrdues per deteriorament registrades per a la cobertura del risc de crèdit i el seu import acumulat a l'inici i al final de l'exercici:

Pèrdues per deteriorament estimades individualment

	Milers d'euros					
	Saldo a 1 de gener de 2008	Dotació amb càrrec a resultats de l'exercici	Recuperació amb abonament al resultat de l'exercici	Utilització de fons	Altres moviments	Saldo a 31 de desembre de 2008
Fons específic	96.315	166.001	(15.107)	(42.310)	1.624	206.523
Fons de cobertura per pèrdues inherents	233.218	8.494	(60.045)	-	(15)	181.652
	329.533	174.495	(75.152)	(42.310)	1.609	388.175

Durant els exercicis 2008 i 2007 les recuperacions dels actius en suspens han ascendit a 8.162 i 3.109 milers d'euros, respectivament.

A 31 de desembre de 2008, els riscos subestàndard de la Caixa han ascendit a 676.417 milers d'euros (700.000 milers d'euros a 31 de desembre de 2007), la qual cosa ha representat un import registrat per deteriorament d'actius subestàndard, inclòs en la cobertura específica, de 43.635 milers d'euros (37.925 milers d'euros a 31 de desembre de 2007).

12. Derivats de cobertura (deutors i creditors)

12.1 Cobertures de valor raonable

A continuació es presenta un desglossament, per tipus de productes, del valor raonable i del nocional d'aquells derivats designats com a instruments de cobertura en operacions de cobertura de valor raonable a 31 de desembre de 2008 i 2007:

	Milers d'euros					
	2008			2007		
	Nocional	Valor raonable		Nocional	Valor raonable	
		Saldos deutors	Saldos creditors		Saldos deutors	Saldos creditors
Permutes financeres:						
Risc sobre tipus de canvi	12.788	73	18	-	-	-
Risc sobre tipus d'interès	7.271.422	109.456	15.636	7.643.649	19.467	86.720
Risc sobre accions	531.901	1.565	19.275	674.790	16.843	9.878
Altres riscos	4.419	-	111	850	-	133
	7.820.530	111.094	35.040	8.319.289	36.310	96.731

L'import nocional dels contractes formalitzats no suposa el risc real assumit pel Grup en relació amb aquests instruments, atès que la posició neta en aquests instruments financers resulta de la seva compensació i/o combinació.

12.2 Cobertures de fluxos d'efectiu

Els derivats designats com a instruments de cobertura en operacions de cobertura de fluxos d'efectiu a 31 de desembre de 2008 i 2007 es corresponen amb operacions destinades a cobrir el risc dels actius titulitzats a tipus fix.

13. Actius no corrents en venda i passius associats a actius no corrents en venda

A 31 de desembre de 2008 i 2007, els saldos d'aquests capítols dels balanços de situació consolidats presentaven la següent composició:

	Milers d'euros				
	Saldo a 1-01-08	Entrades	Vendes	Traspassos	Saldo a 31-12-08
Actiu material d'ús propi	-	14.928	(7)	1.829	16.750
Inversions immobiliàries	204	-	-	-	204
Cedit en arrendament operatiu	-	7.694	(5.050)	-	2.644
Actius procedents d'adjudicacions	4.942	18.155	(1.234)	(16.361)	5.502
Correccions de valor per deteriorament d'actius	-	(1.008)	-	-	(1.008)
Total	5.146	39.769	(6.291)	(14.532)	24.092

El següent quadre mostra un detall dels actius adjudicats en el balanç de situació de la Caixa a 31 de desembre de 2008 i de 2007 en funció dels anys des de la incorporació d'aquest actiu al balanç:

Antiguitat	2008		2007	
	Actius	Cost	Actius	Cost
Fins a 1 any	79	17.265	29	955
D'1 a 5 anys	47	4.062	45	2.947
Més de 5 anys	10	1.043	10	1.043
	136	22.370	84	4.945

14. Participacions

14. 1. Participació en entitats associades

A l'Annex III es mostra un detall de les participacions considerades com a associades pel Grup a 31 de desembre de 2008 i 2007, junt amb diverses informacions rellevants sobre elles.

El moviment que hi ha hagut durant els exercicis 2008 i 2007 en aquest epígraf és el següent:

	Milers d'euros	
	2008	2007
Valor teòric comptable:		
Saldo a l'inici de l'exercici	34.103	31.615
Vendes	(10.303)	-
Devolució de primes	(164)	(330)
Efecte mètode de la participació	88	2.818
Saldo al tancament de l'exercici	23.724	34.103
Fons de comerç:		
Saldo a l'inici de l'exercici	2.525	2.525
Vendes	(1.850)	-
Saldo al tancament de l'exercici	675	2.525
	24.399	36.628

A continuació es presenta el desglossament dels fons de comerç vinculats a entitats associades a 31 de desembre de 2008 i 2007, atenent les entitats que originen:

	Milers d'euros	
	2008	2007
Entitats consolidades:		
Fàbrica Electrotècnica Josa, S.A.	-	1.850
Interdin, S.A.	675	675
	675	2.525

14. 2. Participació en negocis conjunts

A l'Annex II es mostra un detall de les participacions considerades negocis conjunts pel Grup a 31 de desembre de 2008 i 2007, junt amb diverses informacions de caràcter rellevant sobre elles.

El moviment que hi ha hagut durant els exercicis 2008 i 2007 en aquest epígraf és el següent:

	Milers d'euros	
	2008	2007
Valor teòric comptable:		
Saldo a l'inici de l'exercici	22.662	25.692
Compres, constitucions i ampliacions de capital	2.730	9.391
Reducció de capital i dissolucions	(2.673)	-
Efecte mètode de la participació	(12.565)	(12.421)
Saldo al tancament de l'exercici	10.154	22.662
Fons de comerç:		
Saldo a l'inici de l'exercici	598	598
Compres	-	-
Saldo al tancament de l'exercici	598	598
	10.752	23.260

A la nota 4 es detallen les societats adquirides i constituïdes durant els exercicis 2008 i 2007.

El fons de comerç vinculat a les participacions considerades negocis conjunts correspon a la societat Oua Gestió del Territori i Urbanisme, S.L.

14. 3. Notificacions sobre adquisició de participacions

Les notificacions sobre adquisició i venda de participacions en el capital d'entitats del Grup, associades i multigrup, compleixen el que es disposa a l'article 86 de la Llei de Societats Anònimes i a l'article 53 de la Llei 24/1988, del Mercat de Valors.

15. Actius per reassurances

A 31 de desembre de 2008 i 2007, el desglossament del saldo d'aquest capítol dels balanços de situació consolidats és el següent:

Participació de la reassurança en les provisions tècniques per a	Milers d'euros	
	2008	2007
Primes no consumides	4.246	4.161
Assegurances de vida	2.531	2.289
Prestacions	7.807	6.063
	14.584	12.513

16. Actiu material

El moviment que hi ha hagut en aquest capítol del balanç de situació en els exercicis 2008 i 2007 ha estat el següent:

	Milers d'euros			
	D'ús propi	Inversions immobiliàries	Obra social	Total
Cost:				
Saldos a 1 de gener de 2007	650.187	16.786	32.478	699.451
Addicions	78.404	2.869	6.740	88.013
Baixes per alienacions o altres mitjans	(16.665)	(301)	(79)	(17.045)
Traspassos	(14.467)	9.457	(250)	(5.260)
Saldos a 31 de desembre de 2007	697.459	28.811	38.889	765.159
Addicions	96.587	23.739	3.744	124.070
Baixes per alienacions o altres mitjans	(36.192)	(2.063)	(471)	(38.726)
Traspassos	(7.802)	14.449	(668)	5.979
Saldos a 31 de desembre de 2008	750.052	64.936	41.494	856.482
Amortització acumulada:				
Saldos a 1 de gener de 2007	215.505	2.242	12.099	229.846
Dotacions amb càrrec a resultats	29.127	247	887	30.261
Baixes per alienacions o altres mitjans	(10.622)	(23)	(15)	(10.660)
Traspassos	(210)	92	(75)	(193)
Saldos a 31 de desembre de 2007	233.800	2.558	12.896	249.254
Dotacions amb càrrec a resultats	30.125	331	1.166	31.622
Baixes per alienacions o altres mitjans	(18.229)	-	(35)	(18.264)
Traspassos	(537)	27	-	(510)
Saldos a 31 de desembre de 2008	245.159	2.916	14.027	262.102
Pèrdues per deteriorament:				
A 31 de desembre de 2007	7.295	763	-	8.058
A 31 de desembre de 2008	24.545	2.069	-	26.614
Actiu material net:				
Saldos a 31 de desembre de 2007	456.364	25.490	25.993	507.847
Saldos a 31 de desembre de 2008	480.348	59.951	27.467	567.766

A 1 de gener de 2004 es va revaloritzar l'actiu material corresponent a edificis d'ús propi i a inversions immobiliàries per un import de 78.105 milers d'euros. Així mateix, es van recalcular les vides útils d'aquests immobles per al càlcul de les amortitzacions, amb una mitjana de vida útil de 72 anys.

16. 1. Actiu material d'ús propi

El desglossament, d'acord amb la seva naturalesa, de les partides que integren el saldo d'aquest epígraf del balanç de situació a 31 de desembre de 2008 i 2007 és el següent:

	Milers d'euros			
	Cost	Amortització acumulada	Pèrdues per deteriorament	Saldo net
Equips informàtics i les seves instal·lacions	67.247	56.643	-	10.604
Mobiliari, vehicles i resta d'instal·lacions	298.938	149.667	-	149.271
Edificis	317.520	27.490	7.295	282.735
Obres en curs	13.754	-	-	13.754
Saldos a 31 de desembre de 2007	697.459	233.800	7.295	456.364
Equips informàtics i les seves instal·lacions	67.867	58.826	-	9.041
Mobiliari, vehicles i resta d'instal·lacions	306.909	157.035	-	149.874
Edificis	353.062	29.298	24.545	299.220
Obres en curs	22.214	-	-	22.213
Saldos a 31 de desembre de 2008	750.052	245.159	24.545	480.348

A 31 de desembre de 2008, actius materials d'ús propi per un import brut de 104.491 milers d'euros (100.720 milers d'euros a 31 de desembre de 2007), aproximadament, es trobaven totalment amortitzats.

16. 2. Inversions immobiliàries

En els exercicis 2008 i 2007, els ingressos derivats de rendes provinents de les inversions mobiliàries propietat del Grup van ascendir a 914 i 655 milers d'euros respectivament i aproximadament, i les despeses d'explotació per tots els conceptes relacionats van ascendir a 111 milers d'euros, aproximadament (95 milers d'euros, aproximadament, en l'exercici 2007).

L'increment d'inversions immobiliàries produït durant l'exercici 2008 es deu al traspàs de locals d'edificis d'ús propi i obres en curs que es trobaven infrautilitzats i que s'han condicionat per al seu lloguer.

16. 3. Valor raonable de l'actiu material

El valor raonable de la totalitat de la immobilització material a 31 de desembre de 2008 i 2007, no difereix significativament del registrat sota l'epígraf "Actiu material" del balanç de situació consolidat adjunt, sobre la base de les darreres taxacions disponibles.

17. Actiu intangible

17. 1. Altres actius intangibles

17.1.1. Composició del saldo i moviments significatius:

El desglossament del saldo d'aquest epígraf dels balanços de situació a 31 de desembre de 2008 i 2007 és el següent:

	Vida útil estimada	Milers d'euros	
		2008	2007
Amb vida útil definida: Software	3-5 años	51.550	34.693
Total bruto		51.550	34.693
Menys: Amortització acumulada		(30.358)	(19.605)
Total net		21.192	15.088

El moviment (importos bruts) que hi ha hagut en aquest epígraf del balanç de situació al llarg dels exercicis 2008 i 2007 ha estat el següent:

	Milers d'euros
Saldo a 1 de gener de 2007	23.476
Addicions	15.324
Baixes per alienacions o per altres mitjans	(4.047)
Altres moviments	(60)
Saldos a 31 de desembre de 2007	34.693
Addicions	19.718
Baixes per alienacions o per altres mitjans	(4.010)
Altres moviments	1.149
Saldos a 31 de desembre de 2008	51.550

17.1.2. Amortització dels actius intangibles de vida definida:

Seguidament es presenta un resum dels moviments que han afectat l'amortització acumulada dels actius immaterials de vida útil definida en els exercicis 2008 i 2007:

	Milers d'euros
Saldo a 1 de gener de 2007	11.810
Addicions	7.908
Baixes per alienacions o per altres mitjans	(113)
Saldos a 31 de desembre de 2007	19.605
Addicions	10.425
Baixes per alienacions o per altres mitjans	-72
Altres moviments	400
Saldos a 31 de desembre de 2008	30.358

A 31 de desembre de 2008, actius intangibles en ús per un import brut de 14.974 milers d'euros, aproximadament, es trobaven totalment amortitzats (7.818 milers d'euros a 31 de desembre de 2007).

18. Resta d'actius

18. 1. Existències

Les existències més significatives del Grup al tancament dels exercicis 2008 i 2007 es classificaven de la següent manera:

	Milers d'euros	
	2008	2007
Productes acabats	521	456
Promocions immobiliàries i terrenys	146.783	9.623
Total net	147.304	10.079

L'increment de les existències durant l'exercici 2008 es deu bàsicament a la compra de promocions immobiliàries i terrenys per part de les societats instrumentals de la Caixa.

A 31 de desembre de 2008 i 2007, no hi ha existències propietat de les entitats consolidades lliurades en garantia del compliment de deutes i compromisos contrets amb terceres parts.

18. 2. Resta d'actius

La composició del saldo d'aquest capítol dels balanços de situació consolidats a 31 de desembre de 2008 i 2007 és la que es mostra al següent quadre:

	Milers d'euros	
	2008	2007
Periodificacions productes d'assegurances	4.898	3.510
Altres periodificacions	4.522	2905
Altres actius	10.114	12.680
	19.534	19.095

Les periodificacions de productes d'assegurances corresponen a interessos, comissions i altres despeses d'adquisició vinculats a aquests productes.

El capítol "Altres actius" del balanç de situació correspon bàsicament a transferències i altres operacions en camí.

19. Passius financers a cost amortitzat

A la nota 27 es presenta determinada informació sobre el valor raonable dels passius financers inclosos en aquesta categoria. A les notes 28 i 30 es presenta determinada informació sobre el risc de liquiditat i de mercat dels passius financers inclosos en aquesta categoria, respectivament.

19. 1. Dipòsits de bancs centrals

La composició dels saldos d'aquest epígraf dels balanços de situació consolidats a 31 de desembre de 2008 i 2007 era la següent:

	Milers d'euros	
	2008	2007
Dipòsit del Banc d'Espanya	2.680.000	1.211.806
Ajustos per valoració	21.505	4.959
	2.701.505	1.216.765

El tipus d'interès efectiu mitjà dels instruments de deute classificats en aquest epígraf durant l'exercici 2008 era del 4,66% (4,11% a 31 de desembre de 2007).

19. 2. Dipòsits d'entitats de crèdit

La composició dels saldos d'aquest epígraf dels balanços de situació consolidats a 31 de desembre de 2008 i 2007, atenent la naturalesa de les operacions, s'indica a continuació:

	Milers d'euros	
	2008	2007
A la vista:		
Comptes mutus	1.617	26.730
A termini o amb preavis:		
Comptes a termini	884.765	916.693
Cessió temporal d'actius	878.540	803.113
Altres comptes	13.437	3.596
	1.778.359	1.750.132
Ajustos per valoració	17.263	10.733
	1.795.622	1.760.865

El tipus d'interès efectiu mitjà dels instruments de deute classificats en aquest epígraf durant l'exercici 2008 ha estat del 3,98% (3,31% a 31 de desembre de 2007).

19. 3. Dipòsits de la clientela

La composició del saldo d'aquest epígraf dels balanços de situació consolidats a 31 de desembre de 2008 i 2007, atenent la situació geogràfica on tenen el seu origen els passius financers, la seva naturalesa i les contraparts de les operacions, s'indica a continuació:

	Milers d'euros	
	2008	2007
Per situació geogràfica:		
Espanya	13.540.971	12.248.060
Resta de països de la Unió Europea	38.700	48.142
Resta del món	46.041	37.579
Ajustos per valoració	144.669	(22.307)
	13.770.381	12.311.474
Per naturalesa:		
Dipòsits a la vista	2.999.844	3.090.467
Dipòsits a termini	9.689.697	8.083.421
Cessions temporals d'actius	936.171	1.159.893
Ajustos per valoració	144.669	(22.307)
	13.770.381	12.311.474
Per contraparts:		
Administracions públiques	149.262	151.317
Altres sectors residents	13.391.709	12.096.743
Altres sectors no residents	84.741	85.721
Ajustos per valoració	144.669	(22.307)
	13.770.381	12.311.474

El tipus d'interès efectiu mitjà dels instruments de deute classificats en aquest epígraf durant l'exercici 2008 ha estat del 3,80% (3,15% a 31 de desembre de 2007).

Dins de l'epígraf "Dipòsits a termini" s'inclouen a 31 de desembre de 2008 i 2007 les emissions de cèdules hipotecàries úniques destinades a la titulització, per un import global de 4.480.050 i 3.610.000 milers d'euros, respectivament.

19. 4. Dèbits representats per valors negociables

La composició dels saldos d'aquest epígraf dels balanços de situació consolidats a 31 de desembre de 2008 i 2007 era la següent:

	Milers d'euros	
	2008	2007
Pagarés	522.863	1.694.064
Bons i obligacions emeses	1.366.534	1.380.908
Ajustos per valoració	18.054	46.378
	1.907.451	3.121.350

En els exercicis 2008 i 2007, Caixa d'Estalvis del Penedès va procedir a confeccionar un programa d'emissions de pagarés d'empresa, dels quals s'havien subscrit, a 31 de desembre de 2008 i 2007, 522.863 i 1.694.064 milers d'euros d'import efectiu, respectivament, amb un tipus d'interès nominal que oscil·la entre el 3,06% i el 5,62% (el 4,00% i el 5,04% a 31 de desembre de 2007) i amb venciments al llarg de l'exercici 2009.

En el mes de juliol de 2008, Caixa d'Estalvis del Penedès va llançar una emissió d'obligacions simples, per un total de 199.788 milers d'euros d'import efectiu, amb un tipus d'interès nominal del 6,50% i amb venciment en l'exercici 2010.

Adicionalment, dins del capítol “Bons i obligacions emeses” es registren els bons emesos pels fons de titulització “Caixa Penedès 1 TDA, Fondo de Titulización de Activos”, “Caixa Penedès PYMES 1 TDA, Fondo de Titulización de Activos”, “Caixa Penedès 2 TDA, Fondo de Titulización de Activos” i “Caixa Penedès FTGENCAT 1 TDA, Fondo de Titulización de Activos” en concepte de les titulitzacions realitzades per Caixa d'Estalvis del Penedès en les dates 18 d'octubre de 2006, 21 de juny de 2007, 25 de setembre de 2007 i 5 d'agost de 2008, respectivament (vegeu nota 33.4).

Els interessos meritats i no vençuts ascendeixen, a 31 de desembre de 2008 i 2007, a 18.338 i 48.636 milers d'euros, respectivament.

La totalitat d'aquests instruments financers es troben denominats en euros.

19. 5. Passius subordinats

El detall del saldo d'aquest epígraf dels balanços de situació consolidats a 31 de desembre de 2008 i 2007 és el següent:

Emissor	Milers d'euros		Tipus d'interès		Venciment
	2008	2007	2008	2007	
Emissió Obligacions Subordinades – Octubre 1993	60.101	60.101	6,75%	5,05%	Perpetua
Emissió Obligacions Subordinades – Març 2005	150.000	150.000	5,23%	4,42%	Perpetua
Emissió Obligacions Subordinades – Desembre 2006	175.000	175.000	6,75%	5,19%	22/12/2016
Dipòsit Participacions Preferents – Març 2003	167.000	167.000			
Dipòsit Participacions Preferents – Juny 2006	124.650	124.600			
Interessos meritats i no vençuts	62	357			
Saldo a 31 de desembre de 2008	676.813	677.058			

Caixa Penedès va llançar dues emissions d'obligacions subordinades de caràcter perpetu (sense venciment) l'octubre de 1993 i el març de 2005 per un import nominal de 60.101 i 150.000 milers d'euros, respectivament. Adicionalment, durant el mes de desembre de 2006, es va procedir al llançament d'una tercera emissió per un import nominal de 175.000 milers d'euros i venciment a 10 anys. Totes aquestes emissions d'obligacions subordinades es troben subscrietes totalment a 31 de desembre de 2008.

El saldo de “Dipòsit Participacions Preferents – Març 2003” correspon al dipòsit dels recursos obtinguts per l'emissió efectuada el mes de març de 2003 de les participacions preferents de la filial de la Caixa “Caixa Penedès Capital, S.A.”. L'emissió consta de 167.000 participacions preferents de 1.000 euros nominals cadascuna, les quals compten amb garantia irrevocable i solidària de la Caixa. El tipus d'interès a 31 de desembre de 2008 és del 5,00% (4,25% a 31 de desembre de 2007). L'abonament de cupons és trimestral.

Finalment, el saldo de “Dipòsit Participacions Preferents – Juny 2006” correspon al dipòsit dels recursos obtinguts per l'emissió efectuada el mes de juny de 2006 de les participacions preferents de la filial de la Caixa “Caixa Penedès Capital II, S.A.”. L'emissió consta de 2.500 participacions preferents de 50.000 euros nominals cadascuna, les quals compten amb garantia irrevocable i solidària de la Caixa. El tipus d'interès a 31 de desembre de 2008 és del 4,35% (6,04% a 31 de desembre de 2007). L'abonament de cupons és trimestral.

Aquestes emissions tenen el caràcter de subordinades i, a efectes de la prelació de crèdits, se situen darrere de tots els creditors comuns de la Caixa.

Els interessos meritats per aquests passius durant l'exercici 2008 han ascendit a 35.856 milers d'euros (28.828 milers d'euros durant l'exercici 2007) que es registren a l'epígraf “Interessos i càrregues assimilades” del compte de pèrdues i guanys adjunt.

20. Passius per contractes d'assegurances

A 31 de desembre de 2008 i 2007, el desglossament del saldo d'aquest capítol dels balanços de situació consolidats era el següent:

Provisions tècniques per a	Milers d'euros	
	2008	2007
Primes no consumides i riscos en curs	13.339	11.438
Passius per correcció d'asimetries comptables en operacions assimilades a assegurances de vida en què el prenedor assumeixi el risc de la inversió	8.106	-
Assegurances de vida:		
Primes no consumides i riscos en curs	8.246	7.372
Provisions matemàtiques	555.952	607.526
Prestacions	22.593	37.665
	608.236	664.001

21. Provisions per a riscos i compromisos contingents i altres provisions

A continuació es mostren els moviments en l'exercici 2008 i la finalitat de les provisions registrades en aquests epígrafs del balanç de situació consolidat a 31 de desembre dels exercicis 2008 i 2007:

	Milers d'euros	
	Provisions per a garanties financeres prestades	Altres provisions
Saldos a 31 de desembre de 2006	7.019	-
Dotació amb càrrec a resultats	23	9.406
Reversió de provisions amb abonament a resultats	(545)	-
Provisions utilitzades	(17)	-
Altres moviments	-	303
Saldos a 31 de desembre de 2007	6.480	9.709
Dotació amb càrrec a resultats	400	-
Reversió de provisions amb abonament a resultats	(2.782)	(9.358)
Altres moviments	9	12
Saldos a 31 de desembre de 2008	4.107	363

El saldo d'"Altres provisions" a 31 de desembre de 2008 i 2007 correspon bàsicament a les provisions constituïdes pel Grup per cobrir contingències del negoci. Les reversions de provisions produïdes durant l'exercici 2008 corresponen a la desaparició de les contingències que cobrien.

22. Resta de passius

La composició del saldo d'aquest capítol dels balanços de situació consolidats a 31 de desembre de 2008 i 2007 és la següent:

	Milers d'euros	
	2008	2007
Periodificacions	43.264	33.483
Altres passius	670	1.542
	43.934	35.025

23. Interessos minoritaris

El detall, per societats consolidades, del saldo dels capítols “Interessos minoritaris” del balanç consolidat a 31 de desembre de 2008 i 2007 i “Resultat atribuït a interessos minoritaris” del compte de resultats consolidat dels exercicis 2008 i 2007 es presenta a continuació:

Entitat	Milers d'euros					
	2008			2007		
	Interessos minoritaris		Resultat atribuït a interessos minoritaris	Interessos minoritaris		Resultat atribuït a interessos minoritaris
	Resta	Ajustos per valoració		Ajustos per valoració	Ajustos per valoració	
Nisoc Inversions, S.A., S.I.C.A.V.	-	-	-	-	1	-
Inversió Activa Penedès, S.A., S.I.C.A.V.	3.070	57	(490)	333	7.480	(28)
Inversió Activa Penedès 3, S.A., S.I.C.A.V.	-	-	-	-	1	-
Actimaaf Acciones Ibérica, S.A., S.I.C.A.V.	1.297	6	(555)	-	1.855	15
Star Renting, S.A.	934	-	8	-	914	80
Capital Penedès Mixt, S.A. S.I.C.A.V.	1	-	-	-	-	-
Esquemes i Detalls, S.L.	-	-	-	-	-	360
Punt Urbà, S.A.	-	-	-	-	-	1.300
	5.302	63	(1.037)	333	10.251	1.727

24. Ajustos per valoració

24. 1. Actius financers disponibles per a la venda

Aquest epígraf dels balanços de situació consolidats recull l'import net d'aquelles variacions del valor raonable dels actius classificats com a disponibles per a la venda que, conforme al que es disposa a la nota 2, han de classificar-se com a part integrant del patrimoni consolidat del Grup; variacions que es registren als comptes de pèrdues i guanys consolidats quan té lloc la venda dels actius en què tenen el seu origen o quan es produeix el deteriorament d'aquests actius.

24. 2. Cobertures dels fluxos d'efectiu

Aquest epígraf dels balanços de situació consolidats recull l'import net de les variacions de valor dels derivats financers designats com a instruments de cobertura en cobertures de flux d'efectiu, en la part d'aquestes variacions considerades com a “cobertura eficaç” (vegeu nota 12).

25. Reserves

En l'estat total de canvis en el patrimoni net consolidat, que forma part integrant de l'Estat de Canvis en el Patrimoni Net Consolidat dels exercicis 2008 i 2007 es presenta el detall de les variacions que hi ha hagut en aquest epígraf del patrimoni net consolidat durant aquests exercicis.

El detall del saldo d'aquest epígraf dels balanços de situació consolidats a 31 de desembre de 2008 i 2007 és el següent:

	Milers d'euros	
	2008	2007
Reserves generals	741.029	661.754
Reserves per regularització i actualització de balanços 4/2004	49.127	49.398
Altres reserves 4/2004	65.322	65.322
Reserves de la societat dominant	855.478	776.474
Reserves d'entitats integrades globalment o proporcionalment	111.548	90.761
Reserves d'entitats valorades pel mètode de la participació	14.276	16.046
Total Reserves	981.302	883.281

Els moviments que hi ha hagut en les reserves de la societat dominant al llarg dels exercicis 2008 i 2007 són els següents:

	Milers d'euros
Saldos a 1 de gener de 2007	718.315
Distribució de l'excedent de 2006	61.571
Dividends complementaris 2007	891
Altres ajustos de consolidació	(4.303)
Saldos a 31 de desembre de 2007	776.474
Distribució de l'excedent de 2007	77.744
Dividends complementaris 2008	6.619
Altres ajustos de consolidació	(5.358)
Saldos a 31 de desembre de 2007	855.478

Adicionalment, durant l'exercici 2008 s'han produït traspessos per import de 271 milers d'euros del capítol de "Reserves per regularització i actualització de balanços 4/2004" a "Reserves generals".

Caixa d'Estalvis del Penedès es va acollir a les disposicions del Reial Decret-Llei 7/1996, de 7 de juny, sobre regularització i actualització de balanços.

25.1 Reserves i ajustos per valoració d'entitats integrades globalment o proporcionalment

El desglossament per entitats dels saldos de l'epígraf del patrimoni net "Fons propis – Reserves – Reserves (pèrdues) acumulades" dels balanços de situació consolidats a 31 de desembre de 2008 i 2007 i del saldo registrat a l'epígraf "Patrimoni net – Ajustos per valoració" en aquestes dates, desglossat per a entitats integrades globalment o proporcionalment en els estats financers consolidats, s'indiquen seguidament:

	Milers d'euros (*)			
	2008		2007	
	Reserves (pèrdues) acumulades	Ajustos per valoració	Reserves acumulades	Ajustos per valoració
Caixa Penedès Vida d'Assegurances i Reassegurances, S.A.	40.021	(6.614)	36.364	496
Caixa Penedès d'Assegurances Generals, S.A.	28.089	271	29.237	861
Caixa Penedès Correduria d'Assegurances, S.A. vinculada a Caixa Penedès Vida d'Assegurances i Reassegurances, S.A.	2.645	-	2.358	-
CEP Pensions, E.G.F.P., S.A.	1.499	3	1.176	-
Caixa Penedès Gestió, S.G.I.I.C., S.A.	2.385	1	1.863	-
Caixa Penedès Capital, S.A.	12	-	301	-
Caixa Penedès Capital II, S.A.	12	-	12	-
Star Renting, S.A.	1.351	-	1.138	-
Inversió Activa Penedès, S.A., S.I.C.A.V.	468	180	463	407
Inversió Activa Penedès 3, S.A., S.I.C.A.V.	-	-	300	-
Nisoc Inversions, S.A., S.I.C.A.V.	-	-	(112)	81
Actimaaf Acciones Ibérica, S.A., S.I.C.A.V.	42	17	3	-
Gestió Integral d'Assessor. i Tramitació de Serveis, S.A.	16.047	-	10.002	-
Caixa Penedès Operador Banca-Seguros Vinculados, S.A.	97	-	-	-
Promodiscep, S.A.	684	-	547	-
Serincep, S.A.	381	-	240	-
Penedescep, S.A.	17.729	-	6.856	-
Altres societats	86	13	13	-
	111.548	(6.129)	90.761	1.845

(*) Els saldos negatius representen pèrdues acumulades

25.2 Reserves d'entitats valorades pel mètode de la participació

El desglossament per entitats dels saldos de l'epígraf del patrimoni net "Fons propis – Reserves - Reserves d'entitats valorades pel mètode de la participació" dels balanços de situació consolidats a 31 de desembre de 2008 i 2007, desglossat per a cada entitat valorada pel mètode de la participació en els estats financers consolidats, s'indiquen seguidament:

	Milers d'euros	
	2008	2007
Miquel y Costas & Miquel, S.A.	15.370	15.280
Fàbrica Electrotècnica Josa, S.A.	-	2.394
Infodesa, S.A.	339	1.126
Altres societats	(1.433)	(2.754)
	14.276	16.046

26. Situació fiscal

26. 1. Grup Fiscal Consolidat

D'acord amb la normativa vigent, el Grup Fiscal Consolidat inclou la Caixa, com a societat dominant, i, com a dominades, aquelles societats dependents espanyoles que compleixen els requisits exigits a l'efecte per la normativa reguladora de la tributació sobre el benefici consolidat dels Grups de Societats. D'aquesta manera, el Grup consolidat està format per la Caixa, per Caixa Penedès Vida d'Assegurances i Reassegurances, S.A.; Caixa Penedès d'Assegurances Generals, S.A.; CEP Pensions Entitat Gestora de Fons de Pensions, S.A.; Caixa Penedès Corredoria d'Assegurances, S.A., vinculada a Caixa Penedès Vida d'Assegurances i Reassegurances, S.A.; Caixa Penedès Gestió, Sociedad Gestora de Instituciones de Inversión Colectiva, S.A.; Gestió Integral d'Assessorament i Tramitació de Serveis, S.A.; Promodiscep, S.A.; Penedescep, S.A.; Serincep, S.A.; Serveis Agrupats de Contact Center, S.L.; Caixa Penedès Capital, S.A.U., i Caixa Penedès Capital II, S.A.U; Caixa Penedès, Operador de Banca-Seguros Vinculados, S.A.; Vector Capital, S.C.R., S.A.; Terres i Projectes, S.L; Renthabitat Penedès, S.L.; Terres i Projectes Dos, S.L., i Terres i Projectes Tres, S.L.

La resta de les entitats dependents del Grup presenta individualment llurs declaracions d'impostos, d'acord amb les normes fiscals aplicables a cada país.

26. 2. Exercicis subjectes a inspecció fiscal

A 31 de desembre de 2008, es troben subjectes a revisió per les autoritats fiscals els últims quatre exercicis en relació amb els principals impostos aplicables al Grup Fiscal.

A 31 de desembre de 2008 i 2007, la Caixa tenia incoades Actes d'Inspecció en disconformitat per un import total de 5.849 i 4.385 milers d'euros, respectivament, respecte a les quals s'han presentat els oportuns recursos i apel·lacions.

A 31 de desembre de 2008 i 2007, les restants entitats consolidades no incloses al Grup de consolidació fiscal no tenien incoades Actes d'Inspecció.

A causa de les possibles diferents interpretacions que poden donar-se a les normes fiscals, els resultats de les inspeccions que en el futur poguessin dur a terme les autoritats fiscals per als anys subjectes a verificació poden donar lloc a passius fiscals, l'import dels quals no és possible quantificar actualment d'una manera objectiva. No obstant això, en opinió dels assessors fiscals del Grup i dels seus Administradors, la possibilitat que es materialitzin passius significatius per aquest concepte addicionals als registrats és remota.

26. 3. Conciliació dels resultats comptable i fiscal

A continuació es presenta un desglossament del saldo del capítol "Impostos sobre beneficis" del compte de pèrdues i guanys consolidat dels exercicis 2008 i 2007:

	Milers d'euros	
	2008	2007
Despeses Impost sobre beneficis exercici	25.485	36.752
Ajust en la despesa d'impost sobre societats		
D'exercicis anteriors	679	1.166
Per ajust del tipus impositiu (vegeu nota 2.14)	-	1.397
Total despesa impost sobre societats	26.164	39.315

A continuació es presenta una conciliació entre la despesa per Impost sobre Societats de l'exercici comptabilitzat als comptes de resultats consolidats dels exercicis 2008 i 2007 i el resultat consolidat abans d'impostos d'aquests exercicis multiplicat pel tipus impositiu vigent aplicable a Espanya:

	Milers d'euros	
	2008	2007
Resultat consolidat abans d'impostos	105.158	153.255
Impost sobre beneficis al tipus impositiu vigent	31.548	49.809
Efecte de les diferències permanents:		
Amb origen en el procés de consolidació	2.107	(9.317)
Deduccions i eliminacions de dividends	7.019	13.243
Dotació a l'obra social	(3.600)	(4.948)
Despeses no deduïbles	538	1.169
Altres efectes	(2.018)	(91)
Deduccions i bonificacions de la quota amb origen en:		
Doble imposició sobre dividends	(6.105)	(12.422)
Doble imposició interna per plusvàlues	(835)	
Doble imposició internacional	(231)	(187)
Investigació i desenvolupament i innovació tecnològica	(349)	(174)
Contribucions a plans de pensions	(84)	(187)
Reinversió en beneficis extraordinaris	(2.460)	(38)
Formació professional	(37)	(59)
Altres deduccions	(8)	(46)
Despesa de l'exercici per l'impost sobre beneficis registrat amb contrapartida al compte de resultats	25.485	36.752

26. 4. Impostos repercutits al patrimoni net

Independentment dels impostos sobre beneficis repercutits al compte de pèrdues i guanys consolidat, en els exercicis 2008 i 2007 el Grup ha repercutit en el seu patrimoni net consolidat els següents imports en concepte d'ingrés (despesa) per impost sobre societats pels següents conceptes:

	Milers d'euros	
	2008	2007
Plusvàlues no realitzades de títols de renda fixa disponibles per a la venda	4.494	1.022
Minusvàlues no realitzades per títols de renda fixa disponibles per a la venda	(30.498)	(1.723)
Plusvàlues no realitzades de títols de renda variable disponibles per a la venda	28.348	32.078
Minusvàlues no realitzades per títols de renda variable disponibles per a la venda	(8.273)	(1.889)
Plusvàlues no realitzades per cobertura de fluxos d'efectiu	-	-
Minusvàlues no realitzades per cobertura de fluxos d'efectiu	(7)	-
	(5.936)	29.488

26. 5. Impostos diferits

A l'empara de la normativa fiscal vigent en els diversos països en què es troben radicades les entitats consolidades, en els exercicis 2008 i 2007 han sorgit determinades diferències temporàries que s'han de tenir en compte alhora de quantificar la corresponent despesa de l'impost sobre beneficis. Els orígens dels impostos diferits registrats als balanços consolidats a 31 de desembre de 2008 i 2007 són els següents:

Impostos diferits deutors amb origen en	Milers d'euros	
	2008	2007
Impostos anticipats per diferències d'imputació temporal d'ingressos i despeses a efectes comptables i fiscals:		
Per pèrdues per deteriorament comptabilitzades sobre inversions creditícies	65.387	73.886
Dotacions per a fons de pensions	3.521	2.162
Altres fons	8.607	4.411
Comissions sobre préstecs	2.849	3.435
Per pèrdues per deteriorament comptabilitzades sobre actius financers	620	-
Eliminació per consolidació d'interessos i comissions sobre préstecs	3.336	3.742
Altres	100	11
Impostos diferits repercutits sobre el patrimoni net	38.748	-
	123.168	87.647

Impostos diferits creditors amb origen en	Milers d'euros	
	2008	2007
Impostos diferits per diferències d'imputació temporal d'ingressos i despeses a efectes comptables i fiscals:		
Per revalorització d'immobles	22.674	22.799
Llibertat d'amortització	2.028	2.219
Amortització accelerada	296	482
Reinversió de beneficis extraordinaris	687	699
Per guanys per valoració d'actius financers	1.193	865
Eliminació per consolidació de correcció per valoració	2.895	1.280
Altres	-	-
Impostos diferits repercutits sobre el patrimoni net	32.812	29.488
	62.585	57.832

26. 6. Provisions per a impostos

L'epígraf "Provisions – Provisions per a impostos i altres contingències legals" del balanç de situació adjunt presenta un saldo a 31 de desembre de 2008 i 2007 de 7.732 i 9.177 milers d'euros, respectivament. En aquest epígraf s'inclouen les provisions associades a actes fiscals en disconformitat, així com altres provisions per contingències amb diferents organismes públics.

27. Valor raonable

Als quadres es presenta el valor raonable dels instruments financers del Grup a 31 de desembre de 2008 desglossat per classes d'actius i passius financers i en els següents nivells:

- **NIVELL 1:** Instruments financers el valor raonable dels quals s'ha determinat prenent la seva cotització en mercats actius, sense realitzar cap modificació sobre aquests actius.
- **NIVELL 2:** Instruments financers el valor raonable dels quals s'ha estimat en base a preus cotitzats en mercats organitzats per a instruments similars o mitjançant la utilització d'altres tècniques de valoració en què tots els inputs significatius estan basats en dades de mercat observables directament o indirectament.
- **NIVELL 3:** Instruments el valor raonable dels quals s'ha estimat mitjançant la utilització de tècniques de valoració en què algun input significatiu no està basat en dades de mercat observables.

A efectes del que es disposa als paràgrafs anteriors, es considera que un input és significatiu quan és important en la determinació del valor raonable en conjunt.

A 31 de desembre de 2008:

Actius financers

	Milers d'euros							
	Actius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys		Actius financers disponibles per a la venda		Inversions creditícies (*)		Derivats de cobertura	
	Valor als llibres	Valor raonable	Valor als llibres	Valor raonable	Valor als llibres	Valor raonable	Valor als llibres	Valor raonable
Nivell 1:								
Dipòsits en entitats de crèdit	-	-	-	-	-	-	-	-
Crèdit a la clientela	-	-	-	-	-	-	-	-
Valors representatius de deute	22.559	22.559	1.307.676	1.307.676	-	-	-	-
Instruments de capital	23.951	23.951	142.571	142.571	-	-	-	-
Derivats	1	1	-	-	-	-	-	-
Compromisos de crèdit	-	-	-	-	-	-	-	-
Nivell 2:								
Dipòsits en entitats de crèdit	-	-	-	-	754.600	754.600	-	-
Crèdit a la clientela	-	-	-	-	16.675.446	16.675.446	-	-
Valors representatius de deute	-	-	17.865	17.865	2.395.961	2.395.961	-	-
Instruments de capital	-	-	-	-	-	-	-	-
Derivats	218.833	218.833	-	-	-	-	111.094	111.094
Compromisos de crèdit	-	-	-	-	-	-	-	-
Nivell 3:								
Dipòsits en entitats de crèdit	-	-	-	-	-	-	-	-
Crèdit a la clientela	-	-	-	-	-	-	-	-
Valors representatius de deute	-	-	-	-	-	-	-	-
Instruments de capital	-	-	-	-	-	-	-	-
Derivats	-	-	-	-	-	-	-	-
Compromisos de crèdit	-	-	-	-	-	-	-	-
	265.344	265.344	1.468.112	1.468.112	19.826.007	19.826.007	111.094	111.094

(*) En relació amb el valor raonable de les inversions creditícies, el nivell de provisió que manté l'entitat s'estima suficient per cobrir el risc de crèdit associat a aquestes inversions.

Passius financers:

	Milers d'euros					
	Cartera de negociació		Passius financers a cost amortitzat		Derivats de cobertura	
	Valor als llibres	Valor raonable	Valor als llibres	Valor raonable	Valor als llibres	Valor raonable
Nivell 1:						
Dipòsits de bancs centrals	-	-	-	-	-	-
Dipòsits d'entitats de crèdit	-	-	-	-	-	-
Dipòsits de la clientela	-	-	-	-	-	-
Dèbits representats per valors negociables	-	-	-	-	-	-
Passius subordinats	-	-	-	-	-	-
Derivats	-	-	-	-	-	-
Posicions curtes de valors	-	-	-	-	-	-
Compromisos de crèdit	-	-	-	-	-	-
Altres passius financers	-	-	-	-	-	-
Nivell 2:						
Dipòsits de bancs centrals	-	-	2.701.505	2.727.527	-	-
Dipòsits d'entitats de crèdit	-	-	1.795.622	1.814.701	-	-
Dipòsits de la clientela	-	-	13.770.381	14.371.585	-	-
Dèbits representats per valors negociables	-	-	1.907.451	1.927.946	-	-
Passius subordinats	-	-	676.813	707.682	-	-
Derivats	216.834	216.834	-	-	35.040	35.040
Posicions curtes de valors	-	-	-	-	-	-
Compromisos de crèdit	-	-	-	-	-	-
Altres passius financers	-	-	135.398	135.398	-	-
Nivell 3:						
Dipòsits de bancs centrals	-	-	-	-	-	-
Dipòsits d'entitats de crèdit	-	-	-	-	-	-
Dipòsits de la clientela	-	-	-	-	-	-
Dèbits representats per valors negociables	-	-	-	-	-	-
Passius subordinats	-	-	-	-	-	-
Derivats	-	-	-	-	-	-
Posicions curtes de valors	-	-	-	-	-	-
Compromisos de crèdit	-	-	-	-	-	-
Altres passius financers	-	-	-	-	-	-
	216.834	216.834	20.987.170	21.684.839	35.040	35.040

28. Exposició al risc de liquiditat**28.1 Objectius, polítiques i processos de gestió del risc de liquiditat**

El risc de liquiditat es defineix com el risc que l'entitat tingui dificultats per complir amb les obligacions associades als seus passius financers. El risc de liquiditat representa, per tant, el risc consistent en el fet que no disposi de fons líquids suficients per fer front, en la data de venciment, a les seves obligacions de pagament amb tercers.

Els objectius de gestió del risc de liquiditat, junt amb les polítiques associades a la seva gestió són aprovades pel Consell d'Administració de Caixa d'Estalvis del Penedès a nivell estratègic.

L'objectiu fonamental seguit per la Caixa en relació amb el risc de liquiditat consisteix a disposar en tot moment dels instruments i els processos que permetin a l'entitat atendre els seus compromisos de pagament puntualment, de manera que es disposi dels instruments que permetin mantenir nivells de liquiditat suficients per atendre els seus pagaments sense comprometre de manera significativa els resultats de l'entitat i mantenir els mecanismes que, davant de diverses eventualitats li permeti complir amb els seus compromisos de pagament.

Amb la finalitat de conèixer en tot moment quina és l'exposició de la Caixa al risc de liquiditat, així com la seva evolució i projecció futura es realitzen mensualment dues anàlisis basades en els següents informes de liquiditat:

- Situació de liquiditat.
- Evolució i projeccions de liquiditat.

Els enfocaments i els objectius que es persegueixen amb aquests informes són dos:

1. Conèixer quins són els actius i fons líquids i els compromisos i les obligacions de pagament a què ha de fer front el Grup en la data considerada.
2. Analitzar l'evolució de les principals partides del balanç en funció de la seva aportació o consum de liquiditat per al Grup.

Correspon al Comitè d'Actius i Passius (d'ara endavant, COAP), per delegació del Consell d'Administració i sota el control i la supervisió de la Comissió Executiva, la gestió i el seguiment del risc de liquiditat.

La gestió diària de les posicions de liquiditat, sota els paràmetres establerts pel COAP, així com la gestió del Coeficient de Caixa, correspon al Departament de Renda Fixa, que pertany a l'Àrea de Tresoreria de Mercat de Capitals.

El departament de Control de Gestió monitoritza i controla que la gestió del Departament de Renda Fixa compleixi amb els límits establerts pel COAP.

L'Entitat disposa del *Document Marc sobre mesurament, seguiment, control i gestió de riscos financers*, aprovat pel Consell d'Administració, que defineix els procediments generals a seguir per identificar, gestionar, mesurar, quantificar, controlar i seguir els diferents riscos de l'Entitat, entre ells el de liquiditat. El citat document descriu i estableix els diferents informes que s'elaboren per al seguiment de la liquiditat, així com les mesures, els òrgans i els departaments implicats en el seu control i gestió.

Disposa també d'un Pla de Contingència de Liquiditat, aprovat pel COAP i el Consell d'Administració, que regula les mesures i els procediments a seguir per prevenir i resoldre eventuais problemes de liquiditat que puguin derivar-se de situacions de crisi.

Amb caràcter general i tradicional, l'entitat disposa de diverses formes de captació de liquiditat, entre les quals hi ha la captació de dipòsits de clients, la disponibilitat de diverses línies de tresoreria davant els organismes oficials, la captació de liquiditat a través del mercat interbancari i l'emissió de valors de deute en mercats majoristes i minoristes.

En aquest sentit, cal indicar que la crisi financera que està afectant els mercats internacionals i nacionals, i que té el seu origen en l'anomenada crisi sub-prime nord-americana, ha provocat una contracció molt significativa dels mercats financers i, per tant, una disminució significativa de les diverses fonts de captació de finançament de les entitats financeres internacionals i nacionals. D'aquesta manera, la captació de recursos a través del mercat interbancari i mitjançant l'emissió de valors negociables de deute s'ha vist afectada de manera molt significativa per l'esmentada crisi financera.

Davant les circumstàncies excepcionals que es van produir en els mercats financers internacionals, fonamentalment en la segona meitat del 2008, els governs europeus van adoptar el compromís de prendre les mesures oportunes per intentar solucionar els problemes del finançament bancari i els seus efectes sobre l'economia real, per tal de preservar l'estabilitat del sistema financer internacional. Els objectius fonamentals d'aquestes mesures eren assegurar condicions de liquiditat apropiades per al funcionament de les institucions financeres, facilitar l'accés al finançament per part de les institucions financeres, establir els mecanismes que permetin, si és el cas, proveir recursos de capital addicional a les entitats financeres que assegurin el funcionament de l'economia, assegurar que la normativa comptable és prou flexible per prendre en consideració les excepcionals circumstàncies esdevingudes als mercats i reforçar i millorar els mecanismes de coordinació entre els països europeus.

Dins d'aquest marc general, durant el darrer trimestre de 2008 a Espanya es van aprovar les següents mesures:

- Reial Decret-Llei 6/2008, de 10 d'octubre, pel qual es crea el Fons per a l'Adquisició d'Actius Financers (d'ara endavant, FAAF), i l'Ordre EHA/3118/2008, de 31 d'octubre, que desenvolupa aquest Reial Decret. La finalitat del FAAF, que es troba adscrit al Ministeri d'Economia i Hisenda i que compta amb una aportació inicial de trenta mil milions d'euros ampliables fins a cinquanta mil milions d'euros, és adquirir amb càrrec al Tresor Públic i amb criteris de mercat, mitjançant el procediment de subhastes instruments financers emesos per les entitats de crèdit i fons de titulització d'actius espanyols, recolzats per crèdits concedits a particulars, empreses i entitats no financeres.
- Reial Decret-Llei 7/2008, de 13 d'octubre, de Mesures Urgents en Matèria Econòmica, en relació amb el Pla d'Acció Concertada dels Països de la Zona Euro i l'Ordre EHA/3364/2008, de 21 de novembre, que desenvolupa l'article 1 d'aquest Reial Decret, que inclou les següents mesures:
 - D'una banda, l'atorgament d'avalis de l'Estat a les emissions realitzades per les entitats de crèdit residents a Espanya a partir del 14 d'octubre de 2008 de pagarés, bons i obligacions, que compleixin determinats requisits: ser operacions individuals o en programes d'emissió; no ser deute subordinat ni garantit amb altres tipus de garanties; ser admeses a negociació en mercats secundaris oficials espanyols; tenir un termini de venciment entre 3 mesos i 3 anys, per bé que aquest termini pot ampliar-se a 5 anys previ informe del Banc d'Espanya; tipus d'interès fix o variable, amb requisits especials per a les emissions realitzades a tipus variable; l'amortització ha de realitzar-se en un sol pagament i les emissions no poden incorporar opcions ni altres instruments financers i tenir un valor nominal no inferior a 10 milions d'euros. El termini d'atorgament d'avalis finalitzarà el 31 de desembre de 2009 i l'import total màxim d'avalis a concedir el 2008 serà de 100.000 milions d'euros.
- D'altra banda, l'autorització, amb caràcter excepcional i fins al 31 de desembre de 2009, al Ministeri d'Economia i Hisenda, per adquirir títols emesos per les entitats de crèdit residents a Espanya, que necessitin reforçar els seus recursos propis i així ho sol·licitin, incloent-hi participacions preferents i quotes participatives.

Els Administradors de l'Entitat, dins de les seves polítiques de gestió del risc, tenen la possibilitat d'utilitzar les esmentades mesures. En aquest sentit, la Caixa ha participat a la segona subhasta que es va realitzar el mes de desembre del 2008, en la qual s'ha adjudicat un import de 178 milions d'euros. Els Administradors consideren que les mesures anteriors ofereixen un marc d'actuació adequat perquè les operacions es puguin desenvolupar normalment durant l'exercici 2009, sense que es posi de manifest cap problema de liquiditat o de rendibilitat per a l'entitat.

28.2 Anàlisi del GAP de liquiditat

Tal com s'ha indicat a la nota 28.1 anterior, la gestió que la Caixa realitza de la liquiditat té en consideració, com a element fonamental, l'anàlisi dels venciments dels seus diversos actius i passius financers prenent, de manera predominant, els venciments esperats dels seus diversos actius i passius financers, en lloc del seu venciment contractual.

La Caixa segueix aquesta metodologia d'anàlisi ja que, al llarg dels anys, s'ha demostrat que aquesta anàlisi s'ajusta de manera més veraç a la realitat de com es produeixen els fluxos d'entrada i sortida de liquiditat per a la Caixa.

Als quadres següents es mostren de manera comparada els actius i passius financers de la Caixa classificats per terminis de venciments esperats, a 31 de desembre de 2008 i 2007:

Situació a 31 de desembre de 2008

	Milers d'euros						
	Fins a 1 Mes	Entre 1 i 3 Mesos	Entre 3 i 6 Mesos	Entre 6 i 12 Mesos	Més d'1 Any	Sense Vencim.	Total
Actiu:							
Inversions creditícies	675.271	585.144	670.338	961.100	13.626.264	378.173	16.896.290
Tresoreria activa	618.464	424	-	40.277	-	122.827	781.992
Mercat de capitals	81.232	41.500	264.066	316.200	2.997.064	590.675	4.290.737
Altres actius	-	-	-	-	-	690.983	690.983
	1.374.967	627.068	934.404	1.317.577	16.623.328	1.782.658	22.660.002
Passiu:							
Recursos aliens	1.172.918	1.413.723	1.537.861	2.391.464	9.353.461	227.437	16.096.864
Tresoreria passiva	1.154.203	638.570	1.876.795	316.093	472.698	38.768	4.497.127
Altres passius	-	-	-	-	-	462.284	462.284
Recursos propis	-	-	-	-	677.101	926.626	1.603.727
	2.327.121	2.052.293	3.414.656	2.707.557	10.503.260	1.655.115	22.660.002
Diferència actiu-passiu	(952.154)	(1.425.225)	(2.480.252)	(1.389.980)	6.120.068	127.543	

Situació a 31 de desembre de 2007

	Milers d'euros						
	Fins a 1 Mes	Entre 1 i 3 Mesos	Entre 3 i 6 Mesos	Entre 6 i 12 Mesos	Més d'1 Any	Sense Vencim.	Total
Actiu:							
Inversions creditícies	225.080	810.670	614.302	1.126.388	12.689.854	102.436	15.568.730
Tresoreria activa	1.069.790	92.244	75.907	167.445	-	105.856	1.511.242
Mercat de capitals	232.960	13.519	116.776	184.299	2.480.811	531.578	3.559.943
Altres actius	-	-	-	-	-	674.198	674.198
	1.527.830	916.433	806.985	1.478.132	15.170.665	1.414.068	21.314.113
Passiu:							
Recursos aliens	1.280.879	1.382.173	2.349.688	1.936.652	6.598.196	2.423.684	15.971.272
Tresoreria passiva	258.847	1.441.287	431.877	281.121	543.572	15.692	2.972.396
Altres passius	-	-	-	-	-	723.760	723.760
Recursos propis	-	-	-	-	677.101	969.584	1.646.685
	1.539.726	2.823.460	2.781.565	2.217.773	7.818.869	4.132.720	21.314.113
Diferència actiu-passiu	(11.896)	(1.907.027)	(1.974.580)	(739.641)	7.351.796	(2.718.652)	

En relació amb la informació continguda als quadres anteriors, cal assenyalar que:

- Els passius financers s'han classificat prenent la primera data de venciment en què la contrapart pot requerir-ne el pagament.
- Els passius financers amb pagaments escalonats s'han classificat considerant la data de venciment residual romanent a la data dels estats financers de cadascun dels pagaments.
- Els imports que es presenten corresponen als seus imports contractualment fixats, sense descomptar. Per aquest motiu, les xifres mostrades en aquests quadres no tenen per què coincidir, i no coincideixen en determinats casos, amb els imports registrats al balanç de situació consolidat.
- Per a aquells passius financers l'import dels quals no està fixat contractualment a la data de balanç, per exemple perquè depèn de l'evolució d'un determinat índex, el termini de venciment romanent que s'ha considerat a efectes de la seva classificació als quadres anteriors s'ha determinat considerant les condicions que existien a 31 de desembre de 2008 i 2007, respectivament.

29. Exposició al risc de crèdit associat als instruments financers

29.1 Objectius, polítiques i processos de gestió del risc de crèdit

El risc de crèdit és el risc que una de les parts d'un contracte que s'ajusta a la definició d'instrument financer deixi de complir amb les seves obligacions i produeixi en l'altra una pèrdua financera.

El risc de crèdit representa, per tant, el risc de pèrdua assumit per la Caixa en el cas que un client o alguna contrapart incomplís les seves obligacions contractuals de pagament. Aquest risc és inherent en els productes bancaris tradicionals de les entitats (préstecs, crèdits, garanties financeres prestades, etc.), així com en altres tipus d'actius financers (cartera de renda fixa de la Caixa, derivats...).

El risc de crèdit afecta tant actius financers que en els estats financers apareixen comptabilitzats pel seu cost amortitzat, com actius que en aquests estats es registren pel seu valor raonable. Independentment del criteri comptable pel qual els actius financers de la Caixa s'han registrat en aquests estats financers, la Caixa aplica sobre ells les mateixes polítiques i procediments de control del risc de crèdit.

Les polítiques i els objectius de la Caixa relacionats amb el control del risc de crèdit són aprovats a nivell estratègic pel Consell d'Administració de la Caixa. Al seu torn, el Comitè d'Actius i Passius s'encarrega de la fixació operativa de les polítiques de riscos de la Caixa que permetin complir amb els objectius establerts pel Consell. La unitat de control de riscos de la Caixa (que depèn de la Direcció General Financera, independent de les unitats de negoci) és l'encarregada de fixar els procediments de control necessaris per monitoritzar en tot moment els nivells de risc assumits per l'entitat i el compliment estricte dels objectius establerts per la Caixa relacionats amb el risc de crèdit i junt amb el Departament d'Auditoria Interna de la Caixa, s'encarrega de vetllar per l'adequat compliment de les polítiques, els mètodes i els procediments de control de risc de la Caixa, assegurant que aquests són adequats, s'implanten de manera efectiva i són revisats de manera regular, facilitant la informació corresponent als òrgans executius de major nivell que permetin posar en pràctica, si és el cas, les mesures correctores que siguin necessàries.

L'objectiu fonamental de la Caixa relacionat amb el risc de crèdit es basa en tractar d'aconseguir un creixement sostingut, estable i moderat del risc de crèdit de la Caixa, que permeti mantenir l'equilibri, per una banda entre nivells de concentració de riscos, tant a nivell d'acreditats com de sectors, activitat i àrees geogràfiques acceptables i mantenint, en tot moment, nivells de solvència, liquiditat i cobertura de crèdit sòlids, prudents i moderats.

Els objectius de concentració de riscos són aprovats pel Consell d'Administració. La Caixa estableix els límits a la concentració de riscos prenent en consideració factors com ara les activitats a què es dediquen les contraparts i la seva localització geogràfica, així com altres característiques econòmiques comunes.

Els objectius de límits a la concentració de riscos són fixats prenent com a paràmetres els recursos propis de la Caixa, la xifra total d'actius, els ingressos recurrents de la Caixa, etc.

Així mateix, la Caixa disposa d'un sistema de "credit scoring", el qual considera les diverses característiques de les operacions de finançament al consum i dels deutors que, atenent l'experiència històrica i les millors pràctiques del mercat, serveixen a la Caixa per segregar aquelles operacions que, atenent el seu risc de crèdit, poden ser assumides per la Caixa d'aquelles que no ho són. Els criteris de segregació d'operacions en el moment de la seva contractació mitjançant l'aplicació d'aquest sistema són aprovades pel Consell d'Administració de la Caixa, disposant la Caixa dels procediments de revisió que permeten que aquest sistema estigui constantment actualitzat.

Un dels objectius fonamentals de la Caixa, pel que fa a la gestió del risc de crèdit, és afavorir, amb els límits de concentració abans indicats i de posicionament en determinats sectors considerats estratègics, el creixement d'aquelles operacions que compten amb garanties addicionals a la garantia personal del deutor. En aquest sentit, la Caixa ha intentat impulsar la contractació d'operacions amb garanties reals sobre immobles, avals d'entitats financeres o de matrius solvents i la subscripció d'acords de compensació, etc. Per això, cal indicar que un 38,41% de les operacions d'inversió creditícia de la Caixa disposa de garantia real en primera hipoteca sobre vivendes acabades i disposen d'un LTV inferior al 80%.

El risc de crèdit màxim al qual està exposada l'entitat es mesura pel seu valor nominal, al qual s'afegeix el saldo dels imports disponibles sense cap condició pels acreditats.

La Caixa classifica de manera interna els actius financers subjectes a risc de crèdit en funció de les característiques de les operacions, considerant, entre d'altres factors, les contraparts amb què s'han contractat les operacions i les garanties que presenti l'operació.

D'acord amb el que es disposa a la normativa aplicable, a efectes del mesurament del risc de crèdit i de la seva cobertura des d'una perspectiva comptable no es considera que els actius financers en forma d'instruments de capital propietat de la Caixa estiguin subjectes a aquest risc.

La Caixa porta un control permanent dels nivells de concentració de riscos, de l'evolució de les taxes de morositat i de les diverses alertes definides que permeten monitoritzar en tot moment l'evolució del risc de crèdit. En cas de desviacions entre l'evolució prevista de qualsevol d'aquests paràmetres i les dades reals, aquestes són analitzades a la recerca de les seves causes. Un cop conegudes, són analitzades per la unitat de control, que eleva els informes corresponents als òrgans de gestió de la Caixa perquè siguin adoptades les mesures correctores oportunes, que poden anar des de la definició o la correcció dels mecanismes de control definits que puguin haver actuat de forma no satisfactòria, fins a la modificació de les polítiques i els límits acordats per la Caixa. En particular, s'analitzen de manera exhaustiva totes aquelles operacions que, per diversos motius, puguin haver resultat fallides, de cara a determinar l'eficàcia de les cobertures establertes per l'entitat per tal d'adoptar, si és el cas, les mesures necessàries que permeten millorar les polítiques d'acceptació i els mecanismes d'anàlisi del risc de crèdit de la Caixa.

29.2 Nivell màxim d'exposició al risc de crèdit

El quadre següent mostra el nivell màxim d'exposició al risc de crèdit assumit pel Grup a 31 de desembre de 2008 i 2007 per a cada classe d'instruments financers, sense deduir-ne les garanties reals ni altres millores creditícies rebudes per assegurar el compliment dels deutors:

A 31 de desembre de 2008:

Classes d'instruments	Milers d'euros						
	Saldos d'actiu					Comptes d'ordre	Total
	Actius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys		Actius financers disponibles per a la venda	Inversions creditícies	Derivats de cobertura		
Cartera de negociació	Altres actius						
Instruments de deute-							
Dipòsits en entitats de crèdit	-	-	-	754.600	-	-	754.600
Valors negociables	21.416	1.143	1.325.541	2.395.961	-	-	3.744.061
Crèdit a la clientela	-	-	-	16.675.446	-	-	16.675.446
Total instruments de deute	21.416	1.143	1.325.541	19.826.007	-	-	21.174.107
Riscos contingents -							
Avals financers	-	-	-	-	-	16.313	16.313
Altres riscos contingents	-	-	-	-	-	373.268	373.268
Total riscos contingents	-	-	-	-	-	389.581	389.581
Altres exposicions -							
Derivats	218.834	-	-	-	111.094	-	329.928
Compromisos contingents	-	-	-	-	-	1.750.801	1.750.801
Total altres exposicions	218.834	-	-	-	111.094	1.750.801	2.080.729
NIVELL MÀXIM D'EXPOSICIÓ AL RISC DE CRÈDIT	240.250	1.143	1.325.541	19.826.007	111.094	2.140.382	23.644.417

A 31 de desembre de 2007:

Classes d'instruments	Milers d'euros						
	Saldos d'actiu					Comptes d'ordre	Total
	Actius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys		Actius financers disponibles per a la venda	Inversions creditícies	Derivats de cobertura		
Cartera de negociació	Altres actius						
Instruments de deute-							
Dipòsits en entitats de crèdit	-	-	-	1.599.844	-	-	1.599.844
Valors negociables	136.220	4.823	1.532.578	1.513.397	-	-	3.187.018
Crèdit a la clientela	-	-	-	15.482.005	-	-	15.482.005
Total instruments de deute	136.220	4.823	1.532.578	18.595.246	-	-	20.268.867
Riscos contingents -							
Avals financers	-	-	-	-	-	61.906	61.906
Altres riscos contingents	-	-	-	-	-	449.525	449.525
Total riscos contingents	-	-	-	-	-	511.431	511.431
Altres exposicions -							
Derivats	108.452	-	-	-	36.310	-	144.762
Compromisos contingents	-	-	-	-	-	2.357.764	2.357.764
Total altres exposicions	108.452	-	-	-	36.310	2.357.764	2.502.526
NIVELL MÀXIM D'EXPOSICIÓ AL RISC DE CRÈDIT	244.672	4.823	1.532.578	18.595.246	36.310	2.869.195	23.282.824

En relació amb la informació mostrada als quadres anteriors, cal assenyalar que:

- La partida de "Compromisos contingents" recull l'import dels saldos disponibles sense cap condició per part dels deutors.

- Els riscos contingents es presenten registrats per l'import màxim garantit per la Caixa. Amb caràcter general, s'estima que la majoria d'aquests saldos arribaran al seu venciment sense suposar una necessitat real de finançament per part de l'entitat. Aquests saldos es presenten nets de les provisions constituïdes per a la cobertura del risc de crèdit associat (vegeu nota 21).
- La informació sobre altres exposicions al risc de crèdit, tals com el risc de contrapart corresponent a la contractació d'instruments financers derivats, es presenta pel seu valor als llibres.

29.3 Garanties reals rebudes i altres millores creditícies

La Caixa utilitza com un instrument fonamental en la gestió del risc de crèdit buscar que els actius financers adquirits o contractats per la Caixa comptin amb garanties reals i una altra sèrie de millores creditícies addicionals a la pròpia garantia personal del deutor. Les polítiques d'anàlisi i selecció de risc de la Caixa defineixen, en funció de les diverses característiques de les operacions, tals com finalitat del risc, contrapart, termini, consum de recursos propis, etc., les garanties reals o millores creditícies de les quals hauran de disposar, de manera addicional a la pròpia garantia real del deutor, per procedir-ne a la contractació.

La valoració de les garanties reals es realitza en funció de la naturalesa de la garantia real rebuda. Amb caràcter general, les garanties reals en forma de béns immobles es valoren pel seu valor de taxació, realitzada per entitats independents d'acord amb les normes establertes pel Banc d'Espanya en el moment de la contractació. Les garanties reals en forma de valors cotitzats en mercats actius es valoren pel seu valor de cotització, ajustat en un percentatge per cobrir-se de possibles variacions en aquest valor de mercat que pogués perjudicar la cobertura del risc; els avals i les garanties reals similars es mesuren per l'import garantit en aquestes operacions; al seu torn, les garanties en forma de dipòsits pignorats, es valoren pel valor d'aquests dipòsits i, en cas que estiguin denominats per moneda estrangera, convertits al tipus de canvi en cada data de valoració.

A continuació es presenta el detall, per a cada classe d'instruments financers, l'import màxim del risc de crèdit que es troba cobert per cadascuna de les principals garanties reals i altres millores creditícies de què disposa la Caixa, a 31 de desembre de 2008 i 2007:

A 31 de desembre de 2008:

	Milers d'euros							Total
	Garantia immobiliària	Garantits per dipòsits dineraris	Altres garanties reals	Avalats per entitats financeres	Avalats per altres entitats amb ràting A	Avalats per altres entitats	Coberts amb derivats de crèdit	
Instruments de deute-								
Dipòsits en entitats de crèdit	-	405.008	-	-	-	-	-	405.008
Crèdit a la clientela	13.980.920	33.910	62.790	-	-	-	915.789	14.993.409
Total instruments de deute	13.980.920	438.918	62.790	-	-	-	915.789	15.398.417
Riscos contingents -								
Avals financers	-	910	-	-	-	-	2.234	3.144
Altres riscos contingents	-	39.016	-	-	-	-	267.411	306.427
Total riscos contingents	-	39.926	-	-	-	-	269.645	309.571
Altres exposicions -								
Compromisos contingents	1.163.324	11.542	-	-	-	-	-	1.174.866
Total altres exposicions	1.163.324	11.542	-	-	-	-	-	1.174.866
Total import cobert	15.144.244	490.386	62.790	-	-	-	1.185.434	16.882.854

A 31 de desembre de 2007:

	Milers d'euros							Total
	Garantia immobiliària	Garantits per dipòsits dineraris	Altres garanties reals	Avalats per entitats financeres	Avalats per altres entitats amb ràting A	Avalats per altres entitats	Coberts amb derivats de crèdit	
Instruments de deute-								
Dipòsits en entitats de crèdit	-	1.315.837	-	-	-	-	-	1.315.837
Crèdit a la clientela	12.855.597	105.390	73.069	-	-	-	1.046.443	14.080.499
Total instruments de deute	12.855.597	1.421.227	73.069	-	-	-	1.046.443	15.396.336
Riscos contingents -								
Avals financers	-	26.573	-	-	-	-	-	26.573
Altres riscos contingents	-	110.365	-	-	-	-	-	110.365
Total riscos contingents	-	136.937	-	-	-	-	-	136.937
Altres exposicions -								
Compromisos contingents	1.834.442	11.954	-	-	-	-	-	1.846.396
Total altres exposicions	1.834.442	11.954	-	-	-	-	-	1.846.396
Total import cobert	14.690.039	1.570.118	73.069	-	-	-	1.046.443	17.379.669

29.4 Qualitat creditícia dels actius financers ni venuts ni deteriorats

29.4.1 Anàlisi de l'exposició al risc de crèdit atenent qualificacions creditícies

A continuació es presenta el detall de l'exposició màxima al risc de crèdit, classificat per classes d'instruments financers, al qual està exposat la Caixa, classificat en base a ràtings d'agències externes de qualificació, a 31 de desembre de 2008 i 2007 d'aquelles exposicions al risc de crèdit que, en aquelles dates, no es trobaven ni vençudes ni deteriorades:

A 31 de desembre de 2008:

	Milers d'euros						Operacions sense qualificar	Total
	AAA	AA	A	BBB	CCC			
Instruments de deute-								
Dipòsits en entitats de crèdit	-	-	-	-	-	754.600	754.600	
Valors negociables	2.202.895	123.703	88.506	16.105	145	1.312.707	3.744.061	
Crèdit a la clientela	-	-	-	-	-	16.675.446	16.675.446	
Total instruments de deute	2.202.895	123.703	88.506	16.105	145	18.742.753	21.174.107	
Riscos contingents -								
Avals financers	-	-	-	-	-	16.313	16.313	
Altres riscos contingents	-	-	-	-	-	373.268	373.268	
Total riscos contingents	-	-	-	-	-	389.581	389.581	
Altres exposicions -								
Derivats	-	-	-	-	-	329.928	329.928	
Compromisos contingents	-	-	-	-	-	1.750.801	1.750.801	
Total altres exposicions	-	-	-	-	-	2.080.729	2.080.729	
Total	2.202.895	123.703	88.506	16.105	145	21.213.063	23.644.417	

En relació amb les qualificacions externes aparegudes als quadres anteriors, a continuació es mostra el detall de les agències empleades:

Ràting	Agència	Definició del ràting
AAA	Standard & Poor's	La capacitat de l'emissor per complir els seus compromisos financers relacionats amb l'obligació és extremadament forta.
AA	Standard & Poor's	La capacitat de l'emissor per complir amb els seus compromisos financers relacionats amb l'obligació és molt forta.
A	Standard & Poor's	Una obligació qualificada com a 'A' és una mica més susceptible a condicions econòmiques adverses i a canvis conjunturals que les obligacions en categories amb qualificacions més altes. Tanmateix, la capacitat de l'emissor per complir amb els seus compromisos financers relacionats amb l'obligació encara és forta.
BBB	Standard & Poor's	Una obligació qualificada com a 'BBB' exhibeix paràmetres de protecció adequats. Tanmateix, condicions econòmiques adverses o canvis conjunturals probablement conduiran a una reducció de la capacitat de l'emissor per complir amb els seus compromisos financers relacionats amb l'obligació.
CCC	Standard & Poor's	Una obligació qualificada com a 'CCC' es presenta vulnerable a un incompliment de pagament i depèn de condicions econòmiques, financeres i comercials favorables perquè l'emissor pugui complir amb els seus compromisos financers. En cas de condicions financeres, econòmiques i comercials adverses, probablement l'emissor no serà capaç de complir amb els seus compromisos financers.
NR	Standard & Poor's	Aquestes sigles indiquen que la qualificació no ha estat requerida, que no hi ha informació o qualificació disponible en què basar-se o que, en virtut de la seva política interna, Standard & Poor's no qualifica una obligació en particular.

29.5 Actius financers deteriorats i donats de baixa de l'actiu

A continuació es mostra el moviment produït als exercicis 2008 i 2007 dels actius financers deteriorats de la Caixa que no es troben registrats al balanç per considerar-se'n remota la recuperació, per bé que la Caixa no hagi interromput les accions per aconseguir la recuperació dels imports endeutats:

	Milers d'euros
Saldo d'actius financers per als quals se'n considera remota la recuperació a 1 de gener de 2007	106.853
Addicions-	8.412
Saldos considerats de remota recuperació en l'exercici	8.412
Altres causes	-
Recuperacions-	3.109
Saldos recuperats en l'exercici per refinançaments o reestructuració d'operacions	-
Per cobrament en efectiu sense refinançament addicional	3.109
Per adjudicació d'actius	-
Baixes definitives d'operacions-	2.037
Per condonacions de deute	2.029
Per prescripció de drets de cobrament	-
Per altres causes	8
Saldo d'actius financers per als quals se'n considera remota la recuperació a 31 de desembre de 2007	110.119
Addicions-	52.981
Saldos considerats de remota recuperació en l'exercici	52.981
Altres causes	-
Recuperacions-	8.162
Saldos recuperats en l'exercici per refinançaments o reestructuració d'operacions	-
Per cobrament en efectiu sense refinançament addicional	8.162
Per adjudicació d'actius	-
Baixes definitives d'operacions-	3.065
Per condonacions de deute	1.502
Per prescripció de drets de cobrament	-
Per altres causes	1.563
Saldo d'actius financers per als quals se'n considera remota la recuperació a 31 de desembre de 2008	151.873

29.6 Una altra informació

L'import dels ingressos financers meritats i no cobrats d'actius financers que, d'acord amb els criteris explicats a la nota 2.8 s'han considerat com a deteriorats, registrats als estats financers a 31 de desembre de 2008 i 2007 s'eleva a 22.184 i 4.077 milers d'euros.

30. Exposició al risc de mercat associat a instruments financers

30.1 Exposició al risc d'interès

30.1.1 Objectius, polítiques i processos de gestió del risc d'interès

El risc de tipus d'interès és el risc al qual està sotmesa la Caixa associat als seus instruments financers i que té l'origen en les variacions en els tipus d'interès de mercat. El risc de tipus d'interès associat als instruments financers de la Caixa afecta directament l'activitat de les entitats de dues maneres:

- D'una banda, a través de l'efecte que les variacions dels tipus d'interès tenen al compte de pèrdues i guanys pel fet que puguin existir, al seu actiu i passiu, determinats instruments financers que esdevinguin tipus d'interès fixos o revisables en el temps, de manera que les variacions en aquests tipus d'interès afectin de manera no simètrica els interessos meritats per un i altres instruments ("GAP de tipus d'interès"). En el cas de les operacions amb tipus d'interès variable, el risc al qual està sotmesa la Caixa es produeix en els períodes de recàlcul dels tipus d'interès.
- D'altra banda, el grup incorre en risc de mercat de tipus d'interès com a conseqüència de mantenir, fonamentalment, títols de renda fixa, inclosos a la cartera de disponible per a la venda i a la cartera de negociació, el valor raonable dels quals varia com a conseqüència de les variacions d'aquests tipus d'interès de mercat, de manera que afecten el patrimoni i els resultats de la Caixa.

Els objectius en matèria de gestió del risc de tipus d'interès són aprovats a nivell estratègic pel Consell d'Administració de la Caixa. Posteriorment, les polítiques encaminades al compliment dels objectius abans indicats són aprovades pel Comitè d'Actius i Passius.

Els objectius de la Caixa relacionats amb aquest risc van encaminats a mantenir un risc d'interès, en termes nets, a uns nivells prudents, de manera que correccions en les corbes de tipus d'interès de mercat no afectin de manera significativa l'activitat i els resultats de la Caixa.

En l'anàlisi, el mesurament i el control del risc de tipus d'interès assumit per la Caixa, s'utilitzen tècniques de mesurament de sensibilitat i anàlisi d'escenaris, i s'estableixen els límits adequats per evitar l'exposició a nivells de riscos que el poguessin afectar de manera important. Aquests procediments i tècniques d'anàlisi són revisats amb la freqüència necessària per assegurar-ne el correcte funcionament.

La Caixa utilitza operacions de cobertura per a la gestió del risc de tipus d'interès de tots aquells instruments financers de caràcter significatiu que poden exposar la Caixa a riscos de tipus d'interès igualment significatius. Així mateix, la Caixa té constituïda una macrocobertura de fluxos d'efectiu per cobrir les asimetries a la taxa de referència "Euribor", tant al termini com a la data de fixació, entre els fluxos d'actiu i passiu. En l'exercici 2008 no s'ha contractat cap producte per a aquesta macrocobertura.

30.1.2 Anàlisi de sensibilitat al risc d'interès

El quadre següent mostra el grau d'exposició de la Caixa al risc de tipus d'interès a 31 de desembre de 2008 i 2007, indicant el valor als llibres d'aquells actius i passius financers afectats per aquest risc, els quals apareixen classificats en funció del termini estimat fins a la data de revisió del tipus d'interès (per a aquelles operacions que continguin aquesta característica atenent les seves condicions contractuals) o de venciment (per a les operacions amb tipus d'interès fix) i el valor als llibres d'aquells instruments coberts en operacions de cobertura del risc de tipus d'interès:

A 31 de desembre de 2008:

	Milers d'euros						Total
	Fins a 1 Mes	Entre 1 i 3 Mesos	Entre 3 i 6 Mesos	Entre 6 i 12 Mesos	Més d'1 Any	No Sensibles	
Actiu:							
Inversions creditícies	2.192.459	3.075.428	3.811.062	6.531.919	907.249	378.173	16.896.290
Tresoreria activa	618.463	424	-	40.277	-	122.827	781.991
Mercat de capitals	589.209	655.019	254.066	312.419	1.889.350	590.675	4.290.738
Altres actius	-	-	-	-	-	690.983	690.983
	3.400.131	3.730.871	4.065.128	6.884.615	2.796.599	1.782.658	22.660.002
Passiu:							
Recursos aliens	1.422.694	2.968.126	3.141.819	3.093.643	5.243.145	227.438	16.096.865
Tresoreria passiva	1.219.331	968.790	1.868.962	208.875	192.401	38.768	4.497.127
Altres passius	-	-	-	-	-	462.283	462.283
Recursos propis	-	442.000	-	235.101	-	926.626	1.603.727
	2.642.025	4.378.916	5.010.781	3.537.619	5.435.546	1.655.115	22.660.002
Diferència actiu-passiu	758.106	(648.045)	(945.653)	3.346.996	(2.638.947)	127.543	-

A 31 de desembre de 2007:

	Milers d'euros						Total
	Fins a 1 Mes	Entre 1 i 3 Mesos	Entre 3 i 6 Mesos	Entre 6 i 12 Mesos	Més d'1 Any	No Sensibles	
Actiu:							
Inversions creditícies	1.309.501	3.175.307	3.822.148	6.438.760	720.578	102.436	15.568.730
Tresoreria activa	1.069.790	92.244	75.907	167.445	-	105.856	1.511.242
Mercat de capitals	319.642	393.257	216.729	165.861	1.932.876	531.578	3.559.943
Altres actius	-	-	-	-	-	674.198	674.198
	2.698.933	3.660.808	4.114.784	6.772.066	2.653.454	1.414.068	21.314.113
Passiu:							
Recursos aliens	2.320.667	3.160.326	2.292.761	1.820.334	3.953.500	2.423.684	15.971.272
Tresoreria passiva	403.975	1.695.108	431.877	281.121	144.623	15.692	2.972.396
Altres passius	-	-	-	-	-	723.760	723.760
Recursos propis	-	442.000	-	235.101	-	969.584	1.646.685
	2.724.642	5.297.434	2.724.638	2.336.556	4.098.123	4.132.720	21.314.113
Diferència actiu-passiu	(25.709)	(1.636.626)	1.390.146	4.435.510	(1.444.669)	(2.718.652)	-

30.2. Exposició al risc de mercat per raó del tipus de canvi de la moneda estrangera

El risc de tipus de canvi de la moneda estrangera és el risc que el valor raonable o els fluxos d'efectiu associat als instruments financers denominats en moneda estrangera fluctuïn com a conseqüència de les variacions en els tipus de canvi de les divises.

L'objectiu fonamental seguit per la Caixa és no mantenir cap posició oberta significativa en instruments financers denominats en moneda estrangera.

El mesurament de les posicions en moneda estrangera es realitza a través d'eines informàtiques que permeten realitzar un seguiment constant de les diverses posicions que es mantenen en moneda estrangera facilitant la informació desafegida per divises relativa a saldos en divisa, terminis de venciment, compromisos de pagament o cobrament en divisa i operacions amb productes derivats que permeten a l'entitat conèixer en tot moment i gestionar el risc mantingut en divisa. La Caixa utilitza com a operacions habituals encaminades a la cobertura del risc de tipus de canvi la contractació de diversos productes derivats tals com les opcions sobre tipus de canvi, permutes financeres, compravendes a termini de divises, etc. que li permeten gestionar aquest risc. La gestió del risc de canvi es realitza considerant l'impacte que altres riscos podrien tenir-hi, com ara el risc de crèdit associat a les contraparts d'operacions en divisa, de manera que s'evita el manteniment de nivells de concentració excessius en operacions amb les mateixes contraparts.

30.3 Exposició al risc de preu dels instruments de capital

A efectes de la informació que es presenta als paràgrafs següents, s'entén per "risc de preu dels instruments de capital", associat als instruments de capital mantinguts per la Caixa, el risc de mercat que sorgeix com a conseqüència de canvis en els seus preus de mercat, diferents dels que s'originen pel risc de canvi de la moneda estrangera i del risc de tipus d'interès que s'han explicat a les notes anteriors, bé per factors específics del mateix instrument o del seu emissor, bé per factors que afectin tots els instruments similars negociats al mercat.

En aquest sentit, s'entén per risc de mercat dels instruments financers, el risc que el valor raonable o els fluxos d'efectiu d'un instrument financer fluctuï per variacions en els preus de mercat.

De manera més concreta, la Caixa està subjecta a d'altres riscos de preu associats a les posicions de renda variable cotitzada classificades a les carteres de Negociació i Disponible per a la venda. El manteniment d'aquestes posicions està subjecte a riscos de mercat associats al mateix emissor de les accions, el seu sector d'activitat, el mercat en què cotitzen, el país de l'emissor, etc.

Els objectius estratègics de la Caixa en relació amb aquests riscos són aprovats pel Consell d'Administració de la Caixa. Les polítiques encaminades a la consecució d'aquests objectius són aprovades pel Comitè d'Actius i Passius. L'aplicació de les polítiques i els procediments operatius encaminats al compliment d'aquestes polítiques són dutes a terme, de manera coordinada, per les unitats de gestió i control de riscos d'aquests instruments.

La Caixa disposa d'eines informàtiques que permeten realitzar una monitorització permanent dels nivells dels riscos d'aquest tipus assumits, verificant en tot moment que es compleixen els límits i les polítiques establerts per la direcció de la Caixa.

31. Exposició a altres riscos

Risc operacional

Constitueixen risc operacional tots els esdeveniments que puguin generar una pèrdua com a conseqüència d'inadequats processos interns, errors humans, incorrecte funcionament dels sistemes d'informació o esdeveniments externs. El risc operacional és inherent a totes les activitats de negoci i, per bé que no es pot eliminar totalment, pot ser gestionat, mitigat i, en alguns casos, assegurat.

Tradicionalment, la Caixa ha gestionat aquest risc en base a la seva experiència històrica establint nous controls i millorant els ja existents, així com millorant la qualitat dels processos interns i, quan s'ha considerat necessari, transferint el risc a tercers mitjançant la contractació de pòlisses d'assegurances.

La gestió d'aquest risc adquireix especial importància amb l'increment de la dependència del negoci bancari d'activitats o la utilització d'instruments financers complexos.

Concentració de riscos

Es defineix el risc de concentració com aquell que pot afectar el compte de pèrdues i guanys de la Caixa i el seu patrimoni consolidat com a conseqüència de mantenir instruments financers que tinguin característiques similars i que es puguin veure afectats de manera similar per canvis econòmics o d'altres tipus.

La Caixa té fixades polítiques que tenen com a objectiu fonamental limitar el grau de concentració de la Caixa a determinats riscos, que es fixen de manera coordinada amb altres polítiques de gestió de riscos de la Caixa i en el marc del pla estratègic de l'entitat. La mesura de les concentracions de risc i els seus límits s'estableixen considerant els diversos riscos a què està subjecta atenent la naturalesa i la classificació dels diversos instruments financers de la Caixa i atenent diversos nivells (entitat, Grup, sector, país, etc.).

En aquest sentit, Caixa Penedès té establerts objectius de límits màxims a complir a mitjà termini sobre els següents conceptes:

Sector Immobiliari i Constructor

- Caixa Penedès estableix com a objectiu a mitjà termini que la inversió creditícia en les activitats immobiliàries i constructores suposin conjuntament un màxim d'un 450% sobre els recursos propis bàsics de l'entitat.

- Caixa Penedès estableix com a objectiu a mitjà termini que, com a límit màxim, la inversió creditícia en les activitats immobiliàries i constructores suposin conjuntament un màxim d'una tercera part de la inversió creditícia.

Finançaments de Sòl

Caixa Penedès estableix com a objectiu a mitjà termini limitar l'exposició relativa del finançament de sòl sobre la inversió creditícia en un 5%.

Concentració

Respecte a la problemàtica de la concentració individual, Caixa Penedès verifica sistemàticament, amb anterioritat a la concessió de qualsevol operació, si el risc amb el Grup al qual es concedeix l'operació supera el 10% dels recursos propis de l'Entitat.

32. Obra social

A continuació es presenta un desglossament de les partides del balanç de situació consolidat en què s'inclouen els actius i passius destinats a l'Obra Social de la Caixa, junt amb els seus respectius saldos a 31 de desembre de 2008 i 2007:

	Milers d'euros	
	2008	2007
Actiu:		
Actiu material – destinat a l'Obra Social (nota 16)-		
Immobles	6.070	4.993
Mobiliari i instal·lacions	21.397	21.000
	27.467	25.993
Passiu:		
Fons de l'Obra Social		
Dotació	43.428	36.952
Altres passius	6.581	8.731
	50.009	45.683

A continuació es presenta el moviment que hi ha hagut a la partida de "Dotació" de "Fons de l'Obra Social" del quadro anterior durant els exercicis 2008 i 2007:

	Milers d'euros	
	2008	2007
Saldo a 1 de gener	36.952	28.972
Aplicació del resultat de l'exercici anterior	15.225	14.500
Despeses de manteniment de l'exercici:		
Amortització de la immobilització de l'Obra Social (nota 16)	(1.166)	(887)
Despeses corrents de l'exercici pressupostades	(7.626)	(6.102)
Altres moviments	43	469
Saldo a 31 de desembre	43.428	36.952

33. Altres informacions significatives

33. 1. Garanties financeres

S'entén per garanties financeres aquells imports que el Grup haurà de pagar a compte de tercers en el cas de no fer-ho els qui originalment es troben obligats al pagament, en resposta als compromisos assumits en el curs de la seva activitat habitual.

Seguidament es mostra el detall a 31 de desembre de 2008 i 2007, atenent el risc màxim assumit pel Grup en relació amb elles:

	Milers d'euros	
	2008	2007
Avals financers	16.313	64.984
Avals tècnics	229.047	247.558
Altres obligacions	133.341	184.871
Crèdits documentaris irrevocables	10.880	11.996
	389.581	509.409

Una part significativa d'aquests imports arribarà al seu venciment sense que es materialitzi cap obligació de pagament per al Grup, per la qual cosa el saldo conjunt d'aquests compromisos no pot ser considerat com una necessitat futura real de finançament o liquiditat a concedir a tercers pel Grup.

Els ingressos obtinguts dels instruments de garantia es registren als capítols "Comissions percebudes" i "Interessos i rendiments assimilats" (per l'import corresponent a l'actualització del valor de les comissions) del compte de pèrdues i guanys consolidat de l'exercici 2008 i 2007 i es calculen aplicant el tipus establert al contracte del qual s'originen sobre l'import nominal de la garantia.

Les provisions registrades per a la cobertura d'aquestes garanties prestades, les quals s'han calculat aplicant criteris similars als aplicats per al càlcul del deteriorament d'actius financers valorats al seu cost amortitzat, s'han registrat a l'epígraf "Provisions – Provisions per a riscos i compromisos contingents" del balanç de situació (vegeu nota 21).

33. 2. Disponibles per tercers

A 31 de desembre de 2008 i 2007, els límits de contractes de finançament concedits i els imports disposats d'aquests contractes de finançament per als quals el Grup havia assumit algun compromís de crèdit superior a l'import registrat a l'actiu del balanç de situació consolidat en aquelles dates eren els següents:

	Milers d'euros	
	2008	2007
Entitats de crèdit	75.000	75.000
Sector d'Administracions Públiques	38.892	39.485
Altres sectors residents	1.347.809	1.829.123
Altres sectors no residents	672	611
	1.462.373	1.944.219

33. 3. Recursos de tercers gestionats i comercialitzats pel Grup i dipositaria de valors

A continuació es mostra un detall dels recursos de clients fora de balanç consolidat que han estat comercialitzats pel Grup als exercicis 2008 i 2007:

	Milers d'euros	
	2008	2007
Fons d'Inversió	987.476	1.626.903
Fons de Pensions	332.256	343.137
Productes d'assegurances	626.884	680.936
	1.946.616	2.650.976
Dels quals: gestionats pel Grup	1.940.584	2.642.047

Així mateix, a continuació es mostra un detall del valor raonable dels recursos de tercers dipositats en el Grup a 31 de desembre de 2008 i 2007:

	Milers d'euros	
	2008	2007
Valors de tercers dipositats	1.163.088	2.494.205
Deute anotat dipositat	500.641	579.768
	1.663.729	3.073.973

33. 4. Titulització d'actius

Durant l'exercici 2008, i en altres d'anteriores, el Grup ha realitzat diverses operacions de titulització d'actius mitjançant la cessió de préstecs i crèdits de la seva cartera a diversos fons de titulització. A continuació es mostra un detall del valor dels actius titulitzats en exercicis anteriors a l'1 de gener de 2004 que, de conformitat amb el que s'estableix a la Circular 4/2004, s'han donat de baixa del balanç de situació consolidat del Grup i que romanen vius a 31 de desembre de 2008 i 2007:

	Milers d'euros	
	2008	2007
Préstecs hipotecaris	120.731	138.908
Préstecs personals	454	2.263
	121.185	141.171

El detall del saldo viu per fons de titulització a 31 de desembre de 2008 i 2007 d'actius transferits abans de l'1 de gener de 2004 és el següent:

	Milers d'euros	
	2008	2007
TDA – 7	43.403	52.946
TDA.14 – MIXTO	75.356	83.874
AyT.9, FTPYME – ICO III	-	906
AyT.7, Promociones Inmobiliarias 1	1.972	2.089
AyT. FTGENCAT	454	1.356
	121.185	141.171

A continuació es mostra un detall de les titulitzacions efectuades amb posterioritat a l'1 de gener de 2004 que, de conformitat amb el que s'estableix a la Circular 4/2004, no s'han donat de baixa del balanç de situació de la Caixa en no haver-se transferit la totalitat del risc associat a aquests actius (vegeu notes 2.7):

Fons de Titulització	Data emissió	Import titlitzat (milers d'euros)
Caixa Penedès 1 TDA, Fons de Titulització d'Actius	18-10-2006	1.000.000
Caixa Penedès PYMES 1 TDA, Fons de Titulització d'Actius	21-06-2007	790.000
Caixa Penedès 2 TDA, Fons de Titulització d'Actius	25-09-2007	750.000
Caixa Penedès FTGENCAT 1 TDA, Fons de Titulització d'Actius	31-07-2008	570.000

33. 5. Distribució geogràfica d'oficines de Caixa d'Estalvis del Penedès

La distribució de les oficines de Caixa d'Estalvis del Penedès a 31 de desembre de 2008 i 2007 per comunitats autònomes és la següent:

	Nombre d'oficines	
	2008	2007
Catalunya	574	570
Aragó	25	25
Madrid	32	24
Comunitat Valenciana	31	26
	662	645

34. Interessos i rendiments assimilats

Seguidament es desglossa l'origen dels interessos i els rendiments assimilats més significatius meritats pel Grup en els exercicis 2008 i 2007:

	Milers d'euros	
	2008	2007
Banc d'Espanya	7.289	6.451
Dipòsits en entitats de crèdit	34.922	24.155
Crèdits a la clientela	921.886	747.197
Valors representatius de deute	137.481	145.666
Actius dubtosos	20.429	6.116
Rectificació d'ingressos amb origen en cobertures comptables	722	169
Altres interessos	843	473
	1.123.572	930.227

També, a continuació es presenta un desglossament dels imports registrats al capítol "Interessos i rendiments assimilats" dels comptes de pèrdues i guanys consolidats dels exercicis 2008 i 2007, classificats atenent la cartera d'instruments financers que els han originat:

	Milers d'euros	
	2008	2007
Banc d'Espanya	7.289	6.451
Cartera de negociació	3.275	11.290
Actius financers disponibles per a la venda	134.207	134.376
Inversió creditícia	977.236	777.468
Rectificació d'ingressos amb origen en cobertures comptables	722	169
Altres interessos	843	473
	1.123.572	930.227

Tal com s'indica al quadre anterior, l'import dels interessos i rendiments assimilats procedent d'aquells actius financers diferents dels inclosos a la categoria d'actius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys registrats al compte de pèrdues i guanys de l'exercici 2008, calculats en aplicació del mètode del tipus d'interès efectiu, s'eleva a 1.119.575 milers d'euros (918.768 milers d'euros a l'exercici 2007).

35. Interessos i càrregues assimilades

El desglossament del saldo d'aquest capítol dels comptes de pèrdues i guanys consolidats dels exercicis 2008 i 2007 és el següent:

	Milers d'euros	
	2008	2007
Banc d'Espanya	75.353	35.867
Dipòsits d'entitats de crèdit	86.804	71.323
Dipòsits de la clientela	432.031	387.512
Dèbits representats per valors negociables	116.781	106.828
Passius subordinats	35.856	29.655
Rectificació de costos amb origen en cobertures comptables	30.853	(9.191)
Altres càrregues	789	540
	778.467	622.534

Així mateix, a continuació es presenta un desglossament dels imports registrats al capítol "Interessos i càrregues assimilades" dels comptes de pèrdues i guanys consolidats dels exercicis 2008 i 2007, classificats atenent la cartera d'instruments financers que els han originat:

	Milers d'euros	
	2008	2007
Passius financers a cost amortitzat	746.825	631.185
Rectificació de costos amb origen en cobertures comptables	30.853	(9.191)
Altres càrregues	789	540
	778.467	622.534

Tal com s'indica al quadre anterior, l'import dels ingressos i càrregues assimilades procedent d'aquells passius financers diferents dels inclosos a la categoria de passius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys registrats al compte de pèrdues i guanys de l'exercici 2008, calculats en aplicació del mètode del tipus d'interès efectiu, s'eleva a (747.614) milers d'euros ((631.725) milers d'euros a l'exercici 2007).

36. Rendiment d'instruments de capital

El desglossament del saldo d'aquest capítol dels comptes de pèrdues i guanys consolidats dels exercicis 2008 i 2007 per carteres, per naturalesa dels instruments financers i per tipus d'entitats que els han originat és el següent:

	Milers d'euros	
	2008	2007
Instruments de capital classificats com a:		
Cartera de negociació	1.381	685
Actius financers disponibles per a la venda	5.252	3.707
Participacions	-	-
	6.633	4.392
Instruments de capital amb la naturalesa de:		
Accions cotitzades	6.466	4.259
Accions no cotitzades	167	133
	6.633	4.392
Per entitats:		
Altres entitats	6.633	4.392
	6.633	4.392

37. Resultat d'entitats valorades pel mètode de la participació

El desglossament per societats del saldo d'aquest capítol dels comptes de pèrdues i guanys consolidats dels exercicis 2008 i 2007 és el següent:

	Milers d'euros	
	2008	2007
Entitats associades:		
Miquel y Costas & Miquel, S.A.	1.567	1.306
Fàbrica Electrotècnica Josa, S.A.	(10)	1.876
Interdin, S.A.	187	1.915
	1.744	5.097
Entitats multigrup:		
Infodesa, S.A.	(100)	269
Vivex, S.L.	(664)	(114)
Domus Castela, S.L.	8	(55)
Esquemes Els Jardins del Centre, S.L.	(461)	(221)
Fbex Villareal, S.L.	44	89
Arquitectura e Immobles, S.A.	136	568
Ecovic, S.L.	(658)	3
Inmoperafort, S.L.	-	165
Forcusa Ponent, S.L.	(115)	(48)
Ecomaestrat Residencial, S.L.	(529)	(278)
Residencial Vilades, S.A.	601	19.766
Naur Àrea Metropolitana	(573)	(315)
9 Mar Aliò, S.L.	(505)	(214)
Arte Desarrollos Inmobiliarios, S.L.	43	(200)
Complementos Inmobiliarios de Parets, S.L.	(338)	(128)
Esquemes Via Verda, S.L.	(100)	(98)
Berga Centre, S.L.	(73)	(62)
Oua Gestió del Territori i Urbanisme, S.L.	234	138
Proyecto Gran Vía 454, S.L.	(90)	340
Arte Benicarló S.L.	(895)	(5)
Esquemes i Detalls, S.L.	(676)	-
Segona Corona Inmobiliaria, S.L.	(381)	(3)
Quimana Borges, S.L.	(352)	(5)
Eixample Blau, S.L.	291	-
Punt Urbà, S.L.	319	-
Altres	(62)	(198)
	(4.896)	19.394
	(3.152)	24.491

38. Comisiones percibidas

A continuació es presenta l'import de l'ingrés per comissions meritades als exercicis 2008 i 2007 classificades atenent els principals conceptes pels quals s'han originat, així com els epígrafs dels comptes de pèrdues i guanys consolidats d'aquests exercicis en què s'han comptabilitzat:

	Milers d'euros	
	2008	2007
Interessos i rendiments assimilats:		
Comissions financeres incloses en el tipus d'interès efectiu	38.072	35.505
	38.072	35.505
Comissions percebudes:		
Comissions per riscos contingents	5.901	7.308
Comissions per compromisos contingents	2.637	3.105
Comissions per canvi de divises i bitllets estrangers	412	346
Comissions per serveis de cobraments i pagaments	40.247	37.077
Comissions per serveis d'inversió i activitats complementàries	18.728	23.109
Comissions de comercialització	10.792	21.773
Altres comissions	12.135	4.836
	90.852	97.554
Altres productes d'explotació:		
Comissions financeres compensadores de costos directes (nota 44)	8.242	8.171
	8.242	8.171

39. Comissions pagades

A continuació es presenta l'import de la despesa per comissions meritades als exercicis 2008 i 2007 classificades atenent els principals conceptes pels quals s'han originat, així com els epígrafs dels comptes de pèrdues i guanys consolidats d'aquests exercicis en què s'han comptabilitzat:

	Milers d'euros	
	2008	2007
Interessos i despeses assimilats:		
Comissions cedides a intermediaris	84	180
Comissions pagades:		
Corretatges en operacions d'actiu i passiu	157	107
Comissions cedides a altres entitats i corresponsals	2.091	2.042
Comissions pagades per operacions amb valors	1.449	204
Altres comissions	10.471	5.562
	14.168	7.915

40. Resultat d'operacions financeres (net)

El desglossament del saldo d'aquest capítol dels comptes de pèrdues i guanys consolidats corresponents als exercicis 2008 i 2007, en funció de les carteres d'instruments financers que els originen, és el següent:

	Milers d'euros	
	2008	2007
Actius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys		
Cartera de negociació	1.542	(2.526)
Altres instruments financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys	(3.835)	849
Actius financers disponibles per a la venda	(2.378)	15.153
Inversions creditícies	(629)	-
Microcobertures amb derivats		
Elements coberts	(137.373)	60.551
Derivats de cobertura	138.016	(61.668)
Resta	(1.619)	172
	(6.276)	12.531

Així mateix, el desglossament d'aquest capítol dels comptes de pèrdues i guanys consolidats corresponents als exercicis 2008 i 2007, atenent la naturalesa dels instruments derivats que els originen, és el següent:

	Milers d'euros	
	2008	2007
Valors representatius de deute	(4.307)	(4.598)
Altres instruments de capital	(23.239)	9.140
Derivats de cobertura i de negociació	21.004	7.835
Altres resultats d'operacions financeres	266	154
	(6.276)	12.531

41. Diferències de canvi

El desglossament del saldo d'aquest capítol dels comptes de pèrdues i guanys consolidats dels exercicis 2008 i 2007 és el següent:

Resultats Nets en la:	Milers d'euros	
	2008	2007
Conversió a la moneda funcional de les partides monetàries en moneda estrangera (nota 2.4)	359	1.362

Aquests imports corresponen, principalment, a l'operativa a comptat i a termini de divises.

42. Altres productes d'exploració – Ingressos de contractes d'assegurances i reassegurances emesos

La composició per naturalesa d'aquest epígraf dels comptes de pèrdues i guanys consolidats dels exercicis 2008 i 2007 es mostra a continuació:

	Milers d'euros					
	2008			2007		
	Vida	No Vida	Total	Vida	No Vida	Total
Primes:						
Assegurança directa	204.027	52.541	256.568	172.525	53.343	225.868
Reassegurança acceptada	1.942	5.694	7.636	1.377	21.179	22.556
	205.969	58.235	264.204	173.902	74.522	248.424

43. Altres productes d'exploració - Vendes i ingressos per prestació de serveis no financers; i Altres càrregues d'exploració - Variació d'existències

Aquests epígrafs dels comptes de pèrdues i guanys consolidats recullen, respectivament, les vendes de béns i els ingressos per prestació de serveis que constitueixen l'activitat típica de les entitats no financeres consolidades integrades al Grup i els consums d'existències associats a aquestes vendes, respectivament. A continuació es presenta un desglossament dels principals conceptes inclosos en aquests epígrafs dels comptes de pèrdues consolidats dels exercicis 2008 i 2007, classificats atenent la naturalesa de les línies d'activitat a què es troben vinculats:

Línia d'activitat:	Milers d'euros			
	2008		2007	
	Vendes / Ingressos per prestació de serveis no financers	Variació d'existències	Vendes/ Ingressos per prestació de serveis no financers	Variació d'existències
Ingressos per l'exploració d'inversions immobiliàries (diferents de resultats per la seva alienació)	914	-	655	-
Ingressos d'arrendaments operatius	17.997	-	17.385	-
Altres activitats	15.105	6.729	51.368	29.711
	34.016	6.729	69.408	29.711

44. Altres productes d'exploració – Resta de productes d'exploració

El desglossament d'aquest capítol dels comptes de pèrdues i guanys consolidats dels exercicis 2008 i 2007 és el següent:

	Milers d'euros	
	2008	2007
Comissions financeres compensadores de costos directes (nota 38)	8.242	8.171
Indemnitzacions de companyies d'assegurances	3.143	315
Altres conceptes	2.539	4.728
	13.924	13.214

45. Altres càrregues d'exploració – Despeses de contractes d'assegurances i reassegurances

La composició d'aquest epígraf dels comptes de pèrdues i guanys consolidats dels exercicis 2008 i 2007 es mostra a continuació:

	Milers d'euros					
	2008			2007		
	Vida	No Vida	Total	Vida	No Vida	Total
Primes de reassegurança cedides	4.941	9.847	14.788	4.502	9.679	14.181
Prestacions pagades i altres despeses relacionades amb assegurances:	262.321	32.859	295.180	253.736	58.831	312.567
Dotacions netes a passius per contractes d'assegurances:						
Provisió matemàtica	(50.163)	-	(50.163)	(62.694)	-	(62.694)
Provisions per prestacions	1.544	525	2.069	(35)	(1.071)	(1.106)
Altres provisions	(7.606)	107	(7.499)	(5.243)	3.550	(1.693)
	211.037	43.338	254.375	190.266	70.989	261.255

46. Altres càrregues d'exploració – Resta de càrregues d'exploració

El desglossament del saldo d'aquest capítol dels comptes de pèrdues i guanys consolidats dels exercicis 2008 i 2007 és el següent:

	Milers d'euros	
	2008	2007
Contribució al Fons de Garantia de Dipòsits (nota 1.10)	2.695	2.650
Despeses de les inversions immobiliàries	112	95
Altres conceptes	2.099	1.498
	4.906	4.243

47. Despeses d'Administració – Despeses de personal

La composició del capítol "Despeses d'Administració – Despeses de personal" dels comptes de pèrdues i guanys consolidats dels exercicis 2008 i 2007 és el següent:

	Milers d'euros	
	2008	2007
Sous i salaris	121.420	108.172
Seguretat Social	27.919	24.485
Aportacions a fons de pensions externs (nota 2.13)	7.754	3.852
Indemnitzacions per acomiadaments	2.015	1.553
Despeses de formació	1.146	1.127
Altres despeses de personal	4.790	3.664
	165.044	142.853

El nombre mitjà d'empleats del Grup, distribuït per categories professionals, a 31 de desembre de 2008 i 2007 és el següent:

	Nombre de persones			
	2008		2007	
	Dones	Homes	Dones	Homes
Direcció General	-	3	-	3
Directors	-	17	-	13
Caps	123	777	108	748
Tècnics i administratius	1.253	1.098	1.170	1.068
Subalterns i oficis diversos	8	8	8	10
	1.384	1.903	1.286	1.842

48. Despeses d'Administració – Altres despeses generals d'administració

El desglossament del saldo d'aquest capítol dels comptes de pèrdues i guanys consolidats dels exercicis 2008 i 2007 és el següent:

	Milers d'euros	
	2008	2007
Immobles i instal·lacions	14.865	14.690
Informàtica	5.385	4.977
Comunicacions	8.738	7.995
Publicitat i propaganda	8.758	8.825
Despeses judicials i lletrats	305	283
Informes tècnics	2.496	1.285
Vigilància i trasllat de fons	3.121	2.596
Primes d'assegurances	849	757
Òrgans de govern	476	273
Representació i desplaçament	3.470	2.830
Quotes d'associacions	823	1.201
Serveis administratius subcontractats	2.732	3.392
Contribucions i impostos	4.908	4.918
Altres despeses d'administració	8.375	6.609
	65.301	60.631

48. 1. Una altra informació

Dins de l'epígraf de "Despeses d'Administració – Altres despeses generals d'administració", en l'exercici 2008 s'inclouen 372 milers d'euros corresponents als honoraris i les despeses en concepte d'auditoria dels comptes anuals individuals i consolidats de les societats del Grup consolidades globalment (320 milers d'euros en el 2007). D'aquests, 254 milers d'euros corresponen a honoraris pagats a Deloitte i la resta, a altres auditors. En el present exercici, a més de l'auditoria anual, per primera vegada s'ha realitzat una revisió dels estats del primer semestre del Grup. L'import dels honoraris per altres serveis prestats per Deloitte ha estat en l'exercici 2008 de 127 milers d'euros.

49. Amortització

A continuació es presenta el detall per naturalesa del saldo registrat en aquest capítol dels comptes de pèrdues i guanys consolidats dels exercicis 2008 i 2007:

	Milers d'euros	
	2008	2007
Amortització de la immobilització material (nota 16)	30.456	29.309
Amortització de la immobilització immaterial (nota 17)	10.425	7.754
	40.881	37.063

50. Dotacions a provisions (net)

A continuació es presenta el detall per naturalesa del saldo registrat en aquest capítol dels comptes de pèrdues i guanys consolidats dels exercicis 2008 i 2007:

	Milers d'euros	
	2008	2007
Dotacions als compromisos per pensions i obligacions similars (nota 2.13)	29	41
Dotació a les provisions per a contingències fiscals i altres contingències legals (nota 26)	(810)	2.689
Dotació a les provisions per a riscos contingents (nota 21)	(2.382)	(522)
Dotació a les altres provisions (nota 21)	(9.358)	9.406
	(12.521)	11.614

51. Pèrdues per deteriorament d'actius financers (net)

A continuació es presenta el detall per categoria d'instruments financers al qual correspon la dotació neta del saldo registrat en aquest epígraf dels comptes de pèrdues i guanys consolidats dels exercicis 2008 i 2007:

	Milers d'euros	
	2008	2007
Inversions creditícies	100.056	67.408
Actius financers disponibles per a la venda	10	995
	100.066	68.403

52. Pèrdues per deteriorament de la resta d'actius (net)

A continuació es presenta el detall per naturalesa del saldo registrat en aquest capítol dels comptes de pèrdues i guanys consolidats dels exercicis 2008 i 2007:

	Milers d'euros	
	2008	2007
Actius materials	581	4.092
Inversions immobiliàries	18.809	-
Resta d'actius	21	-
	19.411	4.092

Les pèrdues de deteriorament de les inversions immobiliàries corresponen a la dotació amb caràcter de màxima prudència dels immobles de les societats instrumentals de la Caixa.

53. Guany (pèrdua) en la baixa d'actius financers no classificats com a no corrents en venda

A continuació es presenta el detall per naturalesa del saldo registrat en aquest capítol dels comptes de pèrdues i guanys consolidats dels exercicis 2008 i 2007:

	Milers d'euros	
	2008	2007
Resultat en la baixa d'actius materials	1	18
Resultats per venda de participacions	18.809	989
	18.810	1.007

54. Guany (pèrdua) d'actius no corrents en venda no classificats com a operacions interrompudes

El desglossament del saldo d'aquests capítols dels comptes de pèrdues i guanys consolidats dels exercicis 2008 i 2007 és el següent:

	Milers d'euros	
	2008	2007
Resultats nets en la baixa d'actius no corrents en venda	(201)	963
Dotació neta a les pèrdues per deteriorament dels actius procedents d'adjudicacions i classificats com a no corrents en venda	(756)	(4)
	(957)	959

55. Parts vinculades

Seguidament es detallen els saldos registrats al balanç de situació consolidat a 31 de desembre de 2008 i al compte de pèrdues i guanys consolidat de l'exercici 2008 que tenen el seu origen en operacions amb parts vinculades. Amb empreses del Grup, associades i negocis conjunts: 496.994 milers d'euros en préstecs i crèdits; 8.524 milers d'euros en dipòsits; 11.895 milers d'euros en derivats de negociació d'actiu; 8.240 milers d'euros en derivats de negociació de passiu; 29.122 milers d'euros en riscos contingents; 119.398 milers d'euros en compromisos contingents; 8.623 milers d'euros en ingressos per interessos; 243 milers d'euros en despeses per interessos; 104 milers d'euros en comissions. Amb administradors, personal clau de la direcció i altres parts vinculades: 6.739 milers d'euros en préstecs i crèdits; 15.411 milers d'euros en dipòsits; 254 milers d'euros en riscos contingents; 800 milers d'euros en compromisos contingents; 221 milers d'euros en ingressos per interessos; 341 milers d'euros en despeses per interessos, i 22 milers d'euros en comissions percebudes.

Així mateix, les obligacions acumulades meritades en concepte de compromisos postocupació de prestació definida dels antics membres del personal d'alta direcció i del Consell d'Administració de la Caixa, en qualitat de directius, ha ascendit a 186 milers d'euros en l'exercici 2008.

56. Servei d'atenció al client

El Consell d'Administració de la Caixa, en la reunió celebrada el 24 de gener de 2007, va aprovar la creació de l'Àrea de Servei d'Atenció al Client. A la mateixa sessió, el Consell de la Caixa va aprovar que el Servei d'Atenció al Client fos únic per a tot el Grup, junt amb el Reglament que ha d'ajustar el funcionament d'aquest servei.

Amb aquest acord, la Caixa i les altres entitats del Grup afectades van finalitzar la seva adaptació al que es disposa a la Llei 44/2002, de 22 de novembre, de Mesures de Reforma del Sistema Financer, al Reial Decret 303/2004, de febrer, que aprova el Reglament dels Comissionats per a la Defensa del Client de Serveis Financers, i l'Ordre ECO/734/2004, d'11 de març, sobre els Departaments i Serveis d'Atenció al Client i Defensor del Client de les Entitats Financeres.

Les entitats del Grup les reclamacions de les quals han de ser ateses pel Servei d'Atenció al Client són Caixa Penedès; Caixa Penedès, Vida d'Assegurances i Reassegurances, S.A.; Caixa Penedès, Assegurances Generals, S.A.; Caixa Penedès, Corredoria d'Assegurances, S.A., vinculada a Caixa Penedès, Vida d'Assegurances i Reassegurances, S.A.; Caixa Penedès, Pensions E.G.F.P., S.A.; Caixa Penedès, Gestió S.G.I.I.C., S.A.; Caixa Penedès, Operador de Banca-Seguros Vinculado, S.A., i ACA Penedès.

Durant l'exercici 2008, el Grup ha rebut 1.661 reclamacions de clients, de les quals 1.622 han estat admeses a tràmit i 39 no, aquestes últimes per motius contemplats al Reglament per a la Defensa del Client. L'import satisfet en concepte d'indemnitzacions ha estat de 98 milers d'euros.

Durant l'exercici 2007, el Grup va rebre 1.355 reclamacions de clients, de les quals 1.322 van ser admeses a tràmit i 33 no, aquestes últimes per motius contemplats al Reglament per a la Defensa del Client. L'import satisfet en concepte d'indemnitzacions va ser de 28 milers d'euros.

DETALL D'ENTITATS DEPENDENTS INTEGRADES AL GRUP CAIXA D'ESTALVIS DEL Penedès A 31 DE DESEMBRE DE 2008

Entitat	Domicili	Activitat	Import de la participació	% Participació			Interessos minoritaris gestionats pel Grup		Resultat aportat al Grup
				Directa	Indirecta	Total	N. accions	Valor nominal	
Caixa Penedès d'Assegurances Generals, S.A.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Asseguradora de riscos no vida	9.015	99,99%	0,01%	100,00%	-	-	5.202
Caixa Penedès Vida d'Assegurances i Reassegurances, S.A.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Asseguradora de riscos vida	9.015	99,99%	0,01%	100,00%	-	-	5.092
Caixa Penedès Corredoria d'Assegurances, S.A. vinculada a Caixa Penedès Vida d'Assegurances i Reassegurances, S.A.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Corredoria d'assegurances i reassegurances	60	99,00%	1,00%	100,00%	-	-	172
Caixa Penedès Pensions E.G.F.P., S.A.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Gestora de fons de pensions	3.100	99,95%	0,05%	100,00%	-	-	441
Caixa Penedès Gestió S.G.I.I.C., S.A.	Carrer Parellada 18, Vilafranca del Penedès	Gestora d'institucions d'inversió col·lectiva	3.159	99,16%	0,84%	100,00%	-	-	771
Gestió Integral d'Assessor. i Tramitació de Serveis, S.A.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Gestió i tramitació de documents	61	99,90%	0,10%	100,00%	-	-	16.660
Star Renting, S.A.	Carrer Parellada 18, Vilafranca del Penedès	Arrendament de vehicles	36	60,00%	-	60,00%	4.000	24	13
Promodiscep, S.A.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Comercialització d'articles de consum	60	99,00%	1,00%	100,00%	-	-	150
Penedescep, S.A.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	60	99,00%	1,00%	100,00%	-	-	(302)
Serincep, S.A.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Prestació de serveis d'informàtica	60	99,00%	1,00%	100,00%	-	-	139
Caixa Penedès Capital, S.A.U.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Societat d'inversió	61	100,00%	-	100,00%	-	-	70
Caixa Penedès Capital II, S.A.U.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Societat d'inversió	61	100,00%	-	100,00%	-	-	4
Serveis Agrupats Contact Center, S.L.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Prestació de serveis d'atenció telefònica	72	50,00%	50,00%	100,00%	-	-	57
Inversió Activa Penedès S.A, S.I.C.A.V.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Gestió de cartera de valors	10.756	61,25%	14,67%	75,92%	297.160	2.972	(1.544)
Actimaaf Acciones Ibérica, S.A., S.I.C.A.V.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Gestió de cartera de valors	5.047	73,29%	0,02%	73,31%	120.093	1.201	(1.526)
Vector Capital, S.C.R., S.A.	Carrer Font del Cuscó 11, Vilafranca del Penedès	Societat de Capital Risc	16.000	100,00%	-	100,00%	-	-	320
Terres i Projectes, S.L.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.000	-	100,00%	100,00%	-	-	(607)
Terres i Projectes Dos, S.L.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	100	-	100,00%	100,00%	-	-	(1)
Terres i Projectes Tres, S.L.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	100	-	100,00%	100,00%	-	-	(1)

DETALL D'ENTITATS DEPENDENTS INTEGRADES AL GRUP CAIXA D'ESTALVIS DEL PENEDÈS A 31 DE DESEMBRE DE 2008

Entitat	Domicili	Activitat	Import de la participació	% Participació			Interessos minoritaris gestionats pel Grup		Resultat aportat al Grupo
				Directa	Indirecta	Total	N. accions	Valor nominal	
Capital Penedès Mixt, S.I.C.A.V., S.A.	La Parellada 18, Vilafranca del Penedès	Gestió de cartera de valors	2.765	99,92%	0,04%	99,96%	98	1	147
Renthabitat Penedès, S.L.	Font del Cuscó 11, Vilafranca del Penedès	Operacions immobiliàries	200	100,00%	-	100,00%	-	-	(4)
Caixa Penedès Operador Banca-Seguros Vinculados,S.A.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Operador Banca-Assegurances vinculades	61	100,00%	-	100,00%	-	-	206

DETALL D'ENTITATS DEPENDENTS INTEGRADES AL GRUP CAIXA D'ESTALVIS DEL PENEDÈS A 31 DE DESEMBRE DE 2007

Entitat	Domicili	Activitat	Import de la participació	% Participació			Interessos minoritaris gestionats pel Grup		Resultat aportat al Grup
				Directa	Indirecta	Total	N. accions	Valor nominal	
CEP d'Assegurances Generals, S.A.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Asseguradora de riscos no vida	9.015	99,99%	0,01%	100,00%	-	-	3.487
Caixa Penedès Vida d'Assegurances i Reassegurances, S.A.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Asseguradora de riscos vida	9.015	99,99%	0,01%	100,00%	-	-	4.345
Caixa Penedès Corredoria d'Assegurances, S.A., vinculada a Caixa Penedès Vida d'Assegurances i Reassegurances, S.A.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Corredoria d'assegurances i reassegurances	60	99,00%	1,00%	100,00%	-	-	446
CEP Pensions E.G.F.P., S.A.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Gestora de fons de pensions	3.100	99,95%	0,05%	100,00%	-	-	399
Caixa Penedès Gestió S.G.I.I.C., S.A.	Carrer Parellada 18, Vilafranca del Penedès	Gestora d'institucions d'inversió col·lectiva	3.155	99,16%	0,84%	100,00%	-	-	618
Gestió Integral d'Assessor. i Tramitació de Serveis, S.A.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Gestió i tramitació de documents	60	99,90%	0,10%	100,00%	-	-	2.688
Star Renting, S.A.	Carrer Parellada 18, Vilafranca del Penedès	Arrendament de vehicles	36	60,00%	-	60,00%	4.000	24	160
Promodiscep, S.A.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Comercialització d'articles de consum	60	99,00%	1,00%	100,00%	-	-	137
Penedescep, S.A.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	60	99,00%	1,00%	100,00%	-	-	(435)
Serincep, S.A.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Prestació de serveis d'informàtica	60	99,00%	1,00%	100,00%	-	-	141
Caixa Penedès Capital, S.A.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Societat d'inversió	61	100,00%	-	100,00%	-	-	85
Caixa Penedès Capital II, S.A.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Societat d'inversió	61	100,00%	-	100,00%	-	-	40
Inversió Activa Penedès 3, S.A., S.I.C.A.V.	Carrer Parellada 18, Vilafranca del Penedès	Gestió de cartera de valors	2.501	99,92%	0,04%	99,96%	95	1	72
Serveis Agrupats Contact Center, S.L.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Prestació de serveis d'atenció telefònica	72	50,00%	50,00%	100,00%	-	-	47
Nisoc Inversions, S.A. S.I.C.A.V.	Carrer Parellada 18, Vilafranca del Penedès	Gestió de cartera de valors	2.571	77,98%	21,99%	99,96%	94	1	66
Inversió Activa Penedès S.A., S.I.C.A.V.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Gestió de cartera de valors	6.806	45,03%	7,27%	52,30%	620.840	6.208	(152)
Actimaaf Acciones Ibérica, S.A., S.I.C.A.V.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Gestió de cartera de valors	3.299	73,28%	0,02%	73,30%	120.197	1.202	54
Vector, S.C.R., S.A.	Carrer Font del Cuscó 11, Vilafranca del Penedès	Societat de Capital Risc	16.000	100,00%	-	100,00%	-	-	193
Terres i Projectes, S.L.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.000	-	100,00%	100,00%	-	-	(10)
CEP Operador Banca-Seguros Vinculados, S.A.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Operador Banca-Assegurances vinculades	61	100,00%	-	100,00%	-	-	97

DETALL D'ENTITATS CONSIDERADES NEGOCIS CONJUNTS DEL GRUP CAIXA D'ESTALVIS DEL Penedès A 31 DE DESEMBRE DE 2008

Entitat	Domicili	Activitat	Import de la participació	% Participació			Resultat aportat al Grup
				Directa	Indirecta	Total	
Infodesa, S.A.	Parque empresarial San Fernando, ed. II, S. Fdo. de Henares - Madrid	Prestació de serveis d'informàtica	301	25,00%	-	25,00%	(100)
Residencial Viladés, S.A.	Ronda Europa 60, 1r, Vilanova i la Geltrú	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.200	-	33,33%	33,33%	601
Nova Sarrià, S.L.	Avinguda Diagonal 539-541, 2n, Barcelona	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	500	-	50,00%	50,00%	15
Vivex, S.L.	Avinguda Tarragona 18, Vilafranca del Penedès	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.000	-	50,00%	50,00%	(670)
Domus Castela, S.L.	Carrer Sant Jaume 11, Castellar del Vallès	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.000	-	50,00%	50,00%	8
Esquemes Els Jardins del Centre, S.L.	Carrer Sant Esteve 29, Sant Cugat del Vallès	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	500	-	50,00%	50,00%	(461)
Fbex Villareal, S.L.	Carrer Rosselló 171, baixos, Barcelona	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	3	-	50,00%	50,00%	44
Llinars Residencial, S.A.	Carrer Casernes 41, baixos, Vilanova i la Geltrú	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	500	-	50,00%	50,00%	-
Arquitectura i Immobles, S.A.	Carrer Casernes 41, baixos, Vilanova i la Geltrú	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	500	-	50,00%	50,00%	136
Ecovic, S.L.	Carrer Ganduxer 115, 4t 1a, Barcelona	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.500	-	50,00%	50,00%	(658)
Maheco y Asociados Grupo Inmobiliario, S.L.	Carrer Torrent 20, Cerdanyola del Vallès	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.018	-	50,00%	50,00%	3
Berga Centre, S.L.	Plaça Viladomat 23, Berga	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	661	-	50,00%	50,00%	(73)
Inmoperafort, S.L.	Carrer la Palma 12, Vilafranca del Penedès	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	660	-	50,00%	50,00%	-
Forcusa Ponent, S.L.	Calle Méndez Alvaro 8, Madrid	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	500	-	50,00%	50,00%	(115)
Segona Corona Inmobiliaria, S.L.	Carrer Sant Joan Baptista La Salle 4-6, Manresa	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.500	-	50,00%	50,00%	(381)
Gestinfisa El Bercial, S.L.	Calle Escaño 24, Getafe – Madrid	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	850	-	50,00%	50,00%	200
Arte Desarrollos Inmobiliarios, S.L.	Moll de Barcelona, Edifici WTCB, 7è, Barcelona	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	2.000	-	50,00%	50,00%	43
Quimanna Hortal, S.L.	Carrer Doctor Barraquer 3, Sant Sadurní d'Anoia	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	750	-	50,00%	50,00%	(7)
Esquemes Via Verda, S.L.	Carrer Sant Esteve 29, Sant Cugat del Vallès	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	500	-	50,00%	50,00%	(100)
Ecomaestrat Residencial, S.L.	Carrer Ganduxer 115, 4t 1a, Barcelona	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.000	-	50,00%	50,00%	(529)

DETALL D'ENTITATS CONSIDERADES NEGOCIS CONJUNTS DEL GRUP CAIXA D'ESTALVIS DEL Penedès A 31 DE DESEMBRE DE 2008

Entitat	Domicili	Activitat	Import de la participació	% Participació			Resultat aportat al Grup
				Directa	Indirecta	Total	
Promoció Gràcia-Cardener, S.L.	Avinguda dels Vents 9-13, 3r-B, Badalona	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	2.700	-	50,00%	50,00%	-
Proyecto Gran Vía 454, S.L.	Avinguda Diagonal 514, 1r-5a, Barcelona	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.200	-	50,00%	50,00%	(90)
Oua Gestió del Territori i Urbanisme, S.L.	Avinguda Diagonal 482, Pral., Barcelona	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	650	-	50,00%	50,00%	234
Punt Llavanes, S.L.	Carrer General Prim 3, 6è, Cornellà de Llobregat	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	850	-	50,00%	50,00%	(54)
Eixample Blau, S.L.	Carrer Casernes 41, baixos, Vilanova i la Geltrú	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.000	-	50,00%	50,00%	291
Complementos Inmobiliarios de Parets, S.L.	Carrer Mestre Nicolau 8, 1r-1a, Barcelona	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	600	-	50,00%	50,00%	(338)
Cingular 1 Inmobiliaria, S.L.	Carrer Sant Pere 4, 3r, Sabadell	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	900	-	50,00%	50,00%	(35)
Proyecto Gelida, S.L.	Avinguda Diagonal 514, 1r-5a, Barcelona	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	700	-	50,00%	50,00%	(6)
Sol Edificat Ponent, S.L.	Rambla d'Ègara 138, 3r-1a, Terrassa	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.650	-	50,00%	50,00%	184
Esquemes i Detalls, S.L.	Carrer Sant Esteve 29, Sant Cugat del Vallès	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	366	-	50,00%	50,00%	(676)
Punt Urbà, S.A.	Carrer General Prim 3, 6è, Cornellà de Llobregat	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	301	-	50,00%	50,00%	319
9 Mar Alió, S.L.	Rambla Catalunya 121, entresòl 3a, Barcelona	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.250	-	50,00%	50,00%	(505)
Tradebric Arenys, S.L.	Avinguda Barcelona 104, baixos, Igualada	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	850	-	50,00%	50,00%	6
Tribusa Gestió, S.L.	Carrer Ausiàs Marc 31, Pral. 2a, Barcelona.	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	700	-	50,00%	50,00%	(2)
Quimanna Borges, S.L.	Carrer Dr. Barraquer 3-5 baixos, Sant Sadurní d'Anoia	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	500	-	50,00%	50,00%	(352)
Arte Benicarló, S.L.	Moll de Barcelona, s/n Edifici WTCEB, 7a, Barcelona	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.350	-	50,00%	50,00%	(895)
Maheco Ronda, S.L.	Carrer Camèlies 13, local núm. 2, Cerdanyola del Vallès	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.250	-	50,00%	50,00%	(164)
Riu Habit, S.L.	Carrer Picasso 2, Lleida	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.200	-	50,00%	50,00%	(169)
Nexus Catalunya Residencial, S.L.	Passeig de Gràcia 18, 2n-1a, Barcelona	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.100	-	50,00%	50,00%	(2)

DETALL D'ENTITATS CONSIDERADES NEGOCIS CONJUNTS DEL GRUP CAIXA D'ESTALVIS DEL Penedès A 31 DE DESEMBRE DE 2007

Entitat	Domicili	Activitat	Import de la participació	% Participació			Resultat aportat al Grup
				Directa	Indirecta	Total	
Infodesa, S.A.	Parque empresarial San Fernando, ed. II, S. Fdo. de Henares - Madrid	Prestació de serveis d'informàtica	301	25,00%	-	25,00%	269
Residencial Viladés, S.A.	Ronda Europa 60, 1r, Vilanova i la Geltrú	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.200	-	33,33%	33,33%	19.766
Nova Sarrià, S.L.	Avinguda Diagonal 539-541, 2n, Barcelona	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	500	-	50,00%	50,00%	5
Vivex, S.L.	Avinguda Tarragona 18, Vilafranca del Penedès	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.000	-	50,00%	50,00%	(114)
Domus Castela, S.L.	Carrer Sant Jaume 11, Castellar del Vallès	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.000	-	50,00%	50,00%	(55)
Esquemes Els Jardins del Centre, S.L.	Carrer Sant Esteve 29, Sant Cugat del Vallès	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	500	-	50,00%	50,00%	(221)
Fbex Villareal, S.L.	Carrer Rosselló 171, baixos, Barcelona	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	750	-	50,00%	50,00%	89
Llinars Residencial, S.A.	Carrer Casernes 41, baixos, Vilanova i la Geltrú	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	500	-	50,00%	50,00%	-
Arquitectura i Immobles, S.A.	Carrer Casernes 41, baixos, Vilanova i la Geltrú	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	500	-	50,00%	50,00%	568
Ecovic, S.L.	Carrer Ganduxer 115, 4t 1a, Barcelona	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.500	-	50,00%	50,00%	3
Maheco y Asociados Grupo Inmobiliario, S.L.	Carrer Torrent 20, Cerdanyola del Vallès	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.018	-	50,00%	50,00%	(3)
Berga Centre, S.L.	Plaça Viladomat 23, Berga	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	541	-	50,00%	50,00%	(62)
Inmoperafort, S.L.	Carrer la Palma 12, Vilafranca del Penedès	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	500	-	50,00%	50,00%	165
Forcusa Ponent, S.L.	Calle Méndez Alvaro 8, Madrid	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	500	-	50,00%	50,00%	(48)
Segona Corona Inmobiliaria, S.L.	Carrer Sant Joan Baptista La Salle 4-6, Manresa	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.500	-	50,00%	50,00%	(3)
Gestinfisa El Bercial, S.L.	Calle Escaño 24, Getafe – Madrid	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	600	-	50,00%	50,00%	(2)
Arte Desarrollos Inmobiliarios, S.L.	Moll de Barcelona, Edifici WTCB, 7è, Barcelona	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.700	-	50,00%	50,00%	(200)
Quimanna Hortal, S.L.	Carrer Doctor Barraquer 3, Sant Sadurní d'Anoia	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	750	-	50,00%	50,00%	(8)
Esquemes Via Verda, S.L.	Carrer Sant Esteve 29, Sant Cugat del Vallès	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	500	-	50,00%	50,00%	(98)
Ecomaestrat Residencial, S.L.	Carrer Ganduxer 115, 4t 1a, Barcelona	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.000	-	50,00%	50,00%	(278)

DETALL D'ENTITATS CONSIDERADES NEGOCIS CONJUNTS DEL GRUP CAIXA D'ESTALVIS DEL Penedès A 31 DE DESEMBRE DE 2007

Entitat	Domicili	Activitat	Import de la participació	% Participació			Resultat aportat al Grup
				Directa	Indirecta	Total	
Promoció Gràcia-Cardener, S.L.	Avinguda dels Vents 9-13, 3r-B, Badalona	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	2.700	-	50,00%	50,00%	-
Proyecto Gran Vía 454, S.L.	Avinguda Diagonal 514, 1r-5a, Barcelona	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.200	-	50,00%	50,00%	340
Oua Gestió del Territori i Urbanisme, S.L.	Avinguda Diagonal 482, Pral., Barcelona	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	52	-	50,00%	50,00%	138
Punt Llanereres, S.L.	Carrer General Prim 3, 6è, Cornellà de Llobregat	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	850	-	50,00%	50,00%	(48)
Eixample Blau, S.L.	Carrer Casernes 41, baixos, Vilanova i la Geltrú	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.000	-	50,00%	50,00%	-
Promoció Passeig Nou Figueres, S.L.	Carrer Pere i Pons 9-11, 13è, Barcelona	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	725	-	50,00%	50,00%	(24)
Complementos Inmobiliarios de Parets, S.L.	Carrer Mestre Nicolau 8, 1r-1a, Barcelona	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	600	-	50,00%	50,00%	(128)
Cingular 1 Inmobiliària, S.L.	Carrer Sant Pere 4, 3r, Sabadell	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	900	-	50,00%	50,00%	(9)
Proyecto Gelida, S.L.	Avinguda Diagonal 514, 1è-5a, Barcelona	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	700	-	50,00%	50,00%	(2)
Naur Area Metropolitana, S.L.	Paseo de la Constitución 6, 1º, Zaragoza	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.200	-	50,00%	50,00%	(315)
Sol Edificat Ponent, S.L.	Rambla d'Ègara 138, 3r-1a, Terrassa	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.650	-	50,00%	50,00%	(40)
Esquemes i Detalls, S.L.	Carrer Sant Esteve 29, Sant Cugat del Vallès	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	314	-	50,00%	50,00%	369
Punt Urbà, S.A.	Carrer General Prim 3, 6è, Cornellà de Llobregat	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	301	-	50,00%	50,00%	1.327
9 Mar Alió, S.L.	Rambla Catalunya 121, entresòl 3a, Barcelona	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.250	-	50,00%	50,00%	(214)
Tradebric Arenys, S.L.	Avinguda Barcelona 104, baixos, Igualada.	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	850	-	50,00%	50,00%	(31)
Tribusa Gestió, S.L.	Carrer Ausiàs Marc 31, Pral. 2a, Barcelona	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	700	-	50,00%	50,00%	(4)
Quimanna Borges, S.L.	Carrer Dr. Barraquer 3-5 baixos, Sant Sadurní d'Anoia.	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	500	-	50,00%	50,00%	(5)
Arte Benicarló, S.L.	Moll de Barcelona, s/n Edifici WTCB, 7è, Barcelona	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	650	-	50,00%	50,00%	(5)
Maheco Ronda, S.L.	Carrer Camèlies 13, local núm. 2, Cerdanyola del Vallès	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.250	-	50,00%	50,00%	(1)
Nexus Catalunya Residencial, S.L.	Passeig de Gràcia 18, 2n-1a, Barcelona	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.100	-	50,00%	50,00%	(31)

DETALL D'ENTITATS ASSOCIADES DEL GRUP CAIXA D'ESTALVIS DEL PENEDÈS A 31 DE DESEMBRE DE 2008

Entitat	Domicili	Activitat	% Participació			Valor als llibres	Aportació al resultat consolidat	Valor participació posada en equivalència	Estats a 31 de desembre de 2008		
			Directa	Indirecta	Total				Capital	Reserves	Resultat
Miquel y Costas & Miquel, S.A.	Carrer Tuset 8-10, 7è, Barcelona	Fabricació de paper	-	13,95%	13,95%	2.593	1.567	19.324	19.380	109.384	11.236
BVCorp Software, S.L.	Calle Claudio Coello 124, 7º, Madrid	Prestació de serveis d'informàtica	24,92%	-	24,92%	15	-	-	11	(181)	-
Interdin, S.A.	Carrer Provença 261, Barcelona	Holding de societats i agències de valors	26,78%	-	26,78%	4.548	187	4.400	7.515	8.214	698

DETALL D'ENTITATS ASSOCIADES DEL GRUP CAIXA D'ESTALVIS DEL PENEDÈS A 31 DE DESEMBRE DE 2007

Entitat	Domicili	Activitat	% Participació			Valor als llibres	Aportació al resultat consolidat	Valor participació posada en equivalència	Estats a 31 de desembre de 2007		
			Directa	Indirecta	Total				Capital	Reserves	Resultat
Miquel y Costas & Miquel, S.A.	Carrer Tuset 8-10, 7è, Barcelona	Fabricació de paper	-	13,95%	13,95%	2.757	1.306	18.900	19.590	14.837	9.363
BVCorp Software, S.L.	Calle Claudio Coello 124, 7º, Madrid	Prestació de serveis d'informàtica	24,92%	-	24,92%	15	-	-	11	(181)	-
Fàbrica Electrotècnica Josa, S.A.	Avinguda de la Llana 95-105, Rubí	Fabricació de material elèctric	-	36,26%	36,26%	7.883	1.876	10.303	8.300	2.394	5.174
Interdin, S.A.	Carrer Provença 261, Barcelona	Holding de societats i agències de valors	26,78%	-	26,78%	4.548	1.915	4.899	7.515	(889)	7.149

Caixa d'Estalvis del Penedès i Societats que componen el Grup Caixa d'Estalvis del Penedès

Informe de Gestió de
l'exercici acabat el
31 de desembre de 2008

El Grup Caixa d'Estalvis del Penedès ha desenvolupat la seva activitat, durant l'exercici 2008, en un entorn en què l'economia mundial mostra signes d'una forta ralentització i algunes economies han entrat en recessió i d'altres estan a punt d'entrar-hi. El mercat financer s'ha caracteritzat per les importants turbulències que, a escala mundial, s'han generat i han requerit excepcionals intervencions de suport governamental per garantir la solvència i la liquiditat bancària. Entre altres aspectes, s'ha caracteritzat també per una forta competència, una reducció de les taxes d'estalvi i importants increments de les taxes de morositat.

El grup Caixa d'Estalvis del Penedès, amb l'objectiu d'oferir el millor servei als clients i reforçar la presència al mercat, ha dut a terme diverses accions, entre les quals cal destacar les següents:

- Desenvolupament d'una intensa activitat comercial orientada, fonamentalment, a l'increment de la base de clients i a la seva major fidelització i vinculació, que s'ha reflectit en un creixement de la inversió creditícia del 7,79% i una reducció dels recursos gestionats en un 1,17%. El nombre total de clients ha superat àmpliament la xifra d'1.200.000 clients.
- Consolidació del servei "Empresa", especialitzat en la petita i mitjana empresa, que permet cobrir les necessitats d'aquest segment de clients.
- Ampliació de l'estructura comercial, mitjançant la creació de dues noves direccions territorials i dues noves prefectures de zona.
- S'han obert 17 noves oficines, amb la qual cosa s'ha mantingut el ritme de l'expansió territorial del Grup.

L'any 2008 es considera un exercici en què el Grup Caixa d'Estalvis del Penedès ha complert satisfactòriament la majoria dels objectius fixats: assolir un bon nivell de resultats, aconseguir importants creixements de la inversió creditícia i incrementar la penetració i la capacitat comercial. No obstant això, la morositat ha registrat un increment lleugerament superior a la mitjana del sector.

Els aspectes més rellevants d'aquests resultats i dels corresponents als volums gestionats se sintetitzen en l'evolució que han experimentat les variables següents:

- Benefici net atribuït a l'entitat dominant de 80.031 milers d'euros (deduïts 26.164 milers d'euros d'impostos), que suposa una reducció del 28,68% respecte a l'any anterior.
- Benefici, abans d'impostos, de 105.158 milers d'euros, amb una variació del (31,38)%, després de destinar 100.066 milers d'euros a dotacions, bàsicament de les inversions creditícies.
- Marge brut de 465.487 milers d'euros, amb una reducció del 2,20%. Els costos nets d'explotació, incloses les amortitzacions, s'han incrementat un 12,75% i s'han situat en 271.226 milers d'euros.
- Marge per interessos de 345.105 milers d'euros, la qual cosa suposa un augment del 12,16% respecte a l'any anterior.

- El total de recursos gestionats es va situar, a 31 de desembre, en 17.575.585 milers d'euros, amb una variació de l'(1,17)%. Els recursos aliens en balanç van ser de 16.539.869 milers d'euros, amb un increment del 0,10%, dels quals 4.480.050 milers d'euros corresponen a cèdules hipotecàries. Aquests recursos també incorporen 60.101 milers d'euros d'Obligacions Subordinades emeses el 1993; 150.000 milers d'euros d'Obligacions Subordinades emeses el 2005; 175.000 milers d'euros d'Obligacions Subordinades emeses el 2006; 167.000 milers d'euros de Participacions Preferents emeses el 2003, totes elles adquirides per una àmplia base de clients, amb petits imports individuals i 125.000 milers d'euros de Participacions Preferents emeses el 2006, destinades a mercats majoristes.
- La inversió creditícia total (sense deduir-hi els fons de provisió per a insolvències) ascendia a 17.016.548 milers d'euros, la qual cosa suposa un increment del 7,79% en el transcurs de l'exercici. Durant l'exercici 2008 s'ha realitzat una titulització d'actius per un import de 570 milions d'euros que, en aplicació de la normativa vigent, no s'han donat de baixa del balanç.

Des del punt de vista de garantia patrimonial, el Grup Caixa d'Estalvis del Penedès té cobert el coeficient de recursos propis exigint a les entitats de crèdit.

Seguint amb la tradicional política de màxim sanejament del seu actiu, el Grup Caixa d'Estalvis del Penedès disposa, a final de l'exercici, d'un fons de provisió per a deteriorament d'actius de 394.056 milers d'euros, que proporciona una cobertura del 53,54%.

El Grup Caixa d'Estalvis del Penedès té establerts diferents sistemes de mesurament, seguiment i control de riscos, cadascun dels quals adaptat a la tipologia del risc cobert. Per a un adequat control del risc de crèdit, el Grup disposa de procediments que cobreixen les diferents fases per les quals poden passar les operacions (anàlisi, sanció, seguiment i recuperacions). Pel que fa al control del risc de mercat, i a la possibilitat que variacions adverses en el preu d'actius i passius financers i de les operacions fora de balanç puguin afectar la situació patrimonial, el Grup mesura aquest risc en termes de "Value at Risk" o VaR amb un nivell de confiança del 99% i horitzons temporals entre un i deu dies. L'exposició al risc de liquiditat, així com la seva evolució i projecció futura, són objecte de seguiment diari. El risc d'interès es mesura i controla valorant l'impacte que una variació en els tipus d'interès de mercat tindria en la situació financera i en el valor patrimonial. A les notes corresponents als apartats 28, 29, 30 i 31 de la memòria es pot veure l'exposició de l'Entitat a aquests riscos.

A la Memòria dels Comptes Anuals Consolidats de l'exercici 2008 es comenten les diverses partides del Balanç de Situació Consolidat i del Compte de Pèrdues i Guanys Consolidat. També es recull la informació corresponent al grup empresarial consolidat amb Caixa Penedès i a la informació de les societats associades.

S'ha previst destinar, dels 75.873 milers d'euros de beneficis obtinguts per Caixa d'Estalvis del Penedès, 12.000 milers d'euros per a les diverses realitzacions de l'Obra Social i els 63.873 milers d'euros restants a increment de reserves.

El Grup Caixa d'Estalvis del Penedès ha desenvolupat, durant l'exercici 2008, projectes que s'han considerat com d'Investigació i Desenvolupament i Innovació Tecnològica. Aquests projectes comporten importants avantatges fiscals i, en aquest sentit, s'han deduït 349 milers d'euros de l'impost de societats.

El Grup Caixa d'Estalvis del Penedès, ateses les seves activitats principals, no té responsabilitats, despeses, actius ni provisions i contingències de naturalesa mediambiental que poguessin ser significatius en relació amb el patrimoni, la situació financera i els resultats. Per aquest motiu, no s'inclouen desglossaments específics respecte a informació de qüestions mediambientals.

Des de la data de tancament de l'exercici 2008, no s'han produït fets rellevants per al Grup Caixa d'Estalvis del Penedès que puguin afectar substancialment els Comptes Anuals Consolidats de la Caixa i Societats que formen el Grup en aquest exercici.

A 31 de desembre de 2008, el total d'empleats del Grup Caixa d'Estalvis del Penedès és de 3.356 persones, amb una mitjana d'edat de 35,73 anys. Durant l'exercici 2008 s'han incorporat 198 persones a la plantilla.

Durant l'exercici 2009, es potenciarà l'activitat de Caixa Penedès i les Societats que componen el Grup Caixa d'Estalvis del Penedès en els segments de mercat corresponents a les economies domèstiques i la petita i mitjana empresa. Per això, el Grup s'ha marcat objectius ambiciosos de creixement dels resultats, dels volums de negoci, de la base de clients i de contenció de la morositat.

El proper any 2009, es preveu potenciar l'actuació de les diferents societats del Grup en els mercats financers, mercats d'assegurances, fons de pensions, fons d'inversió mobiliària i altres camps d'activitat que els són propis, generant les oportunes sinergies entre tots els components per tal de millorar els resultats del Grup Caixa d'Estalvis del Penedès. En aquest sentit es preveu una bona generació de resultats.

D'acord amb el contingut de l'article 30 del Reglament per a la Defensa del Client del Grup Caixa Penedès, i a tenor del que indica l'article 17 de l'Ordre ECO/737/2004, d'11 de març, l'informe anual relacionat amb aquest reglament de l'exercici 2008 es va presentar al Consell d'Administració en la reunió ordinària del 29 de gener de 2009. El total de queixes i reclamacions ateses ha estat de 1.661, de les quals s'han admès a tràmit 1.622 i no han estat admeses 39. S'han detallat al Consell els motius de la no-admissió, els diversos motius i qüestions plantejats, el desglossament per productes, estadística de decisions dictades, així com els imports retrocedits a favor dels clients. També s'han exposat els suggeriments traslladats a les Direccions, Àrees o Departaments. Les decisions que s'han pres en les resolucions han estat sempre argumentades i contenen conclusions clares sobre la sol·licitud plantejada a cada queixa o reclamació, basant-se en les clàusules contractuals, les normes de transparència i protecció de la clientela que els siguin aplicables, així com en les bones pràctiques i usos financers i, en particular, en el principi d'equitat.

D'altra banda, i d'acord també amb el mateix article 17 de l'Ordre ECO/737/2004, d'11 de març, l'informe anual del Defensor del Client de les Caixes Catalanes, corresponent a l'exercici 2008, es presenta al Consell d'Administració, a la mateixa reunió del 29 de gener de 2009. El total de queixes i reclamacions, corresponents al Grup Caixa Penedès, segons aquest informe, ha estat de 50. A 31 de desembre de 2008, el Defensor del Client n'havia resolt 43, de les quals el 53,50% han estat desestimades, el 32,50% estimades, el 9,40% considerades no procedents i el 4,60% en què el client ha renunciat.

En compliment de la Llei 16/2007, d'1 de gener de 2008, s'adjunta al present informe de gestió un annex que recull, de forma separada, l'Informe Anual de Govern Corporatiu.